Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 156. szám. Csütörtök, junius 8.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Vajudás.

Budapest, junius 7.

(v.) A kiegyezéssel viselős monarkiának már négy év óta tart az áldott állapota. Áldatlan állapot! Mennyi válság volt azóta nálunk is, Ausztriában is, mennyi bomladozás, mennyi keserves küzdelem és ujra csak vajudás, megint csak vajudás, minden izgalmával, gyötrelmével ennek a folyamatnak. Véget kell ennek a fájdalmas vergődésnek vetni, különben elpusztul a kiegyezés, mielőtt megszületett volna, vagy a monarkia, mielőtt szülhetett volna.

Széll Kálmán tegnap óta van Bécsben, és még mindig nincs döntés. Nem tudjuk, a késedelmet mi okozza, nem is kutatjuk. Akármi jött légyen közbe, bennünket az akadály mivolta és elháritásának módja nem érdekel. Nem vállalja az osztrák kormány a viszonosságot? Tegyen mást helyette. Nem akad olyan, amelyik vállalná? Tessék azt nekünk notifikálni. Mi nem jöhetünk zavarba ebben az esetben sem. A mi utunkat megszabja a józan ész, amely ellen nem *lehet*, s a törvény, amely ellen nem *szabad* fellázadni. Ha Ausztriának nem tetszik a mód, ahogy mi szabaddá lett cselekvési jogunkkal érdekeink szerint eljárni kivánunk, akkor az csupán csak azt jelentheti, hogy külön akar válni tőlünk. Ha felszabadulván cselekvési jogunk, nem tehetjük azt, ami nekünk tetszik, hanem azt kell megtennünk, amit Ausztria diktál, akkor az önrendelkezési szabadság, amelyet az 1867 : XII. törvénycikk 68. §-a statuál, hazug formula csupán, amely mögött az a valóság lappang, hogy Ausztriának szabad mi velünk rendelkeznie s akkor a vámszövetség számunkra kisebb függést jelent Ausztriától, mint az önálló intézkedés jogát felélesztő jogi állapot. Mert a szövetség ugy jő létre, hogy a két állam törvényhozása szabadon megalkuszik egymással; holott az osztrák álláspont ma az, hogy a kiegyezési törvény 68. §-a alapján a magyar kormány, a magyar parlament és magyar király tartozik mindazt megtenni, a mit Thun, Dipauli és Kaizl urak parancsolnak. Azt inszinuálják nekünk tehát, hogy az önálló rendelkezés állapotában kevesebb virtuális jogunk legyen, mint a szövetség által való lekötöttség állapotában. Csak nem ettünk kefét, hogy ebbe a bolond felfogásba belemenjünk.

A bécsi sajtó ma megint a kiegyezésnek parlamenti elintézését sürgeti. Érvelése nagyon helyes, amig a premisszák terén mozog. Ha az osztrák parlament keresztülbocsátja a kiegyezést, akkor — igaz — szövetség jő létre a Bánffy és Badeni között megállapitott tizennyolc törvényjavaslatnak tartalmával. Ha létre jő ez a szövetség, akkor — igaz — elesik önként a Széll-féle formula és elesik másodszor is a már amugy is elejtett ischli klauzula. Szóval akkor önként elenyészik minden differencia és helyreáll a tökéletes összhang s a tökéletes béke. Mindez igaz, nagyon igaz. Hát tessék ilyen szellemben eljárni. Tessék egybehivni a reichsrathot és gondoskodni róla, hogy keresztülmenjen obstrukció nélkül és változatlanul a Bánffy és Badeni között megállapitott kiegyezés. Magyarország ennél sem jobbat, sem többet nem kiván. Épp ez az, amit akarunk. Ez az, ami Széllnek és az általa képviselt politikai hagyománynak, a Deák Ferenc nagy tradiciójának legszebb és legteljesebb diadalát jelentené.

És a módja is nagyon egyszerü volna e politika érvényesitésének. Lépjenek fel a németek azzal az inditványnyal, hogy szüneteljen a nyelvviszály, nem is sok ideig, legfeljebb három-négy hétig, az alatt az idő alatt hadd tárgyalja le a reichsrath a kiegyezést. Aztán, ha már nem lehet meg marakodás nélkül, összeveszhetnek miattunk megint és fölvehetik ujra a német-szláv tülekedés fonalát. Van-e ennél egyszerübb dolog a világon? Nem adna fel semmit egy tábor sem a jogából; hadállásuk az osztrák belpolitika tekintetében változatlan marad. A kiegyezés törvénybe iktatása után gyülölhetnék egymást szivük szerint, harci állapota sem az egyiknek, sem a másiknak nem vált sem előnyösebbé, sem hátrányosabbá. És mindehhez mi kell? Annyi csupán, hogy három-négy hétig a németek ne csak németek legyenek és a szlávok ne csak szlávok, hanem németek is, szlávok is legyenek egy kicsit *osztrákok*.

De ilyesmire nem gondol Ausztriában senki sem. Egymás ellen való küzdelmüket világért sem függesztenék fel, még a kiegyezésért sem, sőt azért a legkevésbé. Hanem e helyett azt kivánják, hogy a küzdelmük hadi költségeit mi fizessük meg a kiegyezésben. Folytatni akarják a harcot egymás között és követelik a sarcot mitőlünk.

Csalódni fognak. A nekünk szánt balek szerepet határozottan visszautasitjuk. Várakozni pedig tovább nem várunk. Vagy megadják a viszonosságot a Széll-formulával s a pankparitással, de az ischli klauzula nélkül, vagy keresztülbocsátják a vámszövetséget a parlamentben. De akár igy, akár ugy, mind a kettőnek *hamar* kell történnie akár Thunnal, akár nélküle.

A váltó lejárt. Nem prolongálunk.

TÁRCA.

Kocsi-korzó.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Ábrányi Emil.*

Szép, ugy-e bár, amikor naplemente felé megkezdődik a kocsi-korzó és az elegáns magánfogatok, a jukker-fiakkerek (számmal és szám nélkül) vakmerő gyorsasággal robognak végig az Andrássy-uton, a városligeten, a Stefánia-ut széles, sima makadámján!

A konstábler, aki arra van odarendelve, hogy a *lassu hajtásra* ügyeljen, hat órától fél nyolcig udvariasan megvakul mind a két szemére, hogy ne lásson semmit az „*urak*“ bősz robogásaiból és ne jöjjön összeütközésbe az uri kaszinók magasabb törvényeivel. (Egyszer történt, — ugy mondják — hogy egy novicius konstábler föltartóztatott valami szabálytalanesen száguldó ekvipázst és ebben a kocsiban véletlenül — ó malőrök malőrje! — maga a főkapitány ült.)

A konstábler ilyenkor megvakul, de annál jobban kinyitja bámész szemeit a gyalogjáró vagy ácsorgó sokaság.

A mosónék, akik elvégezték napi munkájukat és lug-marta, vörös kezeiket bambán teszik össze a mellükön; a varróleányok, akik egész nap nézték a fehér vásznat és kimerült, fáradt szemeiket most a dologtalan uri-világ fényes, szingazdag tarkaságán üditik föl; a munkás, aki piszkosan, verejtékes homlokkal jön a gyárból és most egy fertályórácskára megáll, hogy egyet szippantson a boulevard szabad levegőjéből és szájtátva nézze, mint egy ingyenes komédiát, a kocsikázó uraságok estvéli kerengését —: ezek a szegény ördögök mind sorfalat állanak a faburkolatos országut két szélén, hogy a kocsikorzónak meglegyen a maga nézőközönsége és a vágtató előkelőség annál kevélyebben himbálhassa magát a fogatok ruganyos párnáin.

És ott vannak a nézők közt a fecsegő aszszonyok, akik egy-egy kávéház lugasából nézik mohó, kritikus szemmel a kocsikázókat; ott van a takarékos nyárspolgár, aki szentségtörésnek tartaná, hogy összegyüjtött tőkéjéből ilyen módon fuvarozzon el két-három forintot; ott van a szorgalmas boltos, aki oda-odaugrik a küszöbre, amikor nincs vevő az üzletben és nézi hosszu, ábrándos pillantással a korzót és talán az jár a fejében, hogy később, idők multával ő is igy fogja himbálni magát valami lakkos, gummikerekes batárban és igy fogja *észre nem venni* azokat, akiket jól lát a gyalogjárón, de akiknek a köszönése esetleg kompromittálhatná az utána robogó batár tulajdonosa előtt; ott van a szerény beamter, akiben az urhatnámság ördöge még csöndesen szunnyad, akinek egyelőre nincs más ideálja, mint a becsület s akinek egyelőre az is szórakozás, ha négy neveletlen gyermekével és a gyermekek anyjával ott kutyagolhat a száguldó félistenek közelében.

Ott vannak az utca proletárjai mind. És valamennyien egyetértenek abban, hogy a kocsikázó ember különb ember a gyalogjáró embernél; aki kocsikázik, annak pénze van, sok pénze van, annak a vagyoni állapota rendezett, szilárd, fényes; aki kocsikázik, az igazi úr, mágnás, nemes vér; aki kocsikázik, annál boldogabb ember nincs a világon. Mert a boldogság netovábbja csakis az lehet, amikor az ember igy kocsikázhatik: ennyi nonchalance-szal, ennyi büszkeséggel, igy odaöntve a selymes párnákra, igy ringva-rengve a leggördülékenyebb hintó legruganyosabb támlásszékein!

*

Én pedig azt mondom, ácsorgó felebarátaim: hátrább az irigységgel!

Isten uccse: az, amit én látok, nagyon különbözik attól, amit a ti szemeitek látnak.

Amit én látok, az egy csodálatos *course macabre*, nevetséges és tragikus, megdöbbentő és utálatos, véres és groteszk keverék.

Jöjjön, bámész polgártárs! Álljon ide mellém. Nézzük együtt a kocsikorzót. Maga nem ismeri a kocsikázó uraságokat, de nekem ugy tetszik, hogy egy részét ismerem. Majd én megmagyarázom magának: kik azok, akiket maga legjobban csodál, akiket maga legjobban irigyel, akiket maga legboldogabbaknak vél.

Nézze csak, barátom, itt robognak egymás után.

1. Az uzsorás.

Fényes batár. Livrés kocsis. Mellette livrés inas. A batár tulajdonosa termetes, köpcös, nagyszerüen táplált. Ez az ur azért olyan potrohos, mert tele van azoknak a zsirjával, akiket sok esztendőn át kegyetlenül lenyuzott és kizsigerelt. Nagyszerü táplálék, valóban az! Felesége ő nagysága füleiben ragyogó gyémántok. Gyémánt van a nyakán, a keblén, a hajában is. Mindenütt. És ezek a csillogó, villogó brilliántok egytől-egyig megfagyott könnyek: tönkrejuttatott árvák keserves könnycseppjei. Drága ékszerek, valóban azok! A potrohos urnak különben nincs egyenletes alvása. Sokszor sir és nyöszörög álmában, sokszor őrjöngve ugrik ki az ágyból és le akarja magát vetni az emeletről. Ilyenkor lefogják és gondosan őrzik. De mire a kocsikorzó órája üt, méltóságát, büszkeségét teljesen visszanyeri.

2. A sikkasztó.

Elegánsabb, tekintélyesebb alakot képzelni sem lehet. Fehér szegfűt hord a gomblyukában, mint Christiani gróf, az auteuil-i rekedő; fekete kabátján heliotrop-illat. A kocsis veszettül hajt és a dörögve röpülő fiakkerben a kifogástalan fiatal ur fejedelmi grandezzával nyulik el. A tömeg bámulja és irigyli és nem veszi észre az

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

BELFÖLD.

A válság.

— A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, junius 7.

A nap külsőségeiről lehet csak beszámolni. A király délelőtt egy órai kihallgatáson fogadta *Thun* grófot s nyomban a kihallgatás után igen hosszasan tanácskozott *Goluchowski* külügyminiszterrel, aki a királytól egyenest Thunhoz ment. Thunhoz ellátogatott nemsokára *Chlumetzki*, a német liberálisok vezére s körülbelül két óra hosszat konferált a két miniszterrel. Délután *Goluchowski* és *Kállay* Béni közös miniszterek fölkeresték *Széll* Kálmán miniszterelnököt s oda látogatott még a tanácskozás során *Chlumetzki* is.

Ezek a mai nap külsőségei s ha következtetéseket nem is akarunk belőlük levonni, de annyi igazoltnak látszik, hogy most már megindult a válság megoldása. Chlumetzki szereplése nem igen bírhat ugyan aktuális jelentőséggel, mert a német liberálisok vezére éppen most készül *Karlsbadba*, három heti kurára, de azért a tanácskozásokban való részvétele *érthető feltűnést kelt*. Idevaló politikai körökben máris beszélik, hogy *a németség egy részében megvan a komoly igyekezet, hogy a nyelvviszályt ideiglenesen félretéve, parlamenti uton csinálja meg a kiegyezést*. De persze kevés adat kinálkozik ennek a hírnek ellenőrzésére. Ellenben tisztán áll mindenki előtt, hogy a kibontakozást osztrák részről kell keresni, mert a magyar álláspont szigoruan meg van szabva s attól eltérni sehogysem szabad. *Vagy az osztrák helyzetnek kell tehát módosulnia, vagy az osztrák kormánynak kell eredeti álláspontjából engednie.*

S az egyik vagy a másik be is fog következni. S hogy inkább az osztrák politikai helyzet módosulását kell várni, azért valószinü, mert *itt sulyt fektetnek rá, hogy Thun gróf léptesse életbe a kiegyezést*. Thun keresi is a módját s erősen tartja magát az a felfogás, hogy a *holt pontról már elmozdította a mai napon a válságot*. Dülőre azonban a legközelebbi órákban még sem viheti, sőt az osztrák politikai helyzet zilált voltára való tekintettel föltehető, hogy *a kibontakozás még több napi időt fog igénybe venni*.

Itt azonban általános az impresszió, hogy — *Magyarország nyugodt lehet.*

Chlumetzki.

Bécs, junius 7.

Egy előkelő bécsi lap holnap a következő információt közli:

Báró *Chlumetzki* ma gróf *Thunnal* hosszasan tanácskozott, aztán a magyar minisztérium palotájába ment és háromnegyed óráig konferált *Széll* Kálmán miniszterelnökkel. Báró Chlumetzki holnap *Karlsbadba* utazik.

Jól értesült osztrák politikai körökben azt beszélik, hogy báró Chlumetzki legközelebb előtérbe fog lépni és a kiegyezés megkötésénél nagy szerepet fog vinni. (*N. W. T.*)

A félhivatalos jelentések.

Bécs, junius 7.

Ő felsége ma délután *Goluchowski* külügyminisztert külön kihallgatáson fogadta.

Bécs, junius 7.

Ő felsége ma délután 3 órakor *Kállay* közös pénzügyminisztert fogadta, aki azután gróf *Goluchowski* közös külügyminiszterrel konferált.

Bécs, junius 7.

Ő felsége ma délelőtt gróf *Thun* miniszterelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta.

Bécs, junius 7.

Széll Kálmán miniszterelnök ma több látogatást fogadott. Gróf *Goluchowski* külügyminiszter és *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter is meglátogatták a miniszterelnököt.

Bécs, junius 7.

Széll Kálmán miniszterelnök ma a király személye körüli minisztériumban hosszabb ideig konferált gróf *Goluchowski* külügyminiszterrel és *Kállay* közös pénzügyminiszterrel.

Bécs, junius 7.

Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter és gróf *Khuen-Héderváry* horvát bán Bécsben létét a lapok a kiegyezési kérdésben küszöbön álló ujabb tanácskozásokkal hozzák összefüggésbe, holott, mint a *Budapesti Tudósító* értesül, a bán tegnap átutaztában beteg sógorát látogatta meg, báró *Fejérváry* Géza pedig azért érkezett ide, hogy gróf *Sternberg* Lipót lovassági tábornoknak, aki mint a Mária Terézia-rend lovagja 50 éves jubileumát ünnepli, ő felsége megbizásából, rendkancellári minőségében ma délután a Teréziakeresztet gyémántokkal nyujtsa át.

Gróf *Széchenyi* Manó ő felsége személye körüli miniszter, aki tegnap meglátogatta *Széll* Kálmán miniszterelnököt, kurája folytatására ismét Kaltenleutgebenbe utazik.

A bécsi lapok hirei.

A *Neues Wiener Abendblatt* igy ir a kiegyezésről:

Széll tegnap reggel óta itt időzik, a nélkül, hogy mindeddig az osztrák kormánynyal összeköttetésbe lépett volna. Magától értődik, hogy Széll bécsi tartózkodásának célja az, hogy az itteni kormánynyal valamiuő egyezségre jusson. Hogy minő közvetitő inditványok alapján történjék ez, még eddig tökéletes homályban van; még az sem ismeretes, hogy vajjon Széll kész kompromisszum-tervvel jött-e ide, vagy pedig Thun akar-e ily inditványt tenni. Egyelőre, ugy látszik, semmi más sem történt, mint hogy a két premier a királynál volt, hogy az utóbbi napokbeli tanácskozásokról referáljon. Feltehető, hogy Széllt és Thunt ma ujból kihallgatja a király és attól függ majd, hogy vajjon a két premier egyenes tárgyalásba ereszkedik-e egymással. A döntés alighanem csak *pár nap mulva lesz meg*, de az sincs kizárva, hogy csak a jövő hét elején tudjuk meg az eredményt.

A *Neue Freie Presse* ezt irja:

Az *uj kompromisszumtervekről* különböző verziók vannak elterjedve. Politikai körökben azt mondják, hogy Széll kész a vám- és kereskedelmi szövetségre vonatkozó határidőt *egy évvel, tehát 1905-ig meghosszabbitani*: hogy ily módon az osztrák ellenvetéseknek élét vegye. Csakhogy az is bizonyos, hogy ha Széll formuláját e tekintetben megváltoztatná, akkor a bankszervezet sem lehetne továbbra is noli me tangere. Hogy pedig gróf Thun a bankszervezettel szemben kifejtett ellenállásáról lemondjon és mégis hivatalban maradjon, az lehetetlen, mert hisz azt tegnap a jobboldali pártok képviselői erkölcsi és politikai lehetetlenségnek mondták. Az osztrák miniszterek és Széll közt az első közös konferencia ma délután lesz. A kompromisszum esélyei persze a döntés előtt folyton változnak. A jelen percben a megegyezéssel szemben sok az akadály, de a kép folyton változik és gróf Thun mai audienciájától sokan döntő fordulatot várnak.

*

Bécs, junius 7.

A *Neues Wiener Tagblatt* jelenti: Az iparosok társulata a végtelenbe nyuló kiegyezési tárgyalások következtében a kormányhoz feliratot intézett, amelyben kikel a magyar kormány álláspontja ellen. A társulat fölveti azt a kérdést, vajjon nem volna-e célszerü Ausztria érdekében a külön vámterületet létesiteni, még mielőtt Magyarország megvalósitaná ezt a tervét.

---

arcán, hogy mi jár a fiatal Don Juán fürtös fejében? A kocsikázó hérosz arra gondol, hogy holnap talán rájönnek a horribilis sikkasztásaira és holnapután rabszállitó omnibuszon hurcolják az ügyészség börtönébe.

3. A kétszarvu ember.

Apolló, amint a nap tüzes lovait vezeti, nem ülhet büszkébb tartással a vágtató kocsiban. Gazdag ember, magasrangu hivatalnok, csaknem államférfiu. Elsőrangu érdemjelei vannak. Vajjon mire gondol a fenséges kocsikázó, mialatt fogatja őrült gyorsasággal robog a városligeti felé és a szegény mob bámészan, irigyen, tisztelettel pillant utána? Arra gondol, hogy nincs férj, akit a felesége többször és frivólabb módon csalt volna meg s aki több méltósággal titkolná fájdalmas szégyenét. Ilyenkor idegesen a homlokához kapdos és a fogai dühösen összecsikorognak, de a tömeg nem veszi észre a mozdulatot, és a fogcsikorgást elnyeli a vágtató kocsi robogása.

4. A pump-gavallér.

Öt év alatt végig pumpolta Európát. Kezdte a mágnásokon. Most hordároktól és szakácsnéktól kölcsönöz, sőt ha rájön a kocsikázhatnámság, a pikkoló-fiuckák borravalós krajcárait szedi össze kölcsön fejében. Sohasem biztos abban, hogy valamelyik dühös hitelezője mikor üti pofon és mikor rángatja ki a fiakkerből? Ettől eltekintve, nagyon büszke gavallér és a kocsi-korzóban gyönyörüen feszit. A sorfalat álló becsületes emberek bámulata és irigysége kiséri vágtatása közben mindenütt. Ilyenkor még a hordárok, a szakácsnék és a pikkoló-fiuckák is ösztönszerü tisztelettel kalapot emelnek előtte.

5. A szegény gazdagok.

Unottan, sáppadtan ülnek a csodaszép ekvipázs vánkosán. Nincs bennük egy garas ára vidámság. Hülyeséget és sok milliót örököltek a szüleiktől. A világ minden gyönyörüségét megvásárolhatnák, de nem tudnak élvezni semmit. Üresek, fagyosak, érzéketlenek. Néha szorongó megdöbbenéssel néznek egymásra és savanyu szájukon ez a kérdés lebeg: Élő emberek vagyunk-e mi, vagy szépen felöltöztetett hullák? Szegényebb milliomosok még nem kocsikáztak vágtató hintókban, de az ácsorgó közönség irigykedve néz utánuk.

6. A boldogtalan asszonyság.

Toalettjét a legdivatosabb párisi cég készitette, arca gyönyörü, tartása remek. Ugy ül a férje oldalán, mint egy királyné. De a lelke tele van halálos unalommal, a szive tele van titkos keserüséggel. Azt az előkelő urat, aki mellett ül, egyszerüen utálja. Együtt él vele és gályarabnak érzi magát. Irigykedve nézi a mezitlábas konyhaszolgálót, aki közbakájával a kapu aljában enyeleg. Fél, hogy sokáig nem állja ki ezt a házaséletet és előbb-utóbb megszökik a gyermekek filozopter-nevelőjével, vagy az ur inasával. Ha kocsikorzók nem volnának, ahol annyi bájjal lehet lemosolyogni a hódoló csőcseléket, talán már meg is cselekedte volna.

7. A beteg gróf.

A mája akkorára duzzadt már, mint egy soroksári kenyér. A vese szintén rosszul választ és az epezacskóban egész fiaszterkövek vannak. Ehhez járul még a gyomor szokatlan kitágulása és egy kis kóros elváltozás az agyvelőben. Ugyszintén az izületekben mutatkozó reumatikus bántalmak, a krónikus gégehurut, a nehéz lélekzés, az elsődleges tüdővizenyő és a másodlagos gutaütésre való szomoru kilátás. De a gróf nagyon jól fest a kocsikorzóban és az emberek általános irigysége kiséri halkan gördülő, rendkivül drága kocsiján.

8. A kokott.

Gigerli kocsis röpiti a finom, keskeny fiakkeren. Éppen ugy ruházkodik és éppen ugy ki van festve, mint a nagyvilági dámák; a csőcselék ennélfogva éppen ugy irigyli, mint a méltóságos és kegyelmes asszonyokat. A mig a kocsi-korzóban részt vesz, folyvást azon jár az esze, hogy tisztességes ember nem fog vele kezet és hogy nálánál megvetettebb teremtés nincs a világon.

9. A primadonna.

Ő is itt robog, a bájos, a hóditó, a hires müvésznő. Mindenütt ott van, ahol publikumot sejt. Felséges pózban dől hátra karcsu termetével a fiakkerben és félig lecsukott szemmel élvezi a sovár, epedő pillantások kereszttüzét. Mint Vénusz a kagylóban, ugy himbálja magát a vágtató fiakkerben. A közönséges bérkocsi valóságos diadalszekérré változik alatta. A győzelmes pillantás csak egy sötét gondolatot takar: hónapok óta le van foglalva minden fizetése és könnyen meglehet, hogy a jövő hét elején el fogják licitálni a butorait.

10. Az öngyilkosjelölt.

Ez a legfessebb gavallér valamennyi közt. Ennek a kocsija száguld a legőrültebb gyorsasággal. Ezt az embert bámulják és irigylik legjobban. Micsoda hatalmas, boldog nábob ez, akinek a fiakkere igy viharzik föl s alá szakadatlanul, pokoli sikkel! Rajta, rajta! Hajrá! Csak bámuljátok és irigyeljétek a nyalka fiatal urat, mert többször nem lesz rá alkalom. A bámulatos gavallér most utoljára vágtat a vágtatók közt. Akár kétségbeesett szerelmes, akár tolvaj bankhivatalnok, akinek a turpisságát holnap leleplezik: annyi bizonyos, hogy

Ez a korzó
Az utolsó,
Holnap kórház
És koporsó!

Mire még egyszer megfordul a kocsi, meglehet, hogy eldördül a revolver és meleg vér fog lecsorogni a fiakker két oldaláról. A kocsis keresheti a taksáját a másvilágon!

*

Ah istenem, egy órája nézem ezt a gyönyörü, ragyogó kocsikorzót s még nem láttam köztük egy igazán boldog embert! Talán az erdő tulsó felén kocsikáznak?

KÜLFÖLD.

A franciaországi események.

Budapest, junius 7.

Dupuy miniszterelnök a szenátus és a képviselőház republikánus pártcsoportjai előtt kijelentette, hogy a kormányt mindenkor a köztársaság érdeke vezérli. Ezt a banális semmitmondást Dupuy, vagy akármely másik miniszterelnök bármikor is hangoztathatta volna s nyilván hangoztatta is, és mégis ugy esett, hogy a klerikális és katonai reakció az antisemitizmussal és a royalizmussal szövetkezve, nyakára nőtt a köztársaságnak és bántatlansága érzetében annyira vetemedett, hogy inzultálni merte az állam fejét is. Az efféle kijelentések tehát semmit sem érnek és ha Dupuy tettekkel nem bizonyitja be, hogy akarata és képessége is van arra, amit a republikánusok tőle követelnek, a köztársaság ujra komoly veszedelembe juthat. A kormány elég erélyesnek mutatkozik arra, hogy államügyészeit komolyan figyelmeztesse, hogy ne merjenek többé olyan tüntetéseket türni, amilyenek a Deroulède-pörben előfordultak; de ahhoz nagyon is gyönge, hogy *Picquartt*, kinek fogvatartása most már igazán nevetséges, szabadon bocsáttassa. A vádtanács, ha már egyebet nem tehet, folyvást halogatja a döntést, amelyet legujabban péntekre tüztek ki.

Mai tudósitásaink a következők:

(A royalista csiny.)

Páris, junius 7.

Az Elysée-palotába egyre érkeznek táviratok és feliratok Franciaország minden részéből és a külföldről. Valamennyi tisztelettel és rokonszenvesen üdvözli az elnököt, aki ma délelőtt az *angol királynőtől* is kapott táviratot.

Páris, junius 7.

A Havas-ügynökség jelenti: *Dupuy* miniszterelnök ma délelőtt a szenátus és a képviselőház republikánus csoportjait fogadta. A miniszterelnök és a küldöttség tagjai a politikai helyzetről beszélgetve annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a helyzet *rendkivüli éberséget* követel.

Dupuy biztositotta a küldöttséget, hogy a kormányt mindenkor a köztársaság érdeke vezeti.

Páris, junius 7.

Lebret igazságügyminiszter a *főügyészekhez körlevelet* fog intézni, melyben felszólitja őket oly intézkedések megtételére, melyekkel elejét veszik a *Déroulède*-pörben az esküdtszéki tárgyalás folyamán történtekhez hasonló esetek ismétlődésének. A főügyészeknek a jövőben nem lesz szabad *semmiféle tüntetést* eltürni.

Páris, junius 7.

A képviselőháznak az a pártja, mely „a nemzeti védelem csoportja“ nevet viseli, holnap meg fogja interpellálni a kormányt ama rendszabályok felől, melyeket a nyugalom és a rend biztositására a vasárnapra Longchampsban várható tüntetések és bizonyos lapoknak formális polgárháborura felhivó cikkeivel szemben elrendelni szándékozik.

(Hamis játék.)

Jaurès a *Petite République*ben élesen megtámadja a kormányt és szemére lobbantja, hogy *Mercier* vád alá helyezésének kérésével *hamis játékot üzött* s a helyett, hogy ehhez a kivánsághoz ragaszkodott volna, hozzájárult ahhoz, hogy az ügyet a rennesi biróság itéletéig függőben tartsák. A rennesi katonai biróság most kényszerhelyzetben van, mert *Dreyfus* fölmentésével egyuttal fölmenti *Merciert* és katonáék már most hangosan hirdetik, hogy nincs oly katonai biróság, amely *Merciert* elitélné. *Jaurès* meg van ugyan győződve, hogy az igazság ebben az ujabb harcban is győzni fog, de azért mégis valószinü, hogy a szocialisták fölmondják a kormánynak a barátságot.

(A trónkövetelő Párisban.)

A Petite République azt irja, hogy *az orléansi herceg néhány nap óta Párisban van s gróf Harcourtnál lakik*; nappal nem mutatja magát, csak éjjel jár ki álruhában. A herceg állitólag egy szajnai hajón érkezett Párisba.

Ez ellenében a Havas-ügynökségnek egy távirata azt erősiti, hogy az egész hir teljesen valótlan.

(Dreyfus hazaérkezése.)

Páris, jun. 7.

Egy *Fort de France*-ból érkezett távirat jelenti, hogy Dreyfus a tengerparton várt, mikor a jelző-zászlóhajó az Ördögszigethez érkezett. Alig tudott magán uralkodni, amint közölték vele, hogy a semmitőszék elrendelte a reviziót s őt uj hadbiróság elé állitják.

Dreyfus a századosi egyenruhát majd csak *Rennes*-ben fogja felvenni.

Páris, junius 7.

A *Sfax* cirkáló hajó vasárnap, junius 11-én indul el *Dreyfus* századossal, hogy őt Franciaországba visszahozza. A *Sfaxot*, mely II. osztályu cirkáló, 1884-ben bocsátottak vizre. Parancsnoka *Coffiniéres de Nordeck* kapitány, aki épp ugy, mint *Dreyfus*, az *Ecole politechnique* tanitványa volt. Az Üdv szigeteitől Brestig 15 napig tart az ut.

Róma, junius 7.

A Dreyfus-család Bordighera és San-Remo között villát bérelt, ahol *Dreyfus* fölmentése után lakni fog.

Dreyfusné junius 20-án megy Brestbe. Hogy gyermekei is elkisérik-e, még bizonytalan. Reméli, megengedik neki, hogy férjét az arzenálban lássa. *Pensée* csendőrszázados kiséri *Dreyfust* Rennesbe. A pályaudvar közelében már dolgoznak a zárka elkészitésén.

(Picquart ügye.)

A vádtanács ma *Picquart* ügyével foglalkozott s a döntést a legközelebbi, valószinüleg pénteki ülésre halasztotta. A szociálista községtanácsosok azt akarják inditványozni, hogy *Zolát* és *Picquart*-t *ünnepiesen üdvözöljék* a városházán.

Több lap tagadja, hogy *Zurlinden* helyett más tábornokot neveznek ki Páris katonai kormányzójává; az *Echo de Paris* ellenben azt irja, hogy *Zurlindent* Lyonba küldik, ahol átveszi a Hautes-Alpesmegyében lévő hadtest parancsnokságát, Párisba pedig *Zédé* tábornokot helyezik át.

Kranz hadügyminiszter ma felszólitotta *Zurlinden* tábornokot, párisi katonai kormányzót, hogy terjessze *becsületbiróság* elé azt a kérdést, vajjon *Lasies* képviselőről a *Libre Parole*-ba tegnap irt sértő cikke miatt kimondandó-e, hogy a gyarmati hadseregben viselt *lovastiszti rangjától megfosztatik*.

(Walsin-Esterházy.)

A *Libre Parole* értesülése szerint az angol kormány hajlandó *Walsin-Esterházyt* az unokatestvére, *Keresztély* által följelentett ügyben *kiszolgáltatni*.

London, junius 7.

Esterházy a lapokban nyilatkozatot tesz közzé, amelyben fenyegetőzik, hogy a francia *vezérkart sulyosan kompromittálni fogja* titkainak leleplezésével.

(Egyhangu határozat.)

A *Figaró*ban egy semmitőszéki biró elmondja, hogy *Mazeau* a semmitőszék határozatának kihirdetése és a terem kiürítése után a semmitőszék tagjaihoz beszédet intézett, melyben azon való örömét fejezte ki, hogy a *semmitőszék egyhangulag hozta határozatát*; aztán arra kérte a birákat, hogy temessék el a harci buzogányt és hogy különösen a büntetőtanács tagjai annál a fényes elégtételnél fogva, melyet a határozat nekik nyujt, legyenek nagylelkűek. A birák nagy tetszéssel fogadták ezt a beszédet.

Páris, jun. 7.

A *Figaro*ban *Z* aláirással egy semmitőszéki biró a semmitőszék itéletéről ir és azt mondja, hogy a rennesi haditörvényszék *csak arra a kérdésre válaszolhat, hogy a bordereau Dreyfustől való-e vagy nem*, mert a semmitőszék nem engedi, hogy e helyett a kérdés helyett *más vádpontot* vegyenek föl és mert titkos irások közlését elitélte. Már pedig a biróság kezében csak a *bordereau* van és nem azok az irások, a melyekről a *bordereauban* szó van. Minthogy pedig *a bordereau nem Dreyfustől való*, előrelátható, hogyan itél majd a haditörvényszék.

HIREK.

A Petőfi-Társaság — derby-nyertes!

— *Königswarter Hermann báró.* —

Königswarter Hermann báróról gyakorta emlékeznek meg a lapok és neve mellett már szinte stereotyppá vált egynémely jelző. Ilyenek: „a jótékony“, vagy a „tapintatos.“ Ez utóbbi elnevezéshez akkor jutott, amikor megtámadták, amiért egyik versenylovát *Petőfi*nek nevezte el és ő hamarosan belátva hibáját, igen ötletesen *Pardon*ra változtatta át a ló nevét.

Már ebben az elnevezésben is volt elmésség, amely azonban igen elegáns módon fokozottabb mérvben nyilatkozik meg a báró ur legujabb tényében.

Pardon, a hajdani *Petőfi* megnyerte a derbyt, egyszóval megcsinálta a legfényesebb karriért, ami földi téreken paripára várakozhatik. Tehát mégis csak pompás ló volt az, amelynek báró *Königswarter* a világirodalom legbüszkébb nevét adta.

Most a báró ur igy gondolkozott:

— Mennyire megtámadtak engem, amiért jóhiszemü tévedésemben *Petőfi*nek neveztem el a lovamat és meglehetős gorombasággal mondogatták oda nékem, hogy istállóba való sportsman vagyok, akinek nincs érzéke az irodalom fensége iránt! Megálljatok, most a Petőfi-Társaságnak tizezer koronát juttatok a derby-nyereségből, amiáltal elérem, hogy velem együtt, tulajdonképpen az az előkelő irodalmi társulat is futtatta *Pardont*, az egykori *Petőfit*. Már most tizezer koronámmal, amely pályadijakra van szánva, lenditek az irodalmon, ez egy, — másrészről pedig az irodalmat közösségbe hoztam az előtte ekként rehabilitált sporttal.

Eddigelé nagyon elmés a báró ur gondolkodása. Hanem az a futó mosoly ajkai körül egy kis maliciát is árul el, de hát ez is illik neki.

Elvégre mégis csak ugy áll a dolog, hogy a Petőfi-Társaság is derby-nyertes.

Budapest, junius 7.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hir.** Gróf *Apponyi* Lajos főudvarnagy családjával együtt *Nagy-Apponyba* utazott nyári tartózkodásra.

— **A trónörökösről.** *Ferenc Ferdinánd* főherceg, a trónörökös legutóbbi potsdami és berlini látogatási alkalmával tudvalevőleg maga vezényelte a német császár előtt a *Ferenc császár* testőr-gránátosezredet. Ezt a szereplését, mint most jelentik, nagy kitüntetés előzte meg. II. *Vilmos* német császár ugyanis a főherceget, meghagyva neki a poseni 10. ulánus-ezred parancsnokságát, a Ferenc-gránátos ezredbe *à la suite beosztotta*, miáltal a trónörökös belépett az ezred kötelékébe s jogosult az ezred egyenruhájának viselésére, éppen ugy, mint királyunk, aki az ezred parancsnoka. *Ferenc Ferdinánd szibériai utazása* most már eldöntött dolog, bár az utazás idejét még ez ideig nem állapitották meg. Az *odesszai* hivatalos lap már arról is hoz jelentést, hogy az ottani kormányzó és az osztrák-magyar kolónia már nagyban készül a főherceg méltó fogadására.

— **József főherceg Budapesten.** *József* főherceg, aki, mint a magyar királyi honvédség főparancsnoka, ez idő szerint vidéki szemleuton van, junius 10-én Budapestre érkezik. Innen Alcsuthra, majd pedig néhány napra Fiumébe megy.

LODEN Iskola-öltöny ... 3.50
LODEN Fiu-mencsikoff ... 7.—
LODEN Férfi-köpeny ... 12.—
LODEN Kocsis-köpeny ... 10.—
LODEN Havelok ... 8.—
LODEN Rövid kabát ... 8.—
LODEN Vadász-öltöny ... 16.—
LODEN Turista-öltöny ... 14.—

LODEN Sacco vattával bélelve ... 6.—
LODEN Szőrme-sacco ... 10.—
LODEN Vadász-sacco ... 9.—
LODEN Vadász-bunda ... 18.—
LODEN Kocsis-bunda ... 20 —
LODEN Utazó-bunda ... 35.—
LODEN Szőrme-mencsikoff ... 40.—
LODEN Gazdászati bunda ... 16.—

RENDELJENEK CSAK
a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
speciálista loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

— **Főhercegek szemleuton.** *Szombathely*ről táviratozzák, hogy *Frigyes* főherceg e hó 6-án este fényes katonai kiséretttel odaérkezett. A pályaudvaron *Reiszig* Ede főispán, dr. *Bezerédy* István főjegyző, *Éhen* Gyula polgármester és *Brenner* városi tanácsos várták. A főherceg ma reggel *Kőszegre* utazott, ahol a helyőrség felett csapatszemlét tartott; a déli vonattal azonban visszatért Szombathelyre. A vezérkar 18 tagja ezalatt *Krausz* altábornagy vezetésével *Csajtára* rándult át tereptanulmányozás céljából. *Frigyes* főherceg, aki öt napig marad Szombathelyen, csütörtökön a Szabária-szállóban ebédet ad. E hó 7-én délután József főherceg is Szombathelyre érkezett. A pályaudvaron Frigyes főherceg, Reiszig főispán és több előkelőség fogadta. A pályaudvarból a két főherceg a laktanyába hajtott, ennek a megtekintésére. Este 7 órakor *József* főherceg Kőszegre utazott, hogy az ottani honvédzászlóalj felett szemlét tartson. József főherceg junius 10-én Budapestre érkezik. Innen Alcsuthra, majd pedig néhány napra Fiuméba megy.

— **Az özvegy trónörökösné adománya.** *Stefánia* özvegy trónörökösné ma délelőtt 200 forintot küldött *Rudnay* Béla főkapitánynak, hogy ezt az összeget azok között oszsza szét, akik budapesti tartózkodása alatt hozzá segélyért folyamodtak. Az adományt a főkapitány rogja a legérdemesebbek között kiosztani.

— **A koronázás évfordulója** Holnap, junius 8-ikán lesz harminckettedik évfordulója annak, hogy *I. Ferenc József*et a budavári Mátyás-templomban magyar királylyá koronázták. Az évforduló alkalmából holnap, csütörtökön a templomokban hálaadó istentiszteleteket, az összes tanintézetekben pedig iskolai ünnepélyeket tartanak, amelyekben egyaránt részt vesznek a tanárok és a növendékek. Holnap az előadások a főváros összes iskoláiban szünetelnek.

— **Humor a városházán.** Minden második hét szerdáján összeülnek közgyülésre Budapest városatyái és ha egyéb dolguk nincs, hát elvitatkoznak egy utca kövezésén, vagy egy huszadrangu jótékony egyesület 100 forintos szubvencióján. A szürke, unalmas vitákból csak nagy ritkán csillámlik ki a városatyák humora, ami elvégre érthető is ott, ahol minden szép és üdvös terv meghiusul az üres pénztárak miatt. A legöregebb emberekre hivatkozunk, hogy olyan szükmarku a közgyülés már jó rég nem volt, mint ma. Biztositotta munkásait a baleset ellen és humánus érzelmeinek korlátot emelt azzal, hogy a szegény munkásokra háritotta a terhek javarészét. Igy óhajtotta ezt a többség s mikor később arról volt szó, hogy a vásárcsarnokok épitésénél közremunkált mérnökök és hivatalnokok vagy 13 ezer forint jutalmat kapjanak, ez a többség tőlük tagadta meg az anyagi elismerést, elbujva a munkások mögé, akiken megveszik a betegsegélyezés költségeit. A közgyülés ezzel be is fejezhette volna a dolgot, de a hálás városatyák vigasztalásul lelkes egyhangusággal köszönetet szavaztak a csalódott mérnököknek. Ily egyhangu köszönetnél persze többet ér 13.000 forint akár 2 szótöbbséggel is, de a városatyák jól mulattak e pompás ötleten s a fő, hogy ők mulassanak.

— **Az abruzzói herceg az északi sarkon.** *Krisztiániából* táviratozzák, hogy az *abruzzói herceg* szombaton fog onnan elutazni. Pénteken érkezik oda az olasz trónörökös-pár, hogy a hercegtől elbucsuzzék. *Nansen* jövő csütörtökön ebédet ad a herceg tiszteletére.

— **Arany János hagyatéka.** A Nemzeti Muzeum kézirattára ujabban rendkivül becses irodalmi kincsekhez jutott. *Arany* László özvegye, *Szalay* Gizella férje óhajtásához hiven a Muzeum könyvtárának ajándékozta nagynevü ipja, *Arany* János müveinek: a *Toldi*-trilogiának és a *Buda-halának* eredeti kéziratait. Ezek a kéziratok a bennök lévő sok törlés és javitás miatt rendkivül fontosak *Arany* János nagy müveinek tanulmányozásánál. A Muzeum köszönő iratot intézett az özvegyhez. A könyvtár közlönye, a *Magyar Könyvszemle* pedig legközelebbi füzetében részletesen fog számot adni a nagyértékü ajándékról.

— **A kőbányai plébánosi állás.** A minap elhunyt *Benedikovics* Károly kőbányai plébános állására első sorban *Böschatt* János belvárosi káplán pályázik, aki egyike a főváros legrégibb segédlelkészeinek. Kivülle pályázni fog *Novák* István erzsébetvárosi és *Szentgyörgyi* Imre óbudai káplán s még egypár fővárosi és vidéki pap. A plébánosi állásra a pályázatot még ebben a hónapban kiirják.

— **Andrée levele.** *Mandal*ból (Norvégiából) ma a következő táviratot érkezett: Az Észak-Izlandban talált tokban Andréenak svéd nyelven irt levelén kivül egy térkép is volt, amelyen meg van jelölve a léghajó iránya. A tokot Stockholmba küldik.

— **A Ferenc József-intézet uj kormányzója.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. *Demeczky* Mihályt, a budapesti II. kerületi katolikus főgimnázium igazgatóját a főgimnáziummal kapcsolatos Ferenc József nevelő-intézet kormányzójává nevezte ki s megengedte, hogy az igazgatói tennivalókkal továbbra is megbizzák. Demeczky már néhány év óta vezetője az előkelő nevelő-intézetnek, ahol dr. *Erődi* Bélától veszi át a kormányzó tisztét.

— **Ünnepelt elüljáró.** A főváros VII. kerületének polgársága *Eszláry* Sándor kerületi elüljáró iránt való szeretetét tolmácsolandó, tiszteletére banketet akar rendezni. Az előkészitő bizottság az ügyben junius 8-ikán este 7 órakor a Csömöri-ut 68. szám alatt lévő Rapos-féle vendéglőben értekezletet tart.

— **Olcsó reklám.** A főváros ezernyolcszáznyolcvanhatban monopoliumot adott egy privátcégnek a hirdetések kiragasztására, szóval hirdetőoszlopokra, táblákra s olyan szerződést kötött vele, hogy mig a cég a mai napig körülbelől tizenhárom ezer forintot fizetett a fővárosnak a jogáért, a főváros több mint huszonhatezer forintot fizetett a cégnek a maga hirdetései kiragasztásáért. Tehát Budapest tizenhárom ezer forintot fizetett rá mostanáig az üzletre, mig a plakátragasztó meggazdagodott az üzleten. Persze ilyen bolond szerződést csak nálunk csinálnak. A fővárosoknak mindenfelé tőke az, hogy urak a reklam felett, nagy tőke nagy kamattal. Berlin egy negyed millió márkát sajtol ki a hirdetés fölragasztásának monopoliumáért esztendőnkint, Bécsnek is van huszezer forint évi jövedelme ezen a réven, Párisnak százhetvenezer frank — mi ellenben, hiven a rendszerhez, amivel Budapestet adminisztrálni kell, mert ha másként volna, rá se ismernénk a rendre — ráfizetünk a tőkére esztendőnkint egy csomó pénzt. Szóval a bérlőnek legjobb kunesaftja maga a főváros... S ez mégis csak a kisebbik baj, bár minden elfecsérelt krajcár nagy terhet jelent a főváros lakosságára nézve. Nagyobb baj az, hogy ez a rendszer és a harminc esztendőre megkötött szerződés olyan jogokat ad a bérlőnek, amelyek majdnem lehetetlenné teszik a kisebb tőkének a reklamot. A monopólium teljesen kiszolgáltatja érdekeiket annak a cégnek, amelylyel ezt a gyönyörü szerződést kötötték, plakátot ki nem ragaszthatnak másképpen, csak ha azzal megalkusznak, ez pedig nem szegény embernek való mulatság. A hirdetés ilyenformán csak a nagy tőke privilégiuma. A kis pénzü boltosnak akármicsoda jó áruja legyen is s akármilyen remekbe dolgozzék is az iparos, nem adhatja az érdemét tudomására a világnak. Ahhoz vagyon kell. S ha keressük az okait a főváros pangó kisiparának, hát ez is egyik ok — és pedig a fontosabbak közül. Van is panasz miatta bőven, mindez ideig azonban hiába. Most azonban ugy látszik, hogy mégis történik valami ebben az irányban a szegény emberek és a szegény főváros javára. Van ugyanis a szerződésnek egy pontja, amelybe bele lehet kapaszkodni egy kis prókátorsággal és egy kis jóakarattal a közérdek iránt. Azt mondja tudniillik a szerződés egyik passzusa, hogy ha a fővárosnak egyszer eszébe jut a hirdetés- kiragasztás dolgát egységesen rendezni, egy hónapi fölmondással minden kártérités nélkül magához válthatja az immár tizenhárom esztendő óta könnyelmüen elfecsérelt monopoliumot. S a főváros most talán megeseleksze ezt, ha ugyan hallgatni fog *Vaszilievics* tanácsosra és *Baló* fogalmazóra, akik memorandumot irtak arról, hogy hogyan kell ezt a fura állapotot megszüntetni. E szerint a főváros maga állitana fel hirdetési oszlopokat meg táblákat s maga kezelné vagy bérbeadná a kezelést, de természetesen olyanformán, hogy ne fizessen rá, hanem haszna legyen belőle. Ehhez aztán még csak az kellene, hogy a tulságos magas tarifát leszállitsák a normális mértékre — s megmaradnának a főváros szép ezresei is és hirdetni tudná a produktumait az is, akinek nincsenek milliói vagy aki nem akar tönkremenni nehány kétes eredményü plakát miatt.

— **A szegedi katonai botrány.** A *szegedi* kardafférből, mint ottani tudósitónk táviratozza, eddig tizenegy lovagias ügy keletkezett. *Andor*, *Veress* és *Weithner* hadnagyok ma *Tömörkény* Istvánt (Szegedi Napló) és *Ujvári* Pétert (Szegedi Hiradó) szintén kihivatták, mert a szerkesztők helyett ők ajánlották fel az elégtételt. Tömörkénynek *Polczner* Jenő országgyülési képviselő az egyik megbizottja. A *Közvélemény* szerkesztőjét, *Roskovits* Arthurt is mind a három tiszt provokálta. *Engel* Lajosnak és *Biró* városi mérnöknek most már csak Andor főhadnagygyal van ügye, mert a másik két tiszt kijelentette, hogy ők *a készenlét okából* (!?) a kardokat ugyan kihuzták, de nem vágtak vele s igy sem Engelt, sem Birót nem sértették meg.

— **Sakkongresszus Londonban.** A tegnapi negyedik mérkőzésről a következő tudósitást kaptuk Londonból: A negyedik mérkőzés eseménye *Lasker* veresége volt *Blackburne* ellen, aki egy spanyol játszmában egy helyes és erélyes toronyáldozattal magához ragadta a győzelmet. *Janowski* hasonló küzdelemben *Schlechter* ellen előbb a parasztot áldozta fel, hogy aztán heves sánctámadásba menjen át, melynek lefolyása alatt kileste az alkalmat, hogy a hölgy felaldozása által ellenfelét megmattolja. A tegnapi ötödik mérkőzésben a bécsi Schlechter Károly mérkőzése folyt le *Pillsburyval*, akinek hölgygambitot ajánlott, melyet amaz elutasitott. Schlechternek sikerült jelentékeny állásbeli előnyt elérnie, azonban egyetlen elhamarkodott vonással elszalasztotta a győzelmet és megengedte, hogy partnere remist csináljon. *Maróczy*, aki hazánkat képviseli a kongresszuson, a *Cohn* ellenében megjátszott Ruy Lopez-partieban ellenfelét — aki a kongresszus eddigi felolvasa alatt eddigi játszmáit a legügyesebben vitte keresztül, — szellemes és finom játékával tenvesen megverte. Az ötödik mérkőzésnél *Maróczy* ült első helyen *Janowskival* (4½), *Pillsbury* 4, *Lasker*, *Showalter*, *Steinitz* 3, *Blackburne*, *Tsigorin* 2½, *Cohn* 2, *Schlechter* 1½, *Bird*, *Mazon* 1, *Lee* 1½ *Tinsley* 0 győzelemmel szerepel.

— **Tolvaj állatorvostanhallgató.** Egy jó családból származó, intelligens fiatal embert adott át ma a rendőrség az ügyészségnek. *Kalapis* György kecskeméti születésü, huszonkét éves állatorvostanhallgató a rossz utra tévedt fiatal ember, akit többszörös lopás miatt tartóztattak le. *Kalapis*, hogy költséges passziónak eleget tehessen, május havában öt kerékpárt lopott össze, továbbá lakótársának, *Brünhauer* Jenő joghallgatónak az irósasztalát feszitette fel és egy 200 forintos takarékpénztári könyvet lopott el. A pénzt felvette és elmulatta. Azonkivül lakótársának ingóságait is megdézsmálta és a zálogházba vitte. A szerencsétlen fiatal ember sokat játszott a lóversenyen.

— **A huszár és az apja.** Az élet jóformán folytonos bucsuzás. És micsoda keserves bucsukon kell keresztülmenni. Aki az embert szereti s kisérte a bölcsőtől kezdve az utján — mind megy. A természet ugy rendeli, hogy aki többet élt, hamarabb utazik el az ismeretlenbe s mindinkább egyedül és egyedül lesz az ember. S a szegény közhuszár Aradon, a Hermetz István is keservesen gondolt arra, hogy most már nemsokára ujra kevesebb lesz egy olyan emberrel a világon, aki az övé. Haldoklott az apja otthon, a temesmegyei Dragsinán. Rapportra jelentkezett tehát s arra kérte alássan a tiszt urakat, hogy engedjék haza bucsuzni. Messziről nehéz az. Az embernek van még egy s más mondanivalója, meg talán kezet szoritni is illik, ha valaki messze elutazik s a másik meg itt marad. A tiszt urak azonban nem engedték haza a huszárt. Az se sokat törte a fejét azon, hogy mint kell ilyenkor csinálni. Elment engedelem nélkül. Otthon még életben találta az apját s szólhattak is pár szót, meg kezet is szorithattak utoljára. Épen csak ennyi jutott még neki az apjából, mert a telegramm gyorsabb még a vasutnál is s még el se aludt teljesen az öreg, már ott voltak a zsandárok s vitték vissza a huszárt Aradra. — Milyen helyén való lenne most egy kis szives ötlet, olyas, amilyent a yanke Dewey kitalált... Ennek az urnak egy katonája a tilalom dacára a tengerbe ugrott a zubbonya után, mert a zubbony zsebében volt az anyja arcképe is. Nagy büntetés várt volna rá, de az admirális fölmentette előre. Azt mondta, hogy: aki az anyját ennyire szereti, az szereti a hazát is. — Nálunk azonban nem divatos az ilyen mérénylet a reglama ellen. A huszár megkapja a magáét alaposan a szökésért, abban ne is tessék kételkedni.

— **Schosberger Henrik halála.** Tornyai *Schosberger* Henrik nagybirtokos ma reggel az Andrássy-uton lévő palotájában meghalt. A megboldogult hasznos tagja volt a magyar közgazdasági életnek s bátyjával, báró *Schosberger* Zsigmonddal ut törője volt a közgazdaság számos ágának, igy különösen a magyar dohánykivitelnek.

Amikor a dohánytörvényt megalkották, a kormány első sorban az ő kipróbált szaktudását és véleményét kérte ki. A gyári ipar terén nevezetes alkotása volt a selypi cukorgyár, amelyen kivül számos fontos és közhasznu iparvállalatot támogatott. Mint mezőgazda is egyike volt a legkiválóbbaknak s birtokait mintagazdaságokká emelte. Nem volt külföldi mezőgazda, aki elmulasztotta volna megnézni a Schosberger-pusztakat, ahol sok praktikus gazdasági ujitást találhatott. Jótékonysága ismeretes volt s első gyámoltjait birtokain találhatták, ahol valóságos apja volt alkalmazottainak s istápolója családjának. A főváros minden jótékony egyesületének tagja volt s alapitványaiból számos szegény ember kap most is támogatást. Mint perzsa császári főkonzul nagy buzgalommal reprezentált, a mikor a perzsa sah Budapesten járt, s az exotikus fejedelemmel együtt sok derüs epizódnak volt szereplője. A sah akkor annyira meg volt elégedve birodalma magyar képviselőjével, hogy a perzsa oroszlán- és nap-rendjellel tüntette ki. Schosberger ezenkivül még megkapta a magyar nemességet *tornyai* prédikátummal, a belga *Lipót-rendet* és számos más kitüntetést. Fiai közül az ifjabbik, Schosberger Lajos, a turf egyik legszerencsésebb alakjai közé tartozott, mert *Hébe* nevü egyetlen lovával csak dijakban közel százezer forintot nyert össze. Schosberger Henrik hatvannyolc éves volt s feleségével, született *Heilmann* Zsófiával negyven évig élt boldog házasságban. Kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja a halottat, akinek emlékére a család ma kétezer forintot osztatott ki valláskülönbség nélkül a szegények között. A temetés holnap, csütörtökön délelőtt tiz órakor lesz az Andrássy-uti 8. számu gyászházból, a honnan a halottat a kerepesi-uti temetőben levő családi sirboltba viszik.

— **Adomány a szünidei gyermektelepnek.** *Epstein* Ede ur (VI., Szondy-utca 78.) a feco (Franko)-láncievelezés utján hozza beküldött bélyegek egy részét beváltván, a *szünidei gyermektelep* javára 25 forintot küldött be hozzánk. Ez összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Az őrzési dij.** Ha nem volna olyan szomoru eset az aradi árvapénztár dolga, mulatságos lenne az őrzési dij története. Ez is egy fejezet a Krivány-féle regényben. A pénz tudniillik, amit Krivány ellopott a kasszából, hirtelenében esedékessé vált a tulajdonosokkal szemben. Az Almay-örökösök nagykorurá lettek s fölszólították az árvaszéket, hogy haladéktalanul fizesse ki az örökségüket. Kerek negyed milliót. Ez még akkor is csinos summa, ha a kassza tele van, hát még ha üres. Mindazonáltal valahogyan előteremtették a pénzt s kifizették az örökösöket, hanem levontak a summából 1582 forintot — *őrzési dijnak*. Az örökösök sokallották az őrzési dijat s fölebbeztek a közigazgatási bizottsághoz, azután meg a belügyminiszterhez. S vissza is kapják a pénzüket, mert hiszen nem őrizte azt a pénzt senki, hát kinek járjon érte a fizetség. Azt mondja a belügyminiszter.

— **Halálozás.** Özvegy gróf *Cziráky* Jánosné, született Petit-Verneuilli *Dezasse* Lujza grófnő tegnap délután 1 órakor 78 éves korában Budapesten meghalt. A tiszteletreméltó matróna halála a főváros főuri köreiben nagy részvétet keltett. A szegények bőkezü pártfogójukat siratják benne. Egész sereg jótékony, kulturális és vallásos egyesületnek volt elnöke, mintaképe volt a régi magyar nagyasszonyoknak. Az 1866-iki koleravész idején *Lovasberény*ben kórházat épittetett, ahol *Kétli* tanárral együtt ápolta a betegeket. A szabadságharc előtti és utáni időkben a grófnő szalonja politikai missziót is teljesitett. Erzsébet királynénak a grófnő első kinevezett palotahölgye volt. A József-téri Cziráky-palotában holnap délután négy órakor szentelik be hamvait s pénteken délelőtt tizenegy órakor temetik el *Kenyeri*ben, ahol a grófi család sirboltja van.

Falk Sarolta, lovag *Falk* Zsigmond királyi tanácsos leánya e hó 7-én 28 éves korában Budapesten meghalt. Temetése holnap délután lesz.

— **Az uj országház.** Az *állandó országház* helyiségeinek végleges beosztása tárgyában vegyes bizottsági ülés volt ma délután *Perczel* Dezső képviselőházi elnök elnöklete alatt. Részt vettek az ülésben az országház épitési végrehajtó bizottság részéről Tarkovics államtitkár, elnök, Steindl müegyetemi tanár, Ney osztálytanácsos és Steinhaus főmérnök. A képviselőház részéről Tallián Béla alelnök, Molnár Antal jegyző, Andor Gyula elnöki tanácsos, Desewffy Arisztid háznagyi titkár és Küffer Béla könyvtáros. A főrendiház részéről Szerencs elnöki titkár. A vegyes bizottság revizió alá vette az állandó országházi helyiségek beosztásának az épitkezés kezdetén megállapitott programmját s beható tanácskozás után kivánatosnak és szükségesnek találta, hogy eme programm egyes részeiben módositassék. Az ülés után helyszini szemlét tartott a vegyes bizottság az állandó országház összes helyiségeiben.

— **Amo, amas, amat...** A Váci-körúti állami felsőbb leányiskolában ma volt az első latin vizsga. Az ötödik és hatodik osztály kisasszony-növendékei deklináltak, konjugáltak, de csináltak még nehezebb dolgokat is. Forditottak latinból magyarra s magyarból is latinra s olyan folyékonyan, értelmesen és komolyan, a hogyan a fiuiskolában csak az eminens növendékek fogják föl a tanulást. A nehéz s egyáltalában nem leszállitott igények szerint megkonstruált vizsgán Erődi Béla tankerületi főigazgató elnökölt s ott volt a publikumban *Beöthy* Zsolt is és Hegedüs István is és még több tudományos latin és hellén férfiu. Csak elbámultak, hogy micsoda szépen hangzik leányajkakról a latin nyelv. Besettenkedett a terembe pár diákkolléga is a gimnáziumokból, de kitessékelték őket.

— **A komáromi sikkasztás.** A komáromi sikkasztás ügyében kiküldött vizsgálóbiztosok tegnap az ügykezelés vizsgálatát befejezték. Az ügykezelés körül észlelt szabálytalanságok, mulasztások és felületességek egész sorozata került felszinre. *Bosnyák* Zoltán, *Deszauer* Lipót és dr. *Szecsei* Zoltán visszatértek Budapestre, mig *Fangler* számellenőr továbbra is Komáromban marad, hogy az egyénenkénti felszólamlást a gyámokkal, a nagykoruvá lett kiskoruakkal s az árvatári adósokkal eszközölje s igy a hiányzó összeget pontosan megállapitsa. *A hiány a kamatokkal együtt harmincötezerötszáz forintot tesz.* Ennek fedezetére szolgál a dr. *Nagy* Vilmos által *adakozások utján* összeszedett 4000 frt, *Ziegler* Nándor által letett 14.000 frtnak még eddig meg nem állapitott hányada s a felelős tisztviselők által önként felajánlott kártéritési összegek, amelyek összesen mintegy *30.000 forintban vehetők számitásba* s igy a hiány még nincs teljesen fedezve.

— **Házasság.** *D'Amant* Leó, a szépteheségü zeneszerző, junius 11-ikén, délelőtt tizenegy órakor esküszik örök hüséget a dohány-utcai zsidó templomban *Weiss* Olga kisasszonynak.

Grünhut Béla a napokban jegyezte el *Tisza-Füred*ről *Ungar* Elvira kisasszonyt.

Boross Sándor Adácsról eljegyezte *Singer* Ida kisasszonyt Jászberényből.

— **Kegyetlen tanárok.** Ez alatt a cim alatt emlékeztünk meg a *Néptanoda* közleménye alapján arról, hogy a győri állami tanitónőképezde egy növendéke öngyilkossági kisérletet követett el, amért *Mohar* József, a fizika tanára ebből a tárgyból megbuktatta. A tanár ur most a következő nyilatkozat közzétételére kéri föl lapunkat:

Tekintetes szerkesztő ur!

Miután a *Néptanodának* intézetünk és nevem meghurcolására szánt közleményét — amint ebben a pillanatban hallom — *Kegyetlen tanárok* cime alatt az ön nagyrabecsült lapja is átvette, kérem sziveskedjék az itt közlendő adatok alapján nevezett közleményt dementálni:

Az állami tanitóképzőkben nem fizet senki tandijat és nem a tanár, hanem a tanártestület osztályoz. *E. K.* csak *két* évig volt az intézetnek bejáró növendéke; az I. és II. osztályról magánvizsgát tett, amelynek alapján a tanári testület *más pálya választását* ajánlotta neki; a III. osztályt ugyancsak elégtelen eredménynyel végezte, valamint a IV. évfolyam minden harmadában más tárgyból is megbukott: ez az állapot előtte tehát nem volt szokatlan. A növendéknek velem kapcsolatba hozott gyilkossági és öngyilkossági ténykedése *teljesen koholt*; igaz azonban az, hogy a leány revolverrel ment az iskolába, a revolvert zsebéből társnői kivették, a nélkül, hogy ellenállásra találtak volna.

Egyebekben szolgálatkész hive:

Győr, 1899. junius 6.

Mohar József,
áll. tőképezdei tanár.

— **Nincs fekete himlő-járvány.** Több lap megirta, hogy a Józsefvárosban járványos jellegü fekete himlő pusztit. Dr. *Schermann* Adolf tiszti főorvos a közönség megnyugtatására a következő hivatalos cáfolatot adta ki:

Több napilapban foglalt az a közlemény, mintha a székesfőváros területén, nevezetesen a VIII. kerületben fekete himlő lépett volna fel, *teljesen alaptalan*. E hónap elsejétől kezdve előfordult 23 bárányhimlő- és 10 hólyagoshimlőeset, mely esetek mindegyikénél a legmesszebbmenő óvóintézkedések megtétettek.

Budapest, 1899. junius 7.

Dr. *Schermann Adolf* s. k.
tiszti főorvos.

Ennyi himlős betege minden esztendőben van ilyenkor a fővárosnak. De megnyugtató az is, hogy a hólyagos himlő tiz esete közül, *hat beteg ugyanegy családból való volt*, még pedig csupa olyan gyermek, a kit szülői elmulasztottak a himlő ellen beoltani. Az egész család különben csak nemrég költözött vidékről a fővárosba.

— **Az Ujépület telkén.** A Magyar Kereskedelmi Csarnok az Ujépület területén épitendő palotájára zártkörü pályázatot hirdetett. A pályázaton az első dijat *Kármán* Aladár és *Ullmann* Gyula müépitészek nyerték el, akik a programmot kiváló ügyességgel oldották meg. A második dij *Bálint* Zoltán és *Jámbor* Lajos müépitészeknek, a harmadik dij pedig *Baumhorn* Lipót müépitésznek jutott. A szakértők e két utóbbi terv tekintetében is elismeréssel nyilatkoztak. A pályadijjal kitüntetett tervek a Magyar Kereskedelmi Csarnok nagytermében vannak kiállitva.

— **Krivány büntársa.** *Krivány* büntársának, *Keresztes* Ákosnak ingatlanait, egy aradi táviratunk szerint ma délután elárverezték. A házat 3000 forinton vették meg.

— **Elitélt rendőrhadnagy.** *Brassóból* táviratozzák, hogy *Wiener* Valdemár rendőrhadnagyot, aki a mult esztendőben a március 15-ét ünneplő magyarságot katonasággal szétverette, az alispán, mint másodfoku fegyelmi hatóság *feddésre itélte*. Az elsőfoku fegyelmi hatóság, (a polgármester) *Wienert felmentette*. Wiener ellen az emlitett alkalomból személyes szabadság megsértése és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt bünvádi feljelentést is tettek és jogérvényesen vád alá helyezték. A feddésre itélést azért tartják fontosnak, mert *az alispán*, ki az itéletet hozta, *maga is szász*.

— **Jégeső.** *Apatin*ból jelentik, hogy ott e hó 5-én este nagy jégvihar dühöngött, amely körülbelől félóráig tartott. Diónagyságu, sőt még ennél is nagyobb jégdarabok estek. *A jégeső Apatin környékén az egész termést teljesen elpusztitotta.* A kár nagysága megbecsülhetetlen.

— **Leégett község.** *Eperjesről* táviratozzák, hogy *Palocsa* sárosmegyei községben nagy tüzvész pusztitott. A község népe a szomszéd *Lubotin* községben volt bucsun. A nagy szélvész lehetetlenné tette a mentést. A tüz száznegyven lakóházat és melléképületet hamvasztott el a butorokkal és gazdasági fölszereléssel együtt. A község lakosságának háromnegyed része koldusbotra jutott. Leégett a katolikus plébánia is. A templomot és az iskolát csak az mentette meg, hogy a szél más irányba terelte a lángokat. A károk csak egy része volt biztositva. A tüzvész okát még nem tudják.

— **Gyászos hazautazás.** *Dufour* Charles Eduard lyoni földbirtokos holttestét, aki a *Hungária*-fogadóban öngyilkos lett, tegnap szállitották el a törvényszéki orvostani intézetből *Lipcsébe*, ahonnan *Lyonba* fogják vinni. Özvegy *Dufour* Charlesnét, az öngyilkos földbirtokos édesanyját, nagy betegen vitték el Budapestről.

— **Gyógyithatatlan betegség miatt.** *Goldschmidt* József ötvenéves pápai születésü magánzó ma délután félhárom órakor sziven lőtte magát és rögtön meghalt. Tettét gyógyithatatlan tüdőbaj miatt követte el.

— **Elfogott betörők.** Az aradi rendőrség, mint levelezőnk táviratozza, ma elfogta *Hartmann* Izidort és feleségét, akik betörtek *Alkon* Éliás turnszeverini ékszerész üzletébe és onnan nagy mennyiségü ékszert és pénzt elloptak.

— **Öngyilkos sikkasztó.** A Hermina-uti rendőrszobában ma délután *Elsner* Ottó Ede *szegszárdi* gazdasági ellenőr sziven lőtte magát s mire a mentők odaérkeztek, már meghalt. Az öngyilkost a városligetben tartóztatta le egy rendőr annak a személyleirásnak az alapján, amelyet a szegszárdi rendőrség közölt a fökapitánysággal. Elsner tegnapelőtt szökött meg Szegszárdról, miután kétszáz forintot sikkasztott. Az öngyilkos huszonötéves, nőtlen fiatal ember.

— **A pestis behurcolása ellen.** A belügyminiszter körrendeletben tudatta a hatóságokkal azokat a intézkedéseket, amelyeket a kereskedelmi miniszter a pestis behurcolása ellen foganatositott. Ez intézkedések alapja az 1897. évi velencei egyezmény.

— **Little Tich.** *Ős-Budavára* nemzetközi variété szinpadán ma egy fenomenális artista mutatta be testi ügyességét. A kis termetü fiatal ember kómikus nótákat énekelt angol nyelven, de nem ez az ő fővonzóereje. Fölülmulhatatlan az ő táncában, amelyben annyi soha nem látott figurát produkál, hogy szinte képtelen a szem követni lábainak gyorsaságát. Néger tánca, spanyol bolerója az ügyesség netovábbja. Mintha csak szárnyai volnának, vagy rugó lenne elrejtve a talpa alatt. Amikor pedig hosszu fatalpat köt a lába alá s ugy járja a vad táncot, komikumával és mesteri fogásaival viharos tapsra ragadta a közönséget. Leirni nem lehet az ügyességét, látni kell.

(x) **Legjobb minőségü** és szintartó harisnyák és sportruházatok legnagyobb választékban *Heyek* Adolfnál IV., Szervita-tér 8. *A vadásznőhöz.*

Zola Emil cikke.

— „*Justice.*“ —

(Az *Aurore* ma érkezett számában *Zola* Emil cikkét közli. A *Justice* cimü cikk a *J'accusenek* pendantja, s az irás müvészetének épp oly remeke, mint amaz. Itt adjuk egyes — érdekesebb — részeit szószerinti forditásban.)

Idestova tizenegy hónapja — (igy kezdődik a cikk) — hogy elhagytam Franciaországot. Tizenegy hónapon keresztül a legtökéletesebb számüzetést, a legrejtettebb visszavonulást s a legabszolutabb hallgatást róttam magamra. Olyan voltam, mint valami önkéntes hallott, aki titkos sirba temetve várja az igazságot és az igazságszolgáltatást. És ma, mivel az igazság győzött és végre uralkodik az igazságosság, ujjászületem, visszajövök, s a francia földön elfoglalom a helyemet.

*

1898. juliusának tizennyolcadik napja életem végéig az a dátum marad, amelyen egész véremmel véreztem. Julius 18-ikán történt, hogy engedve a taktika követelményeinek, hallgatva a velem egy csatában küzdő bajtársaim szavára, Franciaország becsületéért el kellett magamat szakitanom mindentől, amit szerettem, szivemnek és lelkemnek minden szokásától. És ámbátor annyi napon át fenyegettek, halmoztak el gyalázkodással, ez a távozás volt a legkegyetlenebb áldozat, amit csak követeltek tőlem, ez volt az ügy érdekében tett legfőbb áldozatom. Az alacsony és ostoba lelkek, akik azt képzelték és hangoztatták, hogy a börtön elől futok, éppugy tanuságot tettek gazságukról, mint az értelmesség hiányáról.

Itt az következik, hogy Zola mindig csak a börtönt akarta, mert csak ugy maradhattak az ügy barátai az urak, hogy folytonosan *eseményeket* idéztek elő. Tudták, hogy minden esemény egy lépéssel előbbre viszi az igazságot. Sohase gondoltak magukra, hanem mindig a jog diadalát tartották szem előtt. Aztán igy folytatja:

Emlékezzenek arra, hogy mily helyzetbe kerültem juliusban Versaillesban. Szó nélkül meg akartak fojtani. És én nem akartam igy megfulladni; ez nem illett hozzám, hogy a parlament távollétében, az utca szenvedélyei közepett fojtsanak meg.

Októberig akart távol maradni Franciaországtól. Az Esterházy- és Picquart-pörtől várták a világosságot. Időt kellett nyerniök, hogy megválaszthassák ujabb föllépésük időpontját.

Elfelejtik, hogy én se vitatkozó, se politikus nem vagyok, aki a zürzavarból hasznot huz. Én szabad iróember vagyok, akinek életében csak egy szenvedélye volt: az igazság szenvedélye s aki az igazságért már minden csatatéren verekedett. Negyven év óta szolgálom hazámat tollal.

egész bátorságommal, egész munkabirásommal és egész jóhiszeműségemmel. Es esküszöm önöknek, hogy borzasztó fájdalom az, elmenni magánosan, sötét éjjel, s látni, mint mosódnak el az ember mögött Franciaország világosságai, amikor egyszerüen csak a becsületét akarta és igazságosztói nagyságát a népek között. Én! Én, aki több mint negyven könyvben énekeltem meg! Én, akinek az egész élete egyetlen nagy erőfeszités volt arra, hogy Franciaország nevét a világ négy táján hirdessem! Én mentem, menekültem el igy, s az én nyomomban vágtatott a nyomorultak és tébolyodottak csordája, fenyegetőzve, káromkodva!

Elmondja, mily borzasztó érzés volt napról-napra olvasnia a franciaországi hireket, magánosan, messze az események szinhelyétől.

Azok pedig, akik azt hiszik, hogy a börtön elől menekültem s kétségkivül a zsidók pénzén mulatoztam, szomoru emberek, akik egy kis utálatot gerjesztenek bennem és sok szánakozást.

Októberben akart visszajönni, hisz nem tudhatta, hogy már augusztusban kipattannak a dolgok Henry vallomásával és öngyilkosságával. Már akkor visszament volna, hisz a revizió biztos volt, de barátai lebeszélték. Beszél az egymásután következő kormányokról, amelyek vagy nem voltak elég erősek, vagy rosszakaratuak voltak.

Nekem nincsenek érdemeim, hisz oly szép, oly emberi volt az ügy! Minden jutalmam megvan abban a gondolatban, hogy kisegitettem a sirból egy ártatlant, aki négy esztendő óta haldoklik ott. Ah, megvallom, hogy az ő visszatérésének, az ő szabadságának, az ő kézszoritásának gondolata rendkivüli izgalommal tölti el lelkemet, s boldog könnyeket csal a szemembe. Ez a pillanat elég lesz arra, hogy minden gondomat megfizesse. Barátaimmal jó cselekedetet miveltünk s a derék francia szivek némi hálát fognak érezni irántunk. És mit akarnak többet, mint egy családot, amely szeret bennünket, egy asszonyt és a gyerekeit, akik meg fognak áldani, s egy férfit, aki nekünk köszönheti, hogy benne testesitettük meg a jóg diadalát és az emberiség szolidaritását!

A cikk igy végződik, miután hosszan foglalkozott Picquart-ral.

Itthon vagyok. A főügyész ur tehát kézbesittetheti nekem a versaillesi törvényszék itéletét, amely egy évi börtönre és ezer frank pénzbüntetésre itél. És majd találkozunk az esküdtszék előtt.

Azzal, hogy a törvénynyel üldöztettem magamat, csak az igazságot és annak szolgáltatását akartam. Ma megvan mindez. Az én pöröm többé nem hasznos, engem többé nem érdekel. Az igazságszolgáltatás egyszerüen mondja meg, hogy bün-e az igazságot akarni.

Pénz.

— Jelenet. —

A Cezme-félsziget mellett 1776-ban tengeri ütközet folyt a török és orosz flotta között. Az összes török hajók elsülyedtek és magukkal vitték a mélybe a rajtuk levő több millió értékü aranyat és ezüstöt. Most a török kormány buvárokat küldött oda, akik már napok óta keresik a kincset.

A szultán: Szóval nincs pénz.

A miniszter: Hát mikor volt?

A szultán: Soha. De most *sincs* és ez elég baj. Van néhány eszmém.

A miniszter: Adja elő.

A szultán: Ha nincs kincs a földön, van a vizben. Ha nincs most, van a multban. Ime eszméim ...

A miniszter: Szép eszméid lehetnek, nagyur, mert én csak nagy csaló vagyok, de pénzt, azt nem tudtam keriteni. Halljuk.

A szultán: Hallom, hogy a tengerviz bizonyos mennyiségü ezüstöt tartalmaz ...

A miniszter: Szép kis ötlet.

A szultán: Nem tetszik? Mást mondok. Valami sorsjátékot kell csinálni.

A miniszter: Ön humorizál.

A szultán: Óh, van több is. A multkor a hadügyminiszter zálogba csapta aranynyal plombirozott fogát.

A miniszter: Végre egy komoly szó. Ebből lehetne valamit csinálni. Hány rossz foga van?

A szultán: Kilenc.

A miniszter: Hisz ez pompás!

A szultán: Nem pompás. Guttaperchával van plombirozva.

A miniszter: Ez baj.

A szultán: Forduljunk a történelemhez. Nem sülyedt el errefelé az ókorban egy kis pénz?

A miniszter: Ha el is sülyedt, a középkorban kihalászták. Mi már csak a közelmulttal operálhatunk. Például 1776-ban ... a Cezme félszigetnél ...

A szultán: Pompás. Fogj neki azonnal!

*

Ilyen pénzügyi tanácskozás előzhette meg ezt a halhatatlanul komikus ötletet ...

—o.—

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáér nem felelős a szerkesztőség.)

Özv. tornyai Schosberger Henrikné szül. Hellmann Zsófia, tornyai Schosberger Gusztáv, tornyai Schosberger Lajos és neje szül. Feldheim Ilona, tornyai Schosberger Rezső és neje szül. Brüll Teréz, Brown Howard és neje szül. tornyai Schosberger Ottilia, báró Offermann Victor és neje szül. tornyai Schosberger Ilona ugy saját, mint az alulirt rokonok nevében fájdalomtól megtört szivvel jelentik a forrón szeretett felejthetetlen férj, illetve atya, nagyatya, testvér és sógor

tornyai Schosberger Henrik ur

perzsa cs. főconsul, Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja, a perzsa császári oroszlán és nap rendjel. a belga Lipót rendjel tulajdonosa stb. stb.

áldásdus tevékeny életének 68., legboldogabb házasságának 40. évében hosszas szenvedés után szerdán f. hó 7-én történt gyászos elhunytát.

A drága halott földi maradványai **folyó hó 9-én d. e. 10 órakor** fognak a gyászházból (VI., Andrássy-ut 8. sz. a.) a kerepesi-ut melletti izr. temetőben a családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke poraira!

báró Schosberger Zsigmond, budai Goldberger Laura
dirsztai Fischl Emma
testvérek,
báró Schosberger Zsigmondné szül. Mayer Teréz
Kohner Zsigmond
Hellmann Zsigmond
Ehrenfeld Antal és neje szül. Hellmann Sarolta
Bächer Benő és neje szül. Hellmann Fánny
sógorok és sógornők,
báró Bornemisza Henriette és Ottilia; tornyai Schosberger Renée, Vilmos és Katalin; Brown Mary és John; báró Offermann Theo és Ilona
unokák.

Csendes részvétet és koszoruk mellőzését kérjük.

FŐVÁROS.

(*) **A budapesti ezred ünnepe.** Nyolc évvel ezelőtt, *Szabó* M. Ferenc bizottsági tag inditványára, alapitványt tett a főváros a 32-ik cs. és kir. gyalogezred 150 éves fönnállása évfordulója alkalmából. Az alapitvány jövedelméből évente 100—100 forintot adnak ki olyan altisztnak, akik a legénység oktatása körül kitüntek s magukat hosszabb idejü szolgálatra kötelezték. Ennek az ötszáz forintnak a kiosztása ma történt meg, az előző években szokásos ünnepies módon, az üllői-uti Mária Terézia-kaszárnyában.

(*) **A vizvezeték kiépitése.** A főváros tanácsa a Duna balparti vizmü második felének kiépitésénél felmerülő munkákra nyilvános árlejtést hirdetett, amelynek határideje ma délelőtt 10 órakor járt le. A *Vosits* Károly tanácsnok elnöklete alatt ülésezett bizottság abban állapodott meg, hogy a 45 kutnak és az ezeket összekötő csatornáknak 840.000 forinttal előirányzott munkálatait a 26% engedményt ajánló legolcsóbb pályázónak, a vasfelszerelések munkáit pedig négy gyár között osztja meg.

(*) **Átszállás a villámosokra.** A vasuti albizottság a közuti villamos vasut és a városi villámos vasut képviselőivel együtt ma tárgyalta az átszálló forgalom régóta kisértő kérdését. A nagy közönség régen várja már, hogy egyik villámos társaság vonatáról ugyanazzal a jegygyel átszállhasson a másik társaság vonalára. E kivánsága nemsokára teljesülni fog, mert a mai tanácskozáson a pesti oldal átszálló jegyeire teljes megállapodás jött létre. Az átszállójegy ára a következő lesz: tiz krajcárért utazhatik az ember a városi villamos vasuton a nyugati pályaudvartól vagy a Boráros-tértől, átszállással a Népszinháznál, befelé a Nemzeti Szinházig, kifelé a Százházig, Aréna-utig, illetőleg a Damjanich-utcán át a Városligetig; a Népszinháztól vagy a Boráros-tértől, átszállással az üllői-uti kaszárnyánál, kifelé a Ludoviceumig, befelé a Kálvin-térig; a Baross-utca végétől, átszállással a Kálvin-téren, a Károly-kaszárnyáig, vagy a Közvágóhidig; a Népszinháztól, átszállással a Boráros-téren, a közvágóhidig és az Akadémiától, átszállással a Váci-körut és a Podmaniczky-utca keresztezésénél, egészen a Kossuth Lajos-utcáig. *Tizenkét krajcárt* kell fizetni a következő utért: a körut vonalon, a nyugati pályaudvartól, átszállással az üllői-uti kaszárnyánál, a Ludoviceumig vagy a Kálvin-térig; a nyugati pályaudvartól, átszállással a Boráros-téren, a közvágóhidig és a villámos városi vasut vonalán a Városligetből a Podmaniczky-utcáig, átszállással a Váci-körut és a Podmaniczky-utca keresztezésénél, egészen a Kossuth Lajos-utcáig; a budai oldalon nem történt megállapodás és a bizottság egyoldaluan tizenöt illetőleg tizennyolc krajcárban állapitotta meg az egységárt.

(*) **Adókivetés.** A fővárosi adókivető-bizottságok holnap, e hó 8-án a következő helyrajzi számu III. osztályu keresetadó-javaslatokat fogják tárgyalni: az I. kerületben (Tabán) 1200—1308. számig; a IV. kerületben 302—311. számig; az V. kerületben az első bizottság 666—667. számig, a második bizottság 945—951. számig; a VI. kerületben az első bizottság 3735—3736. számig, a második bizottság 3066—3084. számig; a VII. kerületben 4264/65/4—4264/65/13. számig; a VIII. kerületben az első bizottság 5651—5662. számig, a második bizottság 6574—6601. számig; a IX. kerületben a 8921—8937. számig; a X. kerületben 7946—7952. számig.

A főváros közgyülése.

Budapest, junius 7.

Jelentéktelenebb ügyek hosszu sorozata volt a mai közgyülés napirendjén s igy érthető, ha a csekély számban összegyült városatyák beható vitát támasztottak a *főváros szolgálatában levő munkások betegsegélyezéséről*. A tanács azzal a javaslattal állt elő, hogy a közgyülés a budapesti kerületi betegsegélyző pénztár ajánlatát fogadja el, amely 2493 munkás biztositását 21.600 forintért vállalja el. Ebből egy harmadrészt a főváros vállal magára, kétharmadrészét pedig a munkások fizetik heti 7—18 kr. befizetéssel. *Kasics* Péter, *Heltai* Ferenc helytelenitették a javaslatnak főleg azt a részét, amely az egész biztositási összeget a szegény munkásokra háritja, másrészt jobbnak találták az *általános munkás betegsegélyző* pénztár ajánlatát, amelyet *Bródy* Lajos kivánságára *Vaszilievics* János tanácsos részletesen ismertetett a közgyülés előtt.

A közgyülés *Mauthner* Ödön rövid felszólalása után *Kasics* javaslatának mellőzésével a tanács javaslatát 89 szóval 38 ellenében egész terjedelmében elfogadta.

A munkásokkal szemben tanusitott e szükkeblü álláspontot egy soroksári-uti *gőzmosógyár* sinylette meg, amennyiben a közgyülés kimondotta, hogy csak akkor engedi meg a gyárnak, hogy gyári célokra átengedett telken bérházakat épithessen, ha a négyszögölenkint igért tizenhárom forint helyett, a telek egész forgalmi értékét megtéríti. Simán végeztek a közmunka-programm fedezetének kérdésével, helybenhagyva a tanácsnak azt a javaslatát, hogy 1900. évi március végéig 11,403.000 forint költségre rugó munkálatot végezzenek, kimondva, hogy a Váci-ut rendezése a jövő évben okvetlenül végrehajtassék. Teljesitették a *Kairó*-kávéház tulajdonosának és *Schön* József váci-köruti kávésnak kérését a gyalogut foglalás ügyében.

A közuti és hegypálya-kocsikba ezentul égő szivarral beszállni nem szabad, igy rendelte el a tanács javaslatára a közgyülés 28 szóval 20 ellenében.

A munkásbiztositás ügye a gyülés későbbi folyamán is kisértett. Amikor a tanácsnak az a javaslata került sorra, hogy a vásárcsarnokok épitésénél közreműködött mérnökök és tisztviselők összesen 13.200 forint jutalmat kapjanak, *Bródy* Lajos utalt a szegény munkások iránt tanusitott szükkeblüségre és tiltakozott az ellen, hogy amit elvettek a munkásoktól, azt odaadják „a jól dotált tisztviselőknek.“ *Hajós* Zsigmond és *Csepreghy* János is helytelenitették ezt a szerintük „jókedvü adakozást“ és hiába szállt sikra az érdekelt mérnökök és tisztviselők érdekében *Matuska* alpolgármester, a közgyülés 27 szóval 20 ellenében elvetette a tanács javaslatát. De *humor* mégis volt a városatyákban, mert egyhangu lelkesedéssel *köszönetet* szavazott az anyagi jutalomtól elesett mérnököknek.

Közben betöltötték a megüresedett *I. osztályu tanácsjegyzői állást*. A beadott 221 szavazat közül 174 gróf *Festetics* Géza II. osztályu tanácsjegyzőre esett, 38 szavazatot kapott *Goreczky* Zsigmond, 9-et *Perger* Ignác.

A napirend egyéb tárgyait a legközelebbi rendes közgyülésen tárgyalják, akkor választják meg a megüresedett II. osztályu tanácsjegyzői és tiszti orvosi állásokat.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Rómeó és Julia** Junius hónap aligha produkált ilyen csodát: telt ház nézett végig ma este a *Fővárosi Nyári Szinház*ban egy — horribile dictu — Shakespeare-előadást. Lehet, hogy a Montague és Capulet ház ellenségeskedése vonzott ilyen nagy közönséget, vagy talán az, hogy a *Rómeó és Julia* cimszereneit Makó társulatának két fiatal tagja játszotta.

A tömérdek kihivás meg a lelkes taps mutatta, hogy *Czikle* Valéria Juliája és *Odry* Árpád Romeója kvalitásos alakitás. Kár, nagy kár — ezuttal — hogy ez a Julia olyan életvidám, üde s mosolygó, mintha még Romeó is egész közönyös ember lenne előtte. Olyan hibák ezek, amelyek más szerepkörben érdem számba mehetnének. Czikle Valéria kétségkivül intelligens szinésznő, a szerepét mélyen átgondolja s igyekszik felejteni, hogy tavaly végezte az akadémiát; itt-ott monoton a hangja, ezzel szemben azonban kárpótlást nyujt az, hogy érzéssel játszik s az ugynevezett nagy jelenetekben sohasem nyul az álpátosz hatásos eszközéhez. *Odry* Árpádra ezt az utóbbi érdemet nem lehetne ráfogni, őt bizony sokszor tévutra vezeti ambiciója. Egyébként értelmes komoly szinész, aki rövidesen jobban el fogja játszani Romeót, mint ma. Korrekt Mercutio volt *Szakács* Andor, a társulatnak sokoldalu tagja. Füredi, Papp, Juhászné, Galló, Hevesi, K. Pataki Irma és Sándor jól játszottak, nagy részük volt abban, hogy Shakespeareat nem bántották meg ma este. Föltéve, hogy azzal nem törődik az avoni hattyu, hogy azok, akiket halálra szánt, végszóra rögtön meghalnak. (*H—u.*)

** **A honvédzenekar a Vigszinházban.** A *Vigszinház* vezetősége a jövő évadra, mint értesülünk, egy kedves ujitást tervez, amely bizonyára kellemesen fogja meglepni a Lipót-körüti szinház látogatóit. A szinház vezetősége ugyanis ujra meg akarja honositani az egyes felvonások közt a közzenét s erre a célra a budapesti honvédzenekart fogják szerződtetni. A fővárosban oly népszerü zenekart a közönség bizonyára szivesen fogja hallgatni a vig muzsának ebben a csarnokában.

** **Márkus József szinházi lapja.** *Márkus* József, a *Budapesti Napló* szinházi rovatvezetője, a jövő őszi évadban szinházi napilapot indit. A naponkint megjelenő szinházi ujságnak *Magyar Szinpad* lesz a cime s a szinházak megnyiltával, augusztus második felében, fog megindulni.

** **A Solymosi-iskola vizsgálati előadása.** *Solymosi* Elek szinésziskolájának növendékei vasárnap junius tizenegyedikén, tartják a *Népszinházban* vizsgálati előadásukat. A vizsgálati előadás annál érdekesebb lesz, mert a *Falusiak* cimü 3 felvonásos vigjátékban *Irma* szerepét minden felvonásban más növendék játszsza, ugyszintén a *Görög rabszolga* cimü operettben is más játszsza *Irist* az első s más a második felvonásban. E vizsgálati előadás a rendes délutáni előadásoknál egy órával lesz hosszabb, amire nézve a fővárosi rendőrség *Solymosi*nak ez alkalomból külön engedélyt adott.

** **Zongorahangverseny Baján.** *Várady* Antal budapesti zongoramüvész, aki nemrég Budapesten is sikerrel hangversenyezett, a bajai zenekedvelő közönség kivánatára az ottani *Bárány*-szálló nagytermében önálló hangversenyt adott előkelő közönség előtt. A müvész Liszt egy Rhapszódiáját, Chopin és Wagner müveit játszotta s oly diadalt aratott, aminőt Baján még tán egy zongoramüvész sem. A szünni nem akaró, viharos tapsokra Hunyady László nyitányát játszotta el ráadásul, szintén nagy bravurral és zajos tetszés mellett. Feltünés keltett a zongora pompás hangja is, melyet *Thék* Endre magyar zongoragyárából szivességből küldtek Bajára.

** **A Népszinházban** *Küry* Klára gyengélkedése következtében holnap a *Bibliás asszony* helyett Hervé operettje a *Lili* kerül szinre, a cimszerepben *Hegyi* Aranka asszonynyal.

** **Hauptmann Gerhard uj darabja.** *Hauptmann* Gerhard, a hirneves német drámairó, uj drámát irt, amelynek *A győztes* a cime. A darab a jövő évadban kerül bemutatóra a berlini *Lessing-Theater*ben.

** **Gömbölyü vállak a szinházban.** Az angol arisztokracia hölgyei rendesen kivágott ruhákban jelennek meg a szinházban. Kivételt azok a hölgyek szoktak tenni, a kiknek — hegyes vállaik vannak. Az angol királynő egyik leánya, *Fife* hercegné most hadat üzent a szinházi decolletage-oknak, s a hercegné maga, az idei szinházi évad alatt mindig csukott ruhában jelenik meg a szinházban. A hercegné divatját csak azok a hölgyek nem követik, akiknek semmi okuk sincs arra, hogy vállaikat befedjék, annyira — gömbölyüek.

** **Duse—Zacconi.** Már emlitettük, hogy a *Duse—Zacconi* társulat feloszlott. A társulat összesen huszonkilenc előadást rendezett, amely 283.760 lirát jövedelmezett. *Duse*, mint ujabban jelentik, szeptember közepén külföldi körutra indul, amelynek programmjába az olasz tragika *Budapestet* is besorozta.

** **Városligeti Szinkörben** holnap, csütörtökön megismétlik a *Narciss* cimü drámát, amelynek cimszerepét *Feld* Zsigmond igazgató játszsza. Szombaton a több év óta elő nem adott angol operette *Suliván Mikádója* kerül szinre, fényes kiállitással. Előkészületben vannak *Hennequin A titkár ur* cimü bohózata, *Anzengruber A negyedik parancsolat* cimü drámája és *Feld* Mátyás uj bohózata: a *Két ember tragédiája*. Junius 20-án ünnepli *Erdélyi* Marietta primadonna huszonötéves müvészi jubileumát, mely alkalommal több előkelő fővárosi müvész közreműködésével a *Madarászt* adják.

** **Szászok a magyar szinészet ellen.** *Brassóból* irják nekünk: *Tiszai* Dezső társulata a jövő héten előadást rendez a *Vörös Kereszt-Egyesület* javára. Ezt az alkalmat a zöld szászok lapja arra használja fel, hogy a *brassói* magyar szinészet ellen izgasson. A lap egész nyiltan felhivja a szászokat, hogy ne jelenjenek meg az előadáson. A brassói magyarság annál inkább rajta lesz, hogy az előadásnak minél nagyobb erkölcsi és anyagi sikere legyen. A zöld szászok ettől, — remélhetőleg, — elkékülnek.

** **A Fővárosi Nyári Szinházban** csütörtökön kerül szinre *Karczag* Vilmos szinmüve, a *Lemondás* a következő szereposztással: Korolán — *Szakács*, Géza — *Odry*, Irén — *Czikle*, Boldizsárné — R. *Pataki* Irma, Tekla — *Tárnoky*, Pártos — *Papp*. Pénteken és szombaton *Jafet 12 feleségét* adják, amelyhez az igazgató uj diszleteket és jelmezeket készittetett. A *Megázott Ámor* próbái szerényen folynak, s a darab e hó 16-án kerül bemutatóra. *Kövessi* Albert uj bohózatából: a *Singer-gyár*ból legközelebb megtartják az olvasópróbát.

** **Dr. Szeleburdy.** *Guti* Soma és *Hegedüs* Gyula eredeti bohózata, *Dr. Szeleburdy* junius 30-án kerül bemutatóra a *Fővárosi Nyári Szinkör*ben. *Makó* igazgató nagy gondot fordit erre az eredeti ujdonságra, amelytől nagy sikert várnak. A bohózatban, mint már emlitettük, *Hegedüs* Gyula, a *Vigszinház* tagja, a darab egyik szerzője fogja a cimszerepet játszani.

** **Tanulmányut Oroszországban.** *Beniczkyné-Gyra* Irén zongoramüvésznő, aki már néhány tehetséges valló szerzeménynyel is keltett föltünést, a nyár beálltával hosszabb tanulmányutra indul Oroszországba és e célra a kultuszminiszter részéről külön állami segélyben is részesült.

** **Füstölő szinházak.** A *londoni* másodrangu szinházak igazgatói a napokban értekezletre gyültek, amelyben elhatározták, hogy a jövőben megengedik szinházaikban a dohányzást.

— Az idők alaposan megváltoztak, — vélekedett az egyik igazgató, — s nem lehet kitérni az elől az ujitás elől. A legjobb társaság hölgyei sem nehezítenek többé, ha a közelükben valaki egy cigarettát, szivart, sőt ha egy kurtaszáru pipát is elszí.

A *londoni* igazgatókat a pénzügyi szempontok viszik rá a dohányzás megengedésére, mert azt tapasztalták, hogy a közönség szivesebben látogatja a *Music Hall*okat, amelyekben a dohányzás nincs megtiltva.

** **Vidéki szinészet.** *Tordáról* irják nekünk, hogy ott *Rakodczay* Pál kiváló szintársulata, amely Nagy-Enyeden olyan kitünő sikerrel fejezte be előadásait, erősen küzd a közönség indolenciájával. Az előadásokat, dacára a kiváló erőknek, alig látogatja a közönség, sőt mükedvelői előadásokkal, hangversenyekkel bénitják meg a törekvő igazgatónak minden igyekezetét. Pedig a társulatnak igazán kitünő erői vannak, mint H. *Novák* Irén, a vidék legjobb naivája, aki mint énekesnő is szép sikereket arat, *Székely* René, a sziniakadémia most végzett kiváló növendéke, aki mint hősnő arat babérokat, *Morvai*, akit a Kisfaludy Szinházból előnyösen ismer a főváros közönsége, *Bárdy*, a jeles komikus, *Gulyás* Menyhért, a kiváló apaszinész, továbbá maga *Rakodczay* igazgató, aki különösen Shakespeare-szerepekben szinte utolérhetetlen. A kiváló társulat előadta a szezon összes drámai, népszinmü és vigjátéki ujdonságait, de minden igyekezete megtörik a közönség indolenciáján. A társulat e hó 13-án, a jövő kedden elhagyja Tordát és *Mező-Turra* vonul be, ahol már most is nagy rokonszenvvel várják a kitünő előadásairól ismeretes társulatot.

** **Gyermek-hangverseny.** *Basa bácsi* (*Balassa* Jenő, a Vigszinház müvésze) takaros kis koncertet rendez holnap (csütörtökön) a Telefon Hirmondó apró hallgatói számára. Az érdekes, változatos hangversenyben ének- és zeneszámok előadásával, továbbá versek, meg mesék mondásával közreműködnek: *Ligeti* Juliska, *Szemerei* Matild, *Vidor* Laura, *Latabár* Kálmán, *Odry* Zuard, no meg természetesen Basa bácsi is. Kezdete délután 5 órakor lesz. — Este a felnőttek mulattatására az Operaházból a *Coppélia* és *Paquita* balletek előadását, utána pedig a rendes cigányzenét közvetiti a Hirmondó.

MÜVÉSZET.

□ **A Károlyi-pályázat nyertesei.** *Károlyi* Mihály gróf plakát-pályázata fölött tegnap, junius 6-án döntött az *Országos Magyar Képzőmüvészeti Társulat* müvészeti bizottsága, amelynek ülésén *Kardos* Gyula előadó elnöklése mellett, *Karlovszky* Bertalan, *Mannheimer* Gusztáv, *Strobl* Alajos, *Róna* József és *Tornai* Gyula, továbbá *Károlyi* Mihály gróf, a pályázat hirdetője voltak jelen. A szabályszerü titkos szavazás eredménye az volt, hogy a 600 koronás I. dijat a *Távolság*, a 300 koronás II. dijat az *Arzén* és *Vas* a 200 koronás III. dijat a *Négy szinben* jeligés pályamüvek nyerték. A jeligés levelek felbontatván, kitünt, hogy az I. dij nyertese *Márk* Lajos, a II-iké *Pfeiffer* Hellman, a III-iké *Honti* Nándor.

Ezeken kivül a bizottság dicséretben részesitette és megvételre ajánlotta a Sándor B, Élet, Stuck, Holdkelte, H₂ S, Verse a boire, ○, és Arzén jeligés müveket, melyeknek szerzői, ha magukat megnevezni kivánják, a társulat titkári hivatalában bármikor jelentkezhetnek. Gróf *Károlyi* Mihály az ajánlott nyolc müvet megvásárolni hajlandó, ennélfogva a szerzők a vételár iránt gyiveskedjenek a társulat titkári hivatalába elfáradni. A pályázatban részt vett müvek holnaptól (csütörtök) kezdve a tavaszi kiállitás bezárásáig a városligeti mücsarnok leghátulsó termében *minden külön belépődij nélkül* megtekinthetők.

□ **Miniszterek és müvésznők.** *Bánffy* Dezső báró miniszterelnöksége idején elhatározta, hogy a király személye körüli minisztérium palotája számára a volt miniszterek képmásait megfesteti s ezért megbizta *Ébner* Lajost, a női mesteriskola vezetőjét, hogy két jelesebb tanitványával készittesse el *Esterházy* Pál herceg és *Wenckheim* Béla báró arcképét. *Széll* Kálmán miniszterelnök ujabban *Festetich* György gróf és *Tisza* Kálmán képmásait rendelte meg. A négy festményt báró *Braunecker* Sztina és *Telkessy* Valér festőmüvésznő készitette el s a miniszterelnök által meghivott szakértők: *Benczur* Gyula, a mesteriskola igazgatója és *Kézdi-Kovách* László festőmüvész a festményeket igen sikerülteknek találták.

□ **A névtelen mecénás 4400 forintja.** Néhány évvel ezelőtt egy nemes gondolkodásu magyar főur százezer forintot adományozott oly célra, hogy annak kamatait évenkint két fiatal tehetséges müvésznek adományozzák ösztöndij gyanánt. Az egyik dij tájképfestőt, a másik állatfestőt illet. Az alapitó levélben ki van mondva, hogy ha a segélyt nyerő müvész egy év lefolyása alatt haladást mutat, adassék ki neki a dij másodszor, sőt esetleg harmadszor is. A közoktatásügyi miniszter ezt a dij kiosztását a *Képzőmüvészeti Tanácsra* bizta, amely tegnapelőtt döntötte el, hogy kiknek adja az ez évre szóló 2200 forintot. Az állatfestőnek szánt összeget *Zombory* Lajos kapta, még pedig ezuttal először, a tájképfestőnek szóló dijat pedig *Mendlik* Oszkár, aki már tavaly is élvezte ezt az ösztöndijat. *Mendlik*en kivül tavaly *Mihalik* Dániel kapta a segélyt, az idén azonban elütötték tőle. Müvészi körökben most nagy a felháborodás a *Képzőmüvészeti Tanács* ellen, amely a müvészek nézete szerint ezuttal is igazságtalanul és félszeg módon döntött. A müvészek, akik legjobban kisérik figyelemmel egymás haladását, arról vannak meggyőződve, hogy *Mihalik*kal olyan méltatlanságot cselekedett a Tanács, amelyet éppen müvészi szempontból nem lehet megbocsátani. A müvészek most inkább várják, mint valaha, ennek az életre képtelen testületnek sokszor megigért, de egyelőre függőben tartott reformját.

□ **Óriás csikós.** Ifjabb *Vastagh* György hatalmas méretü szobormüvön dolgozik: egy óriás csikós lesz belőle, mint amint egy szilaj mént vezet. A szobormü még ezidén elkészül s a párisi világkiállitáson is látható lesz. Rendeltetési helye a budai királyi várpalota, amelynek lovarda-épületét fogja ékesiteni.

□ **Pax.** *Ten-Kate* hollandi festőmüvész a Hágában tanácskozó béke-delegátusok tiszteletére külön kiállitást rendezett saját képeiből, amelyek egytől-egyig az örök béke eszméjét szimbolizálják és dicsőitik. A tárlat holnap nyilik meg. A képek legnagyobbika *Háboru a háboru ellen* cimet visel. Középen látni a halált, érdemrenddel diszesen, alatta nyögnek a népek a háborus kasza sulya alatt. Nemes emberek azon vannak, hogy a háborut föltartóztassák. Köztük van a cár, Tolsztój, Zola, Suttner báróné stb. Egy másik kép *Békesség a földön* cimen az ige megszületését szimbolizálja. Egy harmadikon fiatal lányt látni a ravatalon, egy apáca imádkozik fölötte. Ennek cime: *Béke a halálban*. Egy ujabb müvén, amely a *Beszögezett ágyu* cimet viseli, látni egy ifju lánykát, amint az ágyu csövét beszögezi s igy hasznavehetetlenné teszi. Végre az utolsó képen magasba mered a kereszt, amelyre fegyvereiket aggatják az immár mindörökre obsithoz jutott katonák.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Parasztok közt.** Ilyen cimü novella-kötetre hirdet előfizetést *Dayka* Antal tehetséges fiatal iró, akinek nevét a fővárosi lapok tárcarovatából ismeri a közönség. A kötet, amely az iró müveinek legjavát tartalmazza, május közepén jelenik meg s előfizetési ára 1 forint. Az előfizetési pénzek *Valter* Ernő nyomdájába (VIII., Práter-utca 44,) küldendők.

○ **A jövedelem eloszlásának törvényei.** Ha nem is ezen a cimen, mégis ezekkel a törvényekkel foglalkozik *Czeisler* Emil könyve *a termelési tényezők hozadékának elméletéről*. A könyv a gazdasági életet, a gazdaság törvényeit tárgyalja a legrégibb időtől fogva napjainkig. Bemutatja a gazdasági mult összefüggését a jelennel, analizálja a jövedelmet elemei szerint, foglalkozik a földjáradék, a munkabér meg a tőkekamat kérdéseivel és igen érdekes adatokkal világitja meg a legujabb kor tevékenységét a jövedelem eloszlásának nagy kérdéséről. Mert ez a nagy kérdés, ami a tudósokat, az államférfiakat foglalkoztatja, amely a népesség annyi rétegét érdekli, izgatja hogy miképp lehet összehangzásba hozni a földből, a vállalkozásból, a szellemi és fizikai munkából eredő

jövedelmet. A mi szerzőnket is ez a kérdés izgatja és lelkiösmeretes, komoly tanulmányok alapján, szabatos és igen élvezhető előadásban sorolja fel a társadalmi tevékenységnek mindama mozzanatait, amelyek e kérdés körül forognak. A gazdasági nagyobbszabásu munka ritka a mi irodalmunkban. Sokszoros örömünkre szolgál tehát, amikor egy, évei számára nézve fiatal irónak tisztességes sikeréről, jóravaló és a szakirodalomban komolyan számottevő munkájáról számolhatunk be. A könyv 2 forintért kapható *Kilián* Frigyes üzletében.

○ **Utmutató az elemi rajztanításban.** Megjelent e vezérkönyv második változatlan kiadása. A vezérkönyv mellett négy füzet *kézi rajzminta* van, melyek a rajzoktatás egész folyamát összefoglalják s a mérnöki és építészeti rajz elemeivel is megismertetik a népiskolai növendéket. A mü a magyar állam tulajdona, szerzője *Maszák* Hugó. A könyv és a minták külön is megrendelhetők az Egyetemi nyomdában Budán, a várban. Ára a vezérkönyvnek 60 krajcár, a kézi minták egyes füzeteinek szintén 60 krajcár.

Az akadémiai flaskó.

Gyulai Pál annyit szid bennünket, szegény magyar ujságirókat, hogy megrontói vagyunk a magyar nyelvnek, hogy kiváncsi voltam egyszer közelebbről is megvizsgálni, vajjon maga a méltóságos költő és Franklin-társasági igazgatósági tag ur hogyan védi ennek a mi édes anyanyelvünknek szentségét a saját irodalmi vállalatában. Megvettem a minap egy franciából forditott regényt, mely a Gyulai Páltól szerkesztett *Olcsó Könyvtár* 1072—1075. száma. Cime: Berthier Joconda, szerzője Uchard Mario, forditója Molnár Gyula. A könyv egészen uj, csak nemrég jelent meg. Ebben akartam utána nézni, mennyivel különb szerkesztő Gyulai Pál a napilapok szerkesztőinél, s hogy ő, a jeles költő és prózairó, a Magyar Akadémia osztálytitkára, a Kisfaludy Társaság elnöke mennyi gonddal készíti elő és javitja azt a szellemi táplálékot, melyet a magyar közönség elé ad.

Nos, arról nem szólok, hogy a forditó — vagy a szerkesztő — csufosan megnyirbálta Uchard szép regényét; arról sem, hogy a nehezebben forditható mondatokat egyszerüen kihagyta. Csak annak leirásával akarom mulattatni e lapok olvasóit, hogy segit magán valaki, aki nem tud franciául, amikor franciából kell forditania. Ez a módszer igazán klasszikus és megérdemli, hogy földeritsem.

Először beszéljünk a *szókról*. A módszer itt abban áll, hogy amely szót az ember nem ismer, dehogy nézi meg a szótárban, hanem, találomra, valami hasonló vagy nem is hasonló hangzásu szó értelmét fogja rá. Az ember például azt olvassa, hogy „flasque“ (petyhüdt, rokkant), s egyszerüen *flaskónak* forditja. Igy aztán, mikor a regény hősét, egy irót, azzal biztat a barátja: „Si tu n'es pas un *académicien flasque*“, „ha nem vagy rokkant akadémikus, nyomban a regényirásra adod magadat:“ ezt igy fogja forditani: „Ha nem vagy *akadémiai flaskó*, hát azonnal leülsz és irni fogsz egy regényt.“ (43. lap.) Ugy-e remek, ez az *akadémiai flaskó*, melyből ilyen forditásokat töltögetnek a közönség poharába?

Vagy azt olvassa az ember, hogy a hősnő éppen ki akar lovagolni, már kezében is tartja lovagló ostorát is — sa cravache — de megjelenik a kedvese és dühös szóváltás után tulajdon ostorával veri el. Ha az ember nem tudja, mit tesz *cravache*, ismét nem nézi meg a szótárban, hanem a *kravátlira* gondolva, a hősnő kezébe lovaglóostor helyett *nyakkendőt* ad... (32. lap.) Tessék elképzelni a jelenetet!

Ezt a szót: „nette“ ugyan ki nézné meg a szótárban? Hisz mindenki tudja, hogy németül „nett“: csinos! A mi forditónk is igy tudta és igy is forditotta. De hajh!: „das ist der Fluch der bösen That, dass sie fortzeugend Böses muss gebären...“ Ez az egy szó aztán tovább vitte a baklövésekbe. Ime, mit mond a francia: A hős „nemsokára *tiszta* (nette) képet alkot magának valódi helyzetéről. A leánynak (aki hires énekesnő) hat hónapra 60.000 frankos szerződést kináltak Bécsben... De mert az ő saját tőkéje már alig százezer frankra olvadt, még nőül veheti-e?... Nem annyi volna-e ez, mint kitartott férjként élni vele... S most tessék, mi lett ez okoskodásból Molnár urnál: „Majd hirtelen a helyzetnek egy *csinos* megoldása ötlött a fejébe. Bécsben hatvanezer frankos állással kinálták meg hat hóra. Százezer frankra *növelvén* vagyonát, még nőül veheti? Nem oldala mellett élhetne, mint férje?“ (46. l.)

Még egy-két szót, mely ugyanily módszerrel van forditva. Egy öreg asszony ingyen lakást ad rokonának, kijelentvén neki, hogy nem kér tőle egy fillér házbért sem, „pas un sou de loyer“. Molnár ur szerint (158. lap) a háziasszony „egy fakrajcár ára *őszinteséget*“ sem kiván a lakásért. Persze *loyer* és *loyauté* (egyeneslelküség) neki egyre megy. Pompás az is, amikor az *échecet échellenek* nézi, s mikor a hős arról beszél, hogy „ha egyedül marad, csak saját maga vallhat *kudarcot*“. Ezt igy forditja: „csak a saját javitható *lajtorjáját* teszi kockára.“ (103 l.) A francia „solide“ (szilárd) elhatározás persze a magyarban „szolid határozás“ lesz. (105 l.)

Még egy kis szójegyzék Molnár Gyula ur külön szótárából: ingénuité: *leleményesség* (8. l.); esprit de corps: *szellemesség* (9. l.); protestation (fogadkozás, esküdözés): *vonakodás* (12. l.); liaison: *hüség-eskü* (u. o.); genre impressioniste (az impresszionista müfaj): *a benyomást keltő szépségek festése* (13. l.); être somnambule: *álmodni* (14. l.); lancée dans le grand monde: *egyedül állni a nagyvilágon* (u. o.); maillot de soie (selyem-táska): *bársony ujjas* (15. l.); distinction: *jellem* (17. l.); partie du monde: *világ tája* (persze az öt világrészről van szó) (20. l.); échanger des calottes (pofozkodni): *egymás fejére csörgő sipkát nyomni!* (21. l.): patrimoine: *hazaszeretet!* (7. l.): pli de rose (rózsalevél redője): rózsatövis (7. l.); gouvernemental: küzigazgatási; fougue (nekihevülés): *hivatás*; serviette (szalvéta): *asztalterülék* (20. l.). Befejezőül ideteszem a „gorge“ szót. A hősnő, nagy toiletteben, odaáll a tükör elé és megigazitja kalapját; ez a pozitura feltünteti keble elegáns vonalait is. Molnárnál: előtünteti elegáns *torkát*! (47. l.).

Hogy mi lesz ily módszer mellett a mondatokból, arra már föntebb rámutattam. De erről a mezőről is legyen szabad még egy-két virágszállal kedveskednem. Arról van szó, hogy ama nevezetes nyakkendő, illetőleg korbács-jelenet után a hős elküldi barátját a hősnőhöz, hogy ezt kiengesztelje. A jóbarát aztán referál otthon: hogy a hősnő szidta ugyan kedvesét, aki kezet emelt rá, de alapjában mégis büszke volt arra, hogy őt szerelmi dühében *meg is verte*. Ennek a passzusnak helyes forditása ez volna: „Biz Isten, pajtás, folytatta Rival, ha mindent meg kell mondanom: hát én, aki ismerem az asszonyokat és aki előtt most, bünödre emlékezve, jajgatsz, megvallom neked, hogy mikor véget ért az a tiz perc, amely alatt tartottam a hátam annak a dühös haragnak, mely ugyancsak keményen zugott le rád, s amely alatt a leány folyton ismételte, hogy *öt megverték*: tökéletesen meg voltam győződve, hogy alapjában ugyancsak büszke erre a dologra és hogy sokért nem adná azt a korbács-ütést, mely egyszerre összebonyolitotta szerelmi regényteket.“ Ez Molnár urnál igy van: „Hitemre, kedves barátom — folytatá Rival — meg kell mondanom neked, hogy én, ki ismerem a nőket és hallom a te siránkozásodat tetted miatt, *olyképpen cselekedtem, mint udvarias férfi szokott ez esetben cselekedni: csillapitottam, letöröltem haragjában hullott könnyeit*, mert valóban meg voltam győződve arról, hogy e nő alapjában nem oly *büszke* teremtés, semmint hiszed, (!) de még sem tud lemondani arról a *korbácsütésről*, melylyel végét vetetted szerelmi regényednek.“ (38. l.) Ugy-e fenomenális?!

Talán még ezen is tul tesz egy 22 éves férjvadász kisasszonynak következő leirása: „Fiatal volt még, huszonkét éve ellenkezni látszék kissé váratlanul fölvett magatartásával, melyet lehet, hogy mint világias kisasszony maga is észrevett.“ (80. l.) Az eredetiben ez van: „Huszonkét évének ifjui, telt bájai kissé ellenmondásban voltak azzal a naivoskodó magaviselettel, melyet mint *nagyvilági lány* szükségesnek tartott.“

Pompás próbái Molnár úr nyelvtudásának ezek is: „Vous êtes jeune et bon garçon, malgré le mal que vous vous donnez pour ne pas le paraitre....“ „Ön fiatal és jó fiu, akárhogy erőlködik, hogy ne nézzék annak.“ Molnárnál: „Fiatal ön és *jó fia a fájdalom daczára is, melyet titkolni igyekszik*...“ (85. l.) Ez is remek: „La vieille était peureuse, elle en avait tant fait à tout le monde, qu'elle se savait détestée.“ Helyesen: „Az öreg asszony félt; annyi bajt szerzett mindenkinek, hogy tudta: gyülölik.“ Molnárnál: „A vén nagynéni félénk volt és annyi *jót tett* mindenkinek, hogy meg volt vigasztalódva érte.“

„Mais c'est le bonheur de toute votre existence que vous allez jeter au vent“ („de ön egész létének boldogságát ereszti szélnek“). Molnárnál: „Egyedül létének szerencséje vetette a szelek hátára.“ (29. l.) Egy helyütt a szerelmi csalódástól kétségbeesett hőst igy vigasztalja barátja: „De a manóba is, az efféle kétségbeesés elmulik! (festő lévén, azt mondja *megszárad*, ça sèche). Sőt meg szokott ismétlődni, persze más nővel... kis idő multán!“ Molnárnál: „Azonban bomba és kartács! a kétségbeesés egészen elsorvaszt... *sőt mi több, idővel*: *még más egyéb is járulna hozzá!*“ Vagy ez: „Le rez-de-chaussée, élevé, sur un sous sol, les fenêtres du salon donnent sur l'avenue, semblaient inviter à l'escalade“. (A pinceszobák fölött magasra épült földszinti lakás, melynek szalonablakai az avenue-ra nyiltak, szinte hivogatták az embert, hogy mászszék be). Molnárnál: „A földszintnek, a szalon ablakai az avenuere nyilván, kihivó jellege volt“. (26. l.)

De most hagyjuk a forditás hüségét s nézzük magát a stilust, bár az eddigi pár mutatvány után erről is lehet fogalma az olvasónak. Ime egy pár mondat: „Kezdetben a vele született szendeség akadályozta, de később *vagyont szerzendő*, elragadtatta magát a fiatalos skeptikus áram által, melyben félénk szájhősként evickélt, egyedül attól tartva, hogy arisztokratikus modoraért kigunyolják, mert *ezeket* nem tudta levetkőzni.“ (Persze, ennek a mondatnak értelme sincs, mert itt is van egy leiterjakab: „a hős crédule au bien“ volt, „könnyen hitt minden jóban“, amit Molnár ur igy folytatott: *vagyont szerzendő!*) — „Amint pedig *ismerős barátnevek* után *tanakodtak légyen*, kik Róbertnek esetleg segitségére lennének stb.“ (51. lap.) „És vitatkozás támadt a miatt, hogy melyik szobát foglalja el, időközben sorra járva a termeket! (82. l.) „A könnyed modor, amelylyel Boisdenier felvilágositásait adta meg, arra birta Róbertet, hogy kérdezősködéseit a legmesszebb vigye“. (95. l.) „Krisztiánia (sic!) regényes hajlamu színésznő volt, melyet némileg a szini tanoda is előmozditott.. (105. l.) „Innen a kegy, a véletlen boldogság honeymoonja számára, kit Párisban keresett fel, hogy boldogitson. (118. l.)

De hát elég ezekből is. Folytathatnám még husz hasában át, furcsánál furcsább félreértésekkel tarkitva e cikket, megtoldhatnám a forditásbéli leiterjakabokat a magyar nyelv és stilus ellen való vétségek öles bünlajstromával is, de minek? Nem akarom én bántani Molnár Gyula urat, aki — ugy képzelem — vidéki dilettáns és időtöltésből leforditva e regényt, felküldte Gyulai Pál urnak: tessék, nézze át, itéljen róla és ha jónak találja, nyomassa ki. De mit szóljunk Gyulai Pálról, aki a Kisfaludy-társasági közgyüléseken évről-évre dörög a sajtó ellen, hogy rontja a magyar nyelvet és aki sajátmaga ilyen termékeket sóz a közönségre? Nos, én figyelemmel kisérem évek óta a budapesti napilapokat: a fölületességnek, tudatlanságnak és a magyar nyelv elleni vétségeknek annyi monstruózus példáját, amennyit e könyvből lehet kihalászni, egy napilap tiz évfolyamában sem találhat az ember. Nem, méltóságos uram, ha nyelvrontásról, fölületességről és tudatlanságról van szó: az ön cégére alatt viritanak azok legjobban!

Szobbi.

VIDÉK.

— **(Borsodmegye közigazgatása.)** Most készült el Borsodvármegye alispánjának részletes jelentése a megye 1898. évi állapotáról. A kilenc ives jelentés hü képét adja Borsodvármegye mintaszerü közigazgatásának, amely ma, amikor egyre-másra bukkannak föl a vármegyei adminisztráció sötét hibái, különös érdeméül szolgál dr. *Tarnay* Gyulának, Borsodvármegye népszerü alispánjának és a vezetése alatt álló tisztviselői karnak. A jelentésből kitünik, hogy a megye adminisztrációnális teendői mellett anyagi és erkölcsi erejének jó részét kulturális és szociális célok megvalósitására szentelte. Bátor kézzel nyult bele a törvényhatóság a szocialis bajok tömkelegébe és nemcsak tervezett, hanem cselekedett is.

SPORT.

*** **Megcáfolt Derby-ajándék.** Bécsi lapok nyomán mi is megirtuk, hogy báró *Königswarter* Hermann a Derby egész diját *Reeves* trainer és *Adams* jockey között osztotta meg. Ez, tekintve, hogy *Adams* tavaly *Áruló* lovaglásáért egy 33.000 forintos ticketet kapott, nem is hangzott valószinütlenül, most azonban mégis megcáfolja a hirt maga báró *Königswarter*. E helyett a holnapi Derby-lakomán több adományt jelent be a szerencsés sportsman *Pardon* győzelme alkalmából, igy 10.000 koronát Bécs szegényeinek, 10.000 koronát a szerencsétlenül járt jockeyk segitő alapjának stb. Ilyen invalidus jockeynk ez idő szerint négy van: *Wallace*, *Brown*, *May* és *Hall*, akiknek sorsát mindenesetre enyhiteni fogja a nagyszivü adomány. Annyi bizonyos, hogy a jockeyk között nem lesz egyhamar népszerübb sportsman báró *Königswarter* Hermannál.

*** **Vivóakadémia.** *Halász* Zsiga budapesti ismert vivómester tanitványai és a *Budapesti Ügyvédi Kör* vivótársasága, junius 8-án este 6½ órakor vivóakadémiát rendeznek a városligeti Klemens-féle vendéglő nyári helyiségeiben. Az akadémián belépő dij nincsen, azon mindenki résztvehet, aki a Halász-féle vivó-teremben (Váci-utca 13.) meghivót szerez. Az akadémiát társasvacsora zárja be.

*** **Sportegyesületek viszálykodása.** A Csömöri-uti versenypályán a *Nemzeti Kerékpár Egyesület* vasárnapi versenyén a *Condor Kerékpár Egyesület* elnöke és tagjai *Papp* Ferenc joghallgatót, Magyarország többszörös bajnokát inzultálni akarták és oly botrányt rögtönöztek, amelyet budapesti pályán a közönség meg nem látott. A megbántott *Papp* Ferenc

ügyét azok a sportegyesületek, amelyeknek tagja, magukévá tették. A *Magyar Testgyakorlók Köre* rendkívüli választmányi ülésén elhatározta, hogy a botrány rendezői ellen a *Magyar Kerékpáros Szövetségnél* és a versenypálya igazgatóságánál fegyelmi vizsgálat elrendelését fogja kérni, a *Condor Kerékpár Egyesület* versenyzőit összes versenyeiről kizárja, saját versenyzőinek a Condor versenyein való résztvevését eltiltja és a Condor Kerékpár Egyesülettel minden összeköttetést megszakit. Hasonló értelemben fog eljárni a *Műegyetemi Football Klub* is.

*** **Az Ó-budai Tornaegylet** junius 10-én (kedvezőtlen idő esetén junius hó 18-án) III. ker. Kálvin-utca 4. szám alatti torna- és játszóterén zártkörü táncestélylyel egybekötött disztornát rendez.

*** **Urlovasaink rekordja.** Urlovasaink közül ez ideig báró *Eltz* főhadnagy championja az esztendőnek. Érdekes, hogy az első négy helyet ezuttal katonatisztek foglalják el s a „civil" Taxis herceg csak ötödiknek következik, mint az alábbi statisztikából kitünik:

	lovagolt	I. hely	II. hely
Báró Eltz főhadnagy	47	19	10
Kreutzbrnek főhadnagy	44	17	10
Gróf Orssich főhadnagy	42	10	6
Szemere főhadnagy	28	7	4
Herceg Taxis	33	6	11
Krause hadnagy	25	4	3
Gróf Pejachevich	17	4	2
Gömöry Viktor	25	3	7

*** **Nyári lóversenyek Alagon.** A világ legkedélyesebb versenytere, ahova reményében a csalhatatlan versenyeknek olyan szivesen rándul ki a nagy pályákon letört turfvilág, holnap ujra megelevenedik s nyári meetingjére gyüjti egybe a turf barátait. Itt nincsenek százezres dijak, hires versenyek, nagy kvóták is ritkán esnek meg, de azért mégis végtelenül szerezi mindenki az alagi versenyeket. Reális futások, amelyekben a legjobb ló győz, izgalmas küzdelmek, kicsiny, de bizonyos kvóták — ez kell a sportsmannek, ezért telik olyan nagyon a kedve a lóversenyt szerető embereknek az alagi futtatásokban. Előreláthatólag holnap is több különvonat megy ki az alagi versenyekre, melyek közül egynehány különösen érdekesnek igérkezik. Így sok ló fut a Váci-dijért, köztük olyan jónevüek, mint amilyen *Gyémánt, Esthajnal, Mesébe való, Fenföldi*, s szól is a Terebes-gátverseny is, melyben *Heritiere, Steuermann* és *Chasseur d'Afrique* lesznek a legjobbak. A holnapi megnyitó nap tipjei ezek:

I. **Alfio—Galambom.**
II. **Arsena—Geist-istálló.**
III. **May-be—Pogon.**
IV. **Heritiere—Steuermann.**
V. **Szemtelen—Nászuagy.**
VI. **Gyémánt—Tiszagyöngye.**

*** **A Derby-meeting.** A Lady Patronesse-verseny a főszáma a végét járó Derby-meeting holnapi napjának. A handikap lovak java versenyezhet a 6000 koronáért az 1000 méteren, igy *Busserl, Tip-Top, L'Astro, Régent, Mirkó, Fée*, a jobb háromévesek közül pedig *Sándor, Jane Eyre, Round the Corner* és *Gondolat*. Az idősebbek között ez idő szerint *Tip-Top*, a háromévesek között *Sándor* a legjobb, meglepetést a javuló *Springer*-istálló crackje, *Jane Eyre* okozhat. Nem lesz érdektelen a Simmeringi dij sem, melyben alkalmasint *Horiobágy* is megjelenik a startnál. Annyit nem romolhatott gróf Fesztetich Tasziló lova, hogy ezt a versenyt meg ne nyerje. Legkomolyabb ellenfele a kis terhü *Dominik*. A tipek a következők:

I. *Vértes—Dráva.*
II. *Remedur—Mirabeau.*
III. *Tip-Top—Sándor—Jane-Eyre.*
IV. *Fesztetich istálló—Dominik.*
V. *Sztáray istálló—Max.*
VI. *Shannon—Gaspilleur.*
VII. *Ladro—Banda.*

*** **A beszélő ujság a bécsi lóversenyekről.** A holnapi (csütörtöki) bécsi és alagi lóversenyek eredményeiről, a *Telefon Hirmondó* tudósitóinak telefonjelentése alapján már a délutáni órákban részletes tudósitást olvastat fel.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A királyi Kuria szünéti tanácsai** a következőképpen alakultak meg: *Julius hóban* (2-ától—29-ig). *Büntető tanács*: Elnök: Czorda Bódog másodelnök. Birák: Szeremley Lajos, Tóth Gerő, Szent-Imrey Jenő, Zsigmondovics Mihaly, Szegheő Ignác, Tarnai János. *Polgári tanács*: Elnök: Süteő Rudolf tanácsvezető, kuriai biró. Birák: Ádám András, Gyárfás Ferenc, Havas Károly, Grecsák Károly. *Augusztus hóban* (julius 30-tól augusztus 26-ig). *Büntető tanács*: Elnök: Sélley Sándor tanácselnök. Birák: Szeremley Lajos, Nedeczky Ödön, Tóth Gerő, Hieronymi Béla, Szent-Imrey Jenő, Podhorányi Gyula. *Polgári tanács*: Elnök: Süteő Rudolf tanácsvezető, kuriai biró. Birák: Keresztszeghy Lajos, Gyárfás Ferenc, Pechata Endre, Kovách Antal. A jegyzőket a tanácshoz még csak ezután osztják be.

§§ **Splényi rendőrtanácsos ügye.** A *Splényi* Ödön rendőrtanácsos ügyében elrendelt előnyomozat során ma dr. *Gruber* József IV. kerületi rendőrfogalmazót és *Kreesányi* Kálmán VIII. kerületi kapitányt hallgatta ki *Oláh* Audrás vizsgálóbiró. A két rendőrtisztviselő kihallgatása az egész délelőttöt igénybe vette.

§§ **Vitás kaució.** Érdekes kaució-perben hozott ma itéletet a budapesti királyi tábla. A felperes *Popper* István mérnök-vállalkozó, aki a magyar kincstártól per utján követelte egyik 240.000 forintos óvadéknak visszatérítését. Popper ugyanis valami nagy közmunkát vállalt el és 240.000 forint óvadékot tett le. A munka kifogástalan átvétele után a kincstár az átvételi okirat aláirásakor azt kivánta, hogy a vállalkozó vegyen bele egy klauzulát, amely szerint a leszámolás befejeztével semminemü igényt a kincstár ellen támasztani nem fog. A vállalkozó vonakodott ezt a klauzulát elfogadni azzal az érveléssel, hogy ha netalán később kitünnék, hogy valamiben rövidséget szenvedett, ne zárja el maga elől a kárpótlás utját. Erre a kincstár megtagadta a kaució visszatérítését, azzal indokolva ezt, hogy a kaució a szerződés minden egyes pontjának biztositására szolgál. Már pedig a vállalkozó a klauzula visszautasításával a szerződésnek nem tett teljesen eleget. A vállalkozó pert inditott a kincstár ellen és a törvényszék neki adott igazat, kimondván, hogy *a munkálat kifogástalan átadásával a vállalkozó visszaszerezte a kaució jogát.* A kaució ugyanis csupán a munkálat kifogástalanságának biztositására szolgál. A királyi tábla ezt az itéletet helybenhagyta, azaz *a kauciót kiadatni rendelte.*

§§ **A kisdiófa-utcai gyilkos merénylet.** *Kalter* Mór ékszerész, akinek a Vámház-körúton van az üzlete, a mult őszszel esti zárás után a segédjével, *Kohn* Antallal hazafelé ment kisdiófa-utcai lakására. A segéd nyakában egy fekete bőrtáska volt s ebben vagy 800 forint értékü ékszer. Amikor a lakás elé érkeztek, *Kalter* bement a házzal szemben levő pálinkamérésbe, a segédjének pedig meghagyta, hogy a táskát vigye föl a lakásba. Alig lépett be azonban *Kohn* a kapun, két ember ugrott termett mellette. Az egyik hatalmasan arculütötte és a következő pillanatban éles szuróssal a torka felé szurt. A szurás Kohnt álla alatt érte, s mély sebet ejtett rajta úgy, hogy nyakát, ruháját menten elborította a vér. A másik utonálló ezalatt elvágta a táskát tartó szijakat és a táskával futni kezdett. Erre elkiáltotta is magát, hogy segitségért kiáltson, amire a járókelők a két utonállót üldözőbe vették. Az egyiket, *Ganie* Károlyt el is fogták, a másik, *Szerb* Kelemen József csak később került a rendőrség kezére.

Ebben az ügyben ma tartott végtárgyalást a budavecsi büntető törvényszék *Eördögh* András biró elnöklete alatt. A vádhatóságot dr. *Hodászy* Antal alügyész képviselte, védők dr. *Eröss* Vilmos ügyvéd és dr. *Visontai* Soma voltak.

Ganie Károly csupaszképü, alacsony legény. Ravaszul védekezik. Azt mondja, hogy a kést csak önvédelemből használta, amikor az órássegéd ütni kezdte. Azt is tagadja, hogy a táska szijat késsel vágta volna el. A kezével szakitotta el. Az elnök erre felmutatja a táskát és a szijat és felszólitja Ganiet, mutassa meg, el tudná-e szakitani? Persze ez nem ment és Ganie azzal mentegetőzött, hogy most gyöngébb, mint akkor volt.

Szerb Kelemen József szintén tagadja a rablásban való részességét és csak annyit ismer be, hogy megegyezett Ganieval abban, hogy majd ellopják az órákat.

Ezután a tanuk következtek, *Kohn* Antal órássegéd. *Kalter* Mór órás a rablásról adtak felvilágositást. *Horváth* Antal mészárossegéd volt az, aki megfogta Ganiet és akit ez meg is szurt. *Müller* Dezsőnek Ganie a fogházban mondta el, hogy Szerb Kelemen volt a büntársa. *Offenbürl* Mózes porcellánkereskedő ajtaja előtt történt az eset, ő találta meg a segéd nyakából leszakitott táskát, *Kellner* Riza találta meg a kést, amelyet Ganie eldobott. A detektivek kihallgatása és az orvosi látleletek felolvasása után befejeződött a bizonyitási eljárás.

Szünet után dr. *Hodászy* Antal alügyész mondotta el vadbeszédét. Azután dr. *Eröss* Vilmos védő tartott plaidoyert Ganie mellett. Utalt az eset homályosságára, arra a körülményre, hogy tanuként csak az érdekelt órássegéd szerepel a rablásra nézve. Dr. *Visontai* helyettese Szerb Kelemen mellett mondott rövid védőbeszédet.

Ezután a törvényszék itélethozatalra vonult vissza.

Az itélet sulyos. Ganiet a btk. 344. §-ába ütköző és a 349. §. szerint minősülő rablás büntette és sulyos testi sértés vétsége, valamint hamis név használata és a fővárosba való tiltott visszatérés által elkövetett két kihágás miatt 12 évi fegyházra és 20 forint pénzbüntetésre itélte. Három hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett a törvényszék, mellékbüntetésül pedig 10 évi hivatalvesztést rótt ki.

Szerb Kelemen Józsefet a btk. 344. §-ába ütköző rablásban való bünsegédség (btk. 69. §. 2.) miatt a btk. 66. §. szerint 5 évi fegyházra itélte a törvényszék. Az itélet megokolása kiemeli, hogy a biróság semmi enyhitő körülményt nem látott, ami a vádlottak javára érvényesithető lett volna.

Mindkét vádlott védője felebbezett az itélet ellen.

§§ **Meregkeverő asszonyok.** Két obadiai asszony allott ma a temesvári törvényszék előtt méregyilkosság vádja alatt. A két asszony ellen feljelentést tettek, hogy arzénikummal tették el férjüket láb alól, hogy szeretőjükkel háborittatlanul élhessenek. A törvényszék mindakét asszonyt felmentette, mert semmi komoly bizonyiték nem volt szerezhető ellenük. Az asszonyok terhére az ügyész felebbezett, de a szeretők ellen emelt vádat elejtette.

§§ **Pénzhamisitók.** *Manquette* Antal, egy Amerikából ideszakadt angol vegyész és *Schwalbe* Lipót budapesti születésü épitési rajzoló elhatározták, hogy hamis sterlingeket hoznak forgalomba. A Dembinszky-utcában mütermet rendeztek be, ahol bankjegyet készitett. Ebből husz darabot Schwalbenak adott, a többit megtartotta magának és Troppauba utazott, hogy ott a hamisitványokon tuladjon. Azonban rajta vesztett. A bankár, akinél járt, észrevette a hamisitványokat, mert valamennyi bankónak egy és ugyanaz a száma volt. Az esetről értesült a rendőrség, de mig nyomozásra indult, Manquette egy másik bankháznál szerencsésen leszámitoltatta a hamisitványokat kétezer forintért. Sietett a táviró hivatalba, hogy üzlettársát az eredményről értesitse, de a rendőrség, amely a nyomában volt, a táviróhivatalban letartóztatta. Nemsokára elfogták a másik pénzhamisitót is.

A két sterlinghamisitó a budapesti törvényszék elé került pénzhamisitás büntette miatt. Bele volt keverve a bünperben egy harmadik személy is, egy szőke leány, *Jobst* Jozefin, aki Schwalbenek hüséges utitársa volt és akivel Schwalbe Berlinben ismerkedett meg. A leány ártatlansága még Berlinben kiderült és szabadon bocsátotta őt az ottani rendőrség. A budapesti törvényszék Manquettet pénzhamisitás büntette miatt *3 évi fegyházra* itélte és Schwalbet mint bünsegédet *két évi fegyházra*. Ma tárgyalta a királyi tábla *Makay* Dezső biró előadása alapján a bünpert és tetemesen felemelte mindkét vádlott büntetését. *Schwalbe* Lipótot mint tettestársat itélte el, és nem mint bünsegédet, *négy évi fegyházra*, Manquettet pedig *5 évi fegyházzal* sujtotta.

TÁVIRATOK.

Bécs, junius 7. *Ferenc Ferdinánd* főherceg udvarmesterének, *Nostitz* grófnak a kiséretében ma este Bozenbe utazott.

New York, junius 7. Három nap óta a városban és környékén tikkasztó a hőség. Igen sokan meghaltak napszurás következtében.

Puskin emlékezete.

Pétervár, junius 7. Az orosz tavirati ügynökség jelenti: Egész Oroszország ma ünnepli *Puskin* születésének századik születésenapját. A lakosság minden rétegének részvétele nemzeti ünneppé avatja ezt a napot, amelynek megünneplésében nemcsak a főváros, hanem a kormányzósági és kerületi székvárosok, sőt a falvak is résztvesznek. A császári intézetek, az összes iskolák az egyetemektől a népiskolákig, a községi képviseletek, egyesületek stb. nagy összegeket gyüjtöttek, hogy alapitványok, könyvtárak, iskolák stb. alapitásával áldozzanak a legnagyobb orosz költő emlékének. A lapok pártkülönbség nélkül lendületes ünnepi cikkeket közölnek. Külföldről is számos küldöttség jött Pétervárra a Puskin-ünnepre.

Obstrukció az olasz képviselőházban.

Róma, junius 7. A képviselőház ma nevezetesebb mozzanat nélkül folytatta a politikai javaslatok tárgyalását. *Berry* képviselő (szélsőbal) hosszu obstrukciós beszédet mondott, amely csaknem az egész ülést igénybe vette.

Az ülés berekesztésekor *Sonnino* képviselő inditványt terjesztett be a kamara házszabályainak megváltoztatására. Az elnök kijelentette, hogy az állandó házszabálybizottsághoz utasitja a javaslatot.

Zavargás a Balkánon.

Monasztir, jun. 7. Néhány prilepi bolgár lakost összeesküvésben való részesség vádja miatt letartóztattak, ami rendzavarásra adott okot. A törököknek is, a bolgároknak is *voltak halottjaik és sebesültjeik.* A várost katonaság zárta körül. A monasztiri váli Prilepbe utazott.

A nők választójoga Angliában.

London, jun. 7. Az alsóház a London közigazgatásáról szóló bizottsági jelentést tárgyalta és 196 szavazattal 161 ellenében elfogadta azt az inditványt, hogy *nők is választhatók grófsági tanácsosokká vagy aldermanokká.*

Sztrájkok.

Páris, junius 7. Monteau-les-Minesben *általános bányamunkás-sztrájk* ütött ki. Az összes bányákban szünetel a munka. A hatóság katonaságot kért a rend fönntartására.

Prága, junius 7. A kriesdorfi kihágásokban résztvett munkások közül hármat hétfőn letartóztattak. A lakosság kissé nyugodtabb. Nachodban és Eipelben a sztrájk egészen véget ért.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, junius 7. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék 100.20. Magyar koronajáradék 96.80. Osztrák hitelrészvény 224.90. Osztrák-magyar államvasut 153.25. Déli vasut 29.80. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.90. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, junius 7. Árfolyamok májusra. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 224.70. Osztrák-magyar

államvasut —.—. Déli vasut 29.90. Osztrák arany —.—. Olasz járadék 95.45. Laura-kohó 269.—. Harpeni 208.50. Discont 199.—. Alpesi —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Csöndes.

New York, junius 6. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* juliusra 80·⁶/₈, szeptemberre 80.⁶/₈, decemberre 81.⁷/₈. *Tengeri* juniusra 39.⁴/₈.

Chicago, junius 6. *Buza* juliusra 75.¹/₈, *Tengeri* juniusra 33.⁵/₈.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Hófehérke. Egy kedves, okos kis lány egy esős délutánon elunja magát. Fölmerül fejecskéjében a kérdés, hogy ő tulajdonképpen *miért is él?* Kapja magát, levelet ir nekünk, hogy mondjuk meg: miért élnek a lányok? Mentegetőzik, hogy azért végez háztartási munkát, mintha bizony egy lány életének nem is volna egyéb célja. Végül oda lyukad ki, hogy nekünk, férfiaknak mennyivel szebb az életünk. Nos, hát itt a felelet. Azért szebb a férfi élete, mert önök, kisasszony, a világon vannak. Most még nem tudja, hogy miért él. Eljön majd az idő, amikor egy kis férjhezmenés árán szépen meg fogja érteni az élete célját. Egy kis türelem . . .

Gy. K. *Deés.* A közoktatásügyi miniszter, ha nincs akadályozva, minden csütörtökön d. u. 4 órakor fogad.

F. J.-né. A tapasztalás azt mutatja, hogy a nagyon fiatal gyermek magyarságának megárt az, ha idegen nyelvvel kinozzák. De okkal-móddal meg lehet tanitani egy idegen nyelvre ugy is, hogy az anyanyelve ne vallja kárát. Ha a gyerek intelligens, aminél még fontosabb az, hogy a tanitója intelligens legyen — nem lesz baj.

Dr. X. Előző megállapodás hiányában a más egyesületeknél divó gyakorlat irányt adó, azt pedig azok alapszabályaival s szerződésekket lehetne igazolni. Ezt a gyakorlatot nem ismerjük, a biróságok gyakorlatát feltüntető gyüjteményekben pedig nincs precedens.

L. S. *Pozsony.* Az illetékes tanfelügyelő engedélye alapján akármelyik budapesti polgári iskolánál jelentkezhetik magánvizsgálatra. Meg kell fizetnie az évi tandijat, a beiratási dijat és 15 forint magánvizsgálati dijat.

W. S. *Győr-Szent-Márton.* A kérdezett jelentést rendszerint vasárnapi lapunkban közöljük. Hogy a hivatalos jelentés egyuttal hiteles is, azt csak a vásárló közönség tudja. De az, amelyet mi közlünk, a leghitelesebb.

H. Ilona. Az *esküvő* c. alatt *Huszár* Vilmostól megjelent tárcacikk tényleg folytatása a *Hoffmann meséi* és *A feketeszakállu ember* cim alatt közölteknek. E tárcák néhány más, később megjelenő tárcával novellaciklust képeznek, amely külön kötetben, *Ripp-Rónai* festőművészünk illusztrációival fog megjelenni. A kötet cime *Irma* lesz.

30995. sz. előfizető. *Szarvas.* A boszniai okkupáció 1878. évben, a szegedi árvizkatasztrófa pedig 1879-ben volt.

A. D. *Budapest.* A cseléd-otthon, amelyet a Mártha Egyesület báró Dániel Ernőné védnöksége alatt emelt, a Szabolcs-utcában van. — **M. Vaszar.** Méltóztassék azt a könyvet beküldeni, hogy lássuk, akkor szivesen válaszolunk az ajánlatra. — **Kolozsvár.** Ha a minisztérium számvevőségébe akarja magát fölvétetni, le kell tennie az államszámviteli vizsgát. Kvalifikációjára való tekintettel, a pénzügyminiszter valószinüleg megengedi, hogy a tanfolyamot a megkivánt gimnáziumi érettségi vizsga nélkül is hallgathassa s a diplomát megszerezhesse. Mindenesetre jó lesz, ha befolyásos protekciót is keres, amely annak idején a minisztériumba besegitse. Mert ott is ugy van, mint a többi minisztériumban, kevés az üresedésben levő állás és sok a folyamodás. — **K. L.** *Barcs.* Ismételje meg levele tartalmát, mert mi nem emlékszünk reá. — **L. N.** *Varannó.* Giroflé-Girofla operette, zenéjét a francia Hervé irta. — **P. J.** *Hajdu-Szoboszló.* Annak az aranybányának az ügye még mindig a büntetőtörvényszék előtt van. A vizsgálatot még most is folytatják benne. Részvényei nem érnek egy krajcárt sem. — **W. K.** *Vágsellye.* Ha német levelet ir, mindenesetre megfelelőbb a német aláirás. — **B. M.** Persze, hogy *megbukott* és nem *meg volt bukva.* Ez utóbbi germanizmus. — **K. Róbert.** Időközben megjelent az üzenet. Bizonyosan olvasta is. — **S. R. K.** A vámhivatali palyához elég a kereskedelmi akadémiai érettség. Ez alapon a pénzügyminiszterhez kell folyamodni az állásért. Először csak ideiglenesen alkalmazzák. Három hónap alatt le kell tenni a vámgyakornoki vizsgálatot, akkor aztán esküt tesz s mint vámgyakornok 400 frt évi fizetéssel kezdi meg az államszolgálatot. A felvételi folyamodványhoz mellékelni kell a születési és érettségi bizonyitványokat. — **M. I.** *Kis-Marton.* Sokaktól kérdezősködtünk a dolog felől s a nagy többség abban egyezett meg, hogy az ébenfa feltünően nehéz, belső részében is koromfekete s nem faragható, mint a többi fabotok. Az ön botja tehát a leirás szerint valóságos ébenfabot volna. — **Bemutatás.** 1. Ha egy férfit bemutatnak egy hölgynek, csak a férfi nevét mondják meg, a hölgyét nem. 2. Ha egy hölgyet egy idősebb nőnek mutatnak be, akkor is csak a bemutatottat nevezik meg. 3. A táncot nem a táncos, hanem a **táncosnő** szokta megköszönni. A táncos illetlenséget követ el, ha nem várja be a táncosnője köszönetét és hamarább vezeti helyre. — **Fogadás.** Protegálni. — **M. S.** *Derecske.* Méltóztassék ilyen ügyekben egyenesen az Izraelita Országos Irodához (V., Fürdő-utca 10.), ha pedig orthodox hitközségi ügyekről van szó, az Izraelita Orthodox Központi Irodához (VI. Podmaniczky-utca 4.) fordulni. — **Gyárhivatalnok.** Mindenki párbajképes, akit erkölcsi életében kifogásolni nem lehet. Ha tehát az a vasuti altiszt tisztességes, becsületes ember, kérhet tőle lovagias elégtételt. Miután azonban a tényállás előadásából azt következtetjük, hogy a sértés hivatalos szolgálat keretében történt, itt is kell az elégtételt szorgalmaznia, a sértő altiszt közvetlen felettes hatóságától. Ha nem kapna hivatalból elégtételt, be is pörölheti becsületsértésért. A katonai hatóságnak semmi köze sincs a dologhoz, az csak a *tényleges* szolgálatban álló katonák fölött rendelkezhetik. — **Nellike.** 1. Cs. T. évi fizetése 8500 forint. 2. G. a két apród közül a magasabb, szőke leány. 3. Fiatal leánynak sem azt a könyvet olvasnia, sem azt a darabot megnéznie nem volna szabad. De azért bizony sokan nézik meg. 4. Rossz szokás. A szinházi törvények értelmében annak, aki a szinpadon meghal, nem szabad aznap este megjelennie a közönség előtt. Csakhogy ezt a törvényt nem tartják meg. 5. Ha az illető erkölcsileg nem esik kifogás alá, egész bátran s minden aggodalom nélkül meglátogathatja. 6. A belügyminiszterhez terjeszszék föl s közgyüléseiken a főispán elnököl. 7. D. M. mindenesetre szivesen venné az elismerésnek ezt a meleg kifejezését. — **K. L.** *Csarnóta.* Minden droguistánál megkaphatja. Kilója 32 krajcár. — **Gazdász.** Nagyon jól emlékszünk a nevére s igy arra is, hogy eddig minden levelére válaszoltunk. Arról igazán nem tehetünk, ha ön nem olvassa figyelemmel az ujságot. Ha megismétli kérdéseit, kivételesen még egyszer válaszolunk. — **W. F.** *Karczag.* Rendszerint nem számitják be azt az időt, amelyet mint rendkivüli hallgató az egyetemen tölt. A közoktatásügyi miniszter azonban elrendelheti a beszámitást, ha kérését alaposan tudja megokolni. — **47 900. sz. előfizető.** Kereskedelmi iskolai érettségi bizonyitványnyal s egy évi prakszis kimutatásával beiratkozhatik az egyetemre s elvégezheti a bölcsészeti fakultáson a két éves, illetőleg négy féléves kereskedelmi szaktanári tanfolyamot. A tandij félévenkint 30 forint. A szaktanfolyam hallgatása és a vizsgák letétele után kereskedelmi szaktanári képesitést nyer, amelylyel kereskedelmi iskoláknál kaphat alkalmazást. Most, mikor annyian lépnek a kereskedelmi pályára, megalapithatja a jövőjét ezen a pályán is. — **Alkalmatlankodó.** 1. Gróf Tolsztoj Nikolajevics Leó nős ember, felesége Behrs Andrejevna Zsófia, egy moszkvai orvos leánya. 2. Sixteen = tizenhat. A másik szó hibásan lehet leirva, mert olyan szó nincs az angol nyelvben. 3. Bank és váltóüzlet. — **Herceg.** Herceg Lobkovitz Rudolf budapesti hadtestparancsnok nem királyi vérből született herceg, hanem egy ősnemes cseh főuri család sarja. Németül tehát: Fürst. — **Temesvári olvasó.** Nem földész, hanem *földmivelő.* — **K. M.** *Szent vagy őrült* cimü szinmü a Vigszinház repertoár-darabja. — **Sch. M.** *Zsarnóca.* Forduljon Zilahy Gyulához, a Nemzeti Szinház tagjához (VIII. Kerepesi-ut 3.), ő neki tudtunkkal van egy ilyen monológja. Másik kérdésére a kiadóhivatal fog válaszolni. — **Régi előfizető.** Méltóztassék a *Szeretet* testi és szellemi fogyatkozásban szenvedőket gyámolító egyesület irodájához (VIII. Sándor-utca 38.) fordulni, ott szivesen adnak felvilágositást. — **Sárgabelt.** *Kisvárda.* Kassa városának 30.000 lakosa van. — **B. J.** *Csantavér.* 1. Kérdéses levelét nem kaptuk meg, különben azt a hirt közöltük volna. Most már elkésett dolog. 2. Igen, a munkás-betegsegélyezésről törvény intézkedik. — **Kereskedő ifjak köre.** *Szatmár.* Az a befizető mondat azt teszi, hogy Klarissz kolostorba lépett, ott apáca nevet vett föl s vőlegénye Krisztus lett; fátyolt pedig annyiban cserélt, mert a mennyasszonyi fátyolt az apáca-fátyollal cserélte föl. Mert mikor valamely nő leteszi a kolostori fogadalmat, egész fehérbe öltözködik, mint egy mennyasszony, fátyollal s a fogadalommal Krisztus mennyasszonyává lesz. Nincs tehát igazuk azoknak, akik abból a bejelező mondatból azt olvassák ki, hogy Klarissz mégis csak a Kray Jakab felesége lett. Nem lett az bizony sohasem. — **Rimaszombat.** 1. A tandijat félévenkint, tehát két részletben kell megfizetni s mindig előre. 2. Kiskoru névmagyarositását csak az apa, vagy a gyám kérheti. Mellékelni kell a születési és illetőségi bizonyitványt. — **Bács-Topolya.** A törvény csak azt irja elő, hogy tisztességes ruhában. Tehát öltözködhetik vörösbe, vagy feketébe, koszoruval a fején, vagy a nélkül, amint tetszik. Ez az egyén joga, amelyet semmiféle törvény nem is korlátozhat. — **T. I.** *Görgő.* 1. A budapesti államrendőrség bejelentő hivatala vidékre is ad felvilágositást, ha az illető bélyegekben 30 krajcárt küld be s pontosan megirja a kérdezett egyéniség vezeték- és keresztnevét, születési helyét s korát. 2. A főváros minden kerületében van bejelentő hivatal, értesitést azonban csak a Központi Bejelentő Hivatal (V. Zrinyi-utca 2.) ad. 3. A Damjanich-utca a VII. kerületi kapitánysághoz tartozik. 4. Annyian vannak, hogy a szerkesztői üzenetek keretében nem sorolhatjuk föl valamennyi családnak a nevét. Kérjen a Nemzeti Kaszinó igazgatóságától (IV. kerület, Kossuth-utca 5. sz.) egy névjegyzéket, abban ha nem is mind, de javarészét megtalálja. — **Előfizető II.** Osztályvizsgát kell tennie a latinból, görögből (esetleg görögpótló tantárgyakból) és mindazokból a studiumokból, melyeket a gimnázium felsőbb osztályaiban tanitanak, a kereskedelmi iskolákban pedig nem. — **K. L.** *Nagy-Tapolcsány.* Méltóztassék kérdésével az Izraelita Országos Irodához (V. Fürdő-utca 10.) fordulni, ott szivesen adnak felvilágositást. — **H. B.** A görög udvarnál Athénben csak követünk van s nem nagykövetünk. Nagykövetet csak a nagyhatalmak tartanak nagyhatalmak udvaratnál. Athéni követünk: rajeci Burián István rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter. Cime: nagyméltóságu. — **N. Gy.** *Sz.-Dob.* A marhahus táplálóbb, mert több benne a fehérnye-tartalom. — **G. J.** Az iró előirja rendelkezéseit, a jelenetezés, a kosztümök, a szinpad-berendezés stb. a rendező dolga. Zenés daraboknál a zeneszerző rendszerint csak a zenét irja, a szöveget az iró szolgáltatja. De van akárhány darab, ahol a zene is, a szöveg is egy szerző munkája. — **Mükedvelő.** *Nagyszombat.* Forduljon Singer és Wolfner könyvkereskedéséhez (VI., Andrássy-ut 10.), ott olyan mükedvelői darabot kaphat, amilyent éppen akar. Kivánságát azonban fejezze ki érthetően. — **Budapesti ifju.** Fáradjon el a polgármesteri hivatalhoz (IV. kerület, Régi városháza), ott megtudhatja. — **Kiváncsi barátnő.** Nem ismerjük azt a bécsi gyógymódot, tehát nem is nyilatkozhatunk róla. Annyi bizonyos, hogy az arcszőröket ujabban villamos uton távolitják el, akkor nem nőnek ki ujra. — **Aggódó.** Mindenesetre baj, hogy nem csinált ebben az ügyben szerződést, mert ha nem sikerül a cél, nem is pörölhet. Az illető egyszerüen azzal védekezhetik, hogy ő elkövetett mindent s nem rajta mult, hogy nem sikerült az igyekezete. Az ellenkezőjét pedig bajos volna bizonyitani. Most csak várja be nyugodtan a kitüzött időt s igyekezzék reá birni az illetőt, hogy teljesitse lelkiismeretesebben elvállalt kötelezettségét. Mást nem tehet semmit. — **Vasuti.** Kellő protekció mellett igenis berendelhetik a miniszteriumba, előnyben azonban nem részesül semmiféle tekintetben. — **K. H.** Dr. Morelli Károly, IV. Zsibárus-utca 1. Másik kérdésére csak a budapesti rendőrség adhatna választ. Mi sohasem hirét sem hallottuk az illetőnek. — **D. Sch.** Még nem lehet azért a kölcsönért folyamodni. Másik kivánságát a kiadóhivatal intézi el. — **S. R. 86.618. sz.** Méltóságos báró Königswarter Hermann urnak, nagybirtokos, Nagyvárad. — **W. Gy.** *Almás-Füzitő.* 1. Még nem bir nyilvánossági jelleggel, de azért megbizható. 2. Másfél év alatt igenis leteheti a két osztályvizsgát és az érettségit. 3. Nyilvános gimnáziumban minden összevont vizsgáért 60 forint vizsgadij fizetendő és a tandij külön. 4. Leányok két kereskedelmi elvégzése után képesitőt kaphatnak. — **L. A.** *Nagy-Telek.* Az ön barátjának is igaza van, önnek is. A középiskola nyolcadik osztályának sikeres elvégzése után az illető igenis már önkéntességi joggal bir, de csak saját költséges lehet, *államköltségén* csak érettségi vizsga alapján szolgálhat. — **Szikszó.** Ha a szolgabiró előtt több tanu eskü alatti vallomásával bebizonyitja, hogy a születési éve hibásan van bevezetve az anyakönyvbe, közigazgatási uton esetleg elrenddlik az anyakönyv kiigazitását. Ezen az alapon aztán kiigazithatja a tanulmányi bizonyitványait is. — **M. G.** *Gyula.* Az csak babona, amelynek semmi alapja sincs. — **Szegedi előfizető fia.** Orvoshoz forduljon tanácsért, akinek módjában van közvetlenül megállapitani a bajt. — **B. E.** A zenekritikus üdvözletét küldi. — **H. J.** *Miskolc.* Ezt ne tőlünk kérdezzék meg, hanem a férjtől. Ha ő neki nincs kifogása ellene, egész bátran küldhetnek a felesége névnapjára virágot. — **E. J.** *Bátorkesz.* Miután azok a hölgyek *üzleti dologban* jártak és nem látogatóban, semmiesetre sem illett volna önnek magát bemutatnia, sem az, hogy önt bemutassák. Ennél fogva semmi oka sincs arra, hogy ezt mellőztetésnek tekintse s megapprehendáljon érte. — **F. H.** Ilyen esetben a hitközség elnöke z veeti a tisztelgőket s nem a hitközség alkalmazottja, a pap. — **K. J.** Biz az nem becsületes ember, aki a szavát nem tartja. — **R. C.** Méltóztassék ezt a kereskedelmi minisztériumban megtudakolni, mi nem tudjuk. — **Szerény leányka.** Minden szivességet vagy figyelmet meg kell köszönni. — **Kukuska.** Nem szabad, mert az italmérési törvény tiltja. — **Sz. Á.** *Budapest.* Nem érdemelte meg, hogy foglalkozzunk vele. — **X. Y.** Megkaptuk, de elkésve, a lap már akkor le volt zárva. — **Dr. N. F.** *Magyar-Óvár.* Még nem valóságos belső titkos tanácsos, érdemrendje sincs. De azért, mint miniszter, *nagyméltóságu* cimzés illeti meg. — **Junius.** Nem báró, nem is nemes, tehát cimere sem lehet. Cime: tekintetes. — **Dr. 35.** A rozsdafoltokat nem lehet a ruhából eltávolitani baj nélkül. A kloroform ugyan eltávolitja de megmarja a ruhát is. — **Pesti Lloyd Kaszinó.** 1. Ha valaki utlevelet kér, meg kell jelölni az államokat, ahova kéri. Amerika természetesen külföld. 2. Nem kap utlevelet, ha még valami katonai kötelezettsége van. — **Rózsa.** Az az intézet VII. Erzsébetkörut 15. szám alatt van. Az igazgatóság szivesen ad a föltételekről felvilágositást. Tessék odafáradni, hiszen ön budapesti lakos. — **Flaubert.** Nem kell érte fegyveradót fizetni, vadászati engedélyt sem kell váltani, de vadászni sem szabad vele sehol. *Saját területén,* a szükséges elővigyázati rendszabályok lelkismeretes betartása mellett lövöldözhet vele célba, sőt vadászgathat is, de ezen a területen kivül nem használhatja. — **S. Budapest.** Ott van a Vaskovits-féle vizgyógyintézet, a Városmajorban. — **Sz. J.** *Budapest.* Segédfogalmazói álláson kezdheti, azután fokozatosan emelkedhetik. Első fizetés 600 forint és 300 forint lakpénz.

Sorsjegyek.

Özv. K. M.-né. *Losonc.* A szerb királyi nyeremény sorsjegy (100 frankos) bezárólag csak 6600 seriesig megy. A többit ezideig még nem sorsolták ki.

J. M. *Budapest.* Osztrák vöröskereszt sorsjegyeit (8814—40. és 8818—05.) a törlesztési huzásban egyenkint 13 forint 20 krajcárral kisorsolták. A többit még nem sorsolták ki eddig.

5839. sz. előfizető. — **Lilla.** — **P. V.** *Simánd.* — **V. B.** *Sztanisics.* — **Söjtör. F.** — **B J. M. J.** — **E. A.** *Hajdu-Szoboszló.* — **L. L. L.** — **F. Zs.** *Tass.* — **Z. J.** *Sátoralja-Ujhely.* — **U. K.** *Soóvár.* — sorsjegyeik *nem* nyertek.

KÜLÖNFÉLÉK.

┼ **Khina versenyparipája.** Khina ellen ugy látszik igazságtalanul hangoztatják a csökönyös maradiság vádját, mert ime Khina nem veti meg végképpen a barbár Nyugat intézményeit. Eltekintve attól, hogy javában épit vasutat, telefont, telegráfot, most már teljes buzgalommal veti magát a különböző sportokra. Most már éppen ugy, mint a mi uraink versenyistállókat akarnak berendezni. Legutóbb gazdag khinaiak Singaporeban bizottságot alakitottak, amely lelkes igyekezettel tanulmányozta a lóversenykérdést és a lótenyésztés ügyét és végül körülbelül négyezer forintért megvásárolt Ausztráliában egy ismert nevü versenylovat. Singaporeban aztán ez a ló meg is nyert minden dijat, de a khinai sportférfiak dusabb babérokra áhitoztak és elküldték a lovat a kalkuttai versenyre. Az angolok a khinai jövevényt nagy lenézéssel és gunynyal fogadták és teljesen képtelennek találták azt a gondolatot, hogy a sárga emberfaj képviselője a versenypályán legyőzheti a világ legcivilizáltabb népének nemes paripáit. De a gondolat még sem volt olyan képtelen, mert a lenézett állat olyan szépen elvitte az „alkirály serlegét“, India nagy dijat, mint a parancsolat. Nem nagy dolog végre is ez a győzelem, s Khina inkább örült volna, ha valahol másutt arat győzelmet, de hát Khina szerény és bölcs és megelégszik az alamizsnával is, amit a szerencse istenasszonya elhullajt a számára.

*

┼ **Harminchárom nap alatt a föld körül.** Muszka szakférfiak számitásai szerint a transz-szibériai vasutépités befejezése után harminchárom nap alatt lehet körülutazni a világot. És pedig a következő utiterv szerint: Brémától Pétervárig vasuton másfél nap, Pétervárról vasuton Vladivosztokig óránkint negyvennyolc kilométernyi sebességgel — tiz nap, Vladivosztokból San Franciscoig a Csöndes-Óceánon át tiz nap, San-Franciscotól New-Yorkig ötödfél nap, New-Yorktól Brémáig hét nap, összesen harminchárom nap. Eddig ez volt a leggyorsabb utazás: New-Yorktól Southamptonig hat nap, Southamptontól Brindisiig Párison át negyedfél nap, Brindisitől Yokohamahoz a Suez-csatornán át negyvenkét nap, Yokohamatól San-Franciscoig tiz nap, San-Franciscotól New-Yorkig ötödfél nap. Szóval éppen kétszer annyi idő — hatvanhat nap.

*

┼ **Az emberséges hitelező.** Páris, amely mindig az ujat keresi, most egy uj hitelező tipust fedezett fel: az „emberséges hitelezőét.“ Egy M... nevü ur párbajt vivott egy D... nevü gróffal és megsebesült. Bizonyos bonyodalmak következtében, amelyek elég gyakoriak a lovagias ügyek elintézése közben, egy bizonyos F... ur, D... grófnak egyik segédje, szintén kihivta a sebesült M... urat, aki kijelentette, hogy mihelyt felgyógyul, azonnal rendelkezésre áll. Most a szintéren megjelenik egy X. nevü ur, aki tiltakozik a párbaj ellen. Talán a barátság nevében? Nem. Talán a humanizmus nevében? Nem. Talán a törvény nevében? Ó nem. Hanem igenis annak a hétezer franknak a nevében, amely neki M... urtól jár. És X minden lehetőt elkövetett, hogy a párbajt megakadályozza s végül igy szólt a jó ember:

— Fog fizetni, ha megöli? Ha igen, tőlem agyon is ütheti.

Ha X. urnak követői akadnának, talán még egy kis egészséges mozgalom indulhatna meg a párbaj elpusztitása érdekében. Emlékeztet némileg az eset egy másikra, amelyben az X.-féle szerep egy panorámásnak jut, aki a feleségét, mint „a világ legkövérebb asszonyát“ mutogatta.

— Tudom — mondotta egyszer mélabusan — hogy a feleségem megcsal s ezért meg fog egyszer hasadni a szivem. De hát mit csináljak? Nem boszszanthatom, mert akkor lesoványodik s akkor mi lesz velem?

*

┼ **Volta csecsemőkora.** Azt lehetne mondani az alább következő emlékkő alapján, hogy a felsőbb hatalmak Voltának már a bölcsejébe tették oda ajándékul a Volta-oszlopot. A Volta-oszlop feltalálásának százéves jubileuma alkalmából ugyanis a Como fölött lévő Brunate falucskában egy paraszthaz falába egy emléktáblát illesztettek be. Az emléktábláról a következő felirat olvasható:

ITT TÁPLÁLTA ALEXANDRO VOLTÁT A DAJKÁJA, ELISABETTA PEDRAGLIO, AKINEK AZ URA, LUIGI MONTI BAROMÉTERGYÁRTÓ, OJTOTTA BELE A TUDOMÁNY IRÁNT VALÓ SZERETETET, AMELY ŐT AZTÁN AZ Ő „OSZLOPÁHOZ“ SEGITETTE.

Ez a tábla mindenesetre szép bizonysága annak, hogy a fiatal Volta már csecsemőkorában szivta magába a fizikai tudományok iránt való hajlandóságot, ott vannak ellenben Voltának lelkiismeretes életirói, akik egészen más dolgokat jegyeztek fel. Szerintük ugyanis Volta kicsi korában nagyon csekély intelligenciát mutathatott fel, olyannyira, hogy nem is járhatta szülőföldjének, Comonak nyilvános iskoláját, hanem inkább otthon kellett privátára fogni, hogy valamit is megtanuljon a szükséges elemekből. Csak ugy tizenöt-tizenhat esztendős korában bontakozott ki némiképpen az értelmi ereje, de azontul aztán rohamosan is fejlődött.

*

┼ **Newyorki gyermekrablás.** Észak-Amerika fővárosában, New-Yorkban most divatos lett a pénzszerzésnek gyermekrablás utján való módja. Az eljárás a következő: Ellopják a lehetőleg három esztendősnél apróbb gyermeket, aztán egy éjszakán át másnapig keserves kinokat szenvedtetnek el a csemetéjükért aggodó szülékkel. Olyan alapos halálos kinokat. Aztán kapnak a szülők egy értesitést, hogy ne nagyon busuljanak, a gyermekük él, semmi baja, csakhogy ennyiért és ennyiért kapható csak meg. És hogy valahogy eszükbe ne jusson az aggódó szülőknek, vagy a gyermek más hozzátartozóinak, hogy a rendőrséghez folyamodjanak segitségért, egyben tudatják velük, hogy mihelyt ezt megteszik, a gyermeket elküldik a másvilágra és a följelentőt is az első kedvező alkalommal egy jól irányzott revolverlövéssel leteritik. Devery, a rendőrfőnök annyit már tud, hogy egy jól szervezett kompánia üzi ezt, a szülők halálra való rémitésén alapuló üzletet s hogy gonosz lelkületü facér dadákat alkalmaznak a gyermekfogdosásra, de a rablóknak még nem juthatott a nyomára. Mert ámbár Amerikában a policáj magasan fölötte áll a hasonló európai intézménynek, ezzel arányban nőtt meg a gazoknak is a huncutsága.

*

┼ **A legényember és a mennyasszonyi kelengye.** A sors intő kezében nagyon sokan hisznek, s ha ez a kéz int, akkor követik. De vannak csökönyös lelkek, akik nem adnak az ilyen mesékre. Ime Bécsben nyári ünnepet rendeztek. Volt egy szecesszionista falu is, amelyben jótékony urnők sarcolták a gavallérokat és hölgyeket egyaránt, már amint az ilyenkor szokás. Eladogattak szép pénzeken, édes mosolylyal sorsjegyeket, amelyeken a tulajdonosok különböző holmikat nyertek. A nők nyertek pipát, sétapálcát, szivart, a gavallérok varrószerszámokat, tüt, cérnát, női szalmakalapot. A véletlen már igy szokta üzni az ő tréfáit. Igy esett meg aztán, hogy a sorsjáték főnyereményét, amely pedig nem volt más, mint egy teljes menyasszonyi kelengye, megnyerte egy fiatal ur, aki a legalaposabban nőtlen és abszolute nem szándékozik megházasodni. És ez az a pont pedig, amelynél okvetetlenül fel kellett volna ébrednie benne a sors intő ujja iránt tartozó engedelmességnek. De a fiatal ur makacsul ragaszkodik, ugylátszik, a legényélethez, mert a helyett, hogy a kelengyéjéhez menyasszonyt szerzett volna magának, a nagyközönséghez fordult és közhirré tette, hogy egy női kelengye „jutányos áron“ kapható.

*

┼ **A koponya.** Egy kiváló londoni frenológus (arcisme-tudós) előadást tartott. Előadása során felszólitotta a legkülönbözőbb rendü és állásu hallgatóit, hogy lépjenek fel a pódiumra. Ott ő megvizsgálta koponyájukat és hangos szóval magyarázta az illetők jellemét, valamint szellemi képességét. Aztán amikor előadásának kriminálisztikai részéhez jutott, oda fordult a közönséghez és olyas valakit kért magához, aki már „szitt börtönlevegőt.“ Egy magas, szélesvállu, elegánsan öltözött férfiu rögtön jelentkezett.

— Ön tehát megvallja, hogy már volt börtönben?

— Voltam uram!

— És mennyi ideig?

— Husz évig.

Csillogó szemmel kinált a tudós pompás médiumának helyet és rögtön belemarkolt mind a két kezével sürü, hosszu hajába. Némi gondolkodás után pedig belefog fejtegetéseibe:

— Pompás példánya ez egy büntettes koponyájának. Minden jele kimutatható az alantos jellemnek. Az önbecsülés és emberszeretet érzései tökéletesen hiányzanak belőle. Ellenben a pusztitás hajlama erősen kifejlődött benne. A vallomás nélkül is rögtön megmondhattam volna e férfiról, hogy a legrosszabb gaztettek elkövetésére képes. Milyen büntettet követett ön el? — kérdi végre a médiumot.

— Egyáltalában semmiféle büntettet.

— De hisz ön azt mondta, hogy husz évig volt a börtönben!

— Persze, hogy voltam. Tudniillik a b... fogház igazgatója vagyok!

A tudós frenológus nem magyarázta tovább a koponyákat.

———

KIS KRÓNIKA.

— *szerda.*

Lord Kitchenernek az angol alsóház megszavazott harminczezer font sterling nemzeti ajándékot. A határozat kihirdetése után *Wallace* képviselőt — mint a hivatalos táviratból mondja — megütötte a guta. Ehhez, azt hiszszük, teljesen fölösleges a kommentár.

✉

Végre meghalt Rigó János is. Ő nagysága, a kedves... babája már meghalt tavaly, el is parentálták. Erre mind a ketten Kairóba utaztak. Ott egyideig hallgattak s most meghalt János is. Vajjon hová utaznak Kairóból. Furcsa, de ugy van, hogy némely ember már annyira kihasználta a reklám eszközeit, hogy csak egy kis parázs halálesettel tudja fölcsiklandozni maga iránt az érdeklődést.

⚔

A haldokló Böcklin.

(Gondolatok egy szerkesztőségben.)

A szerkesztő: Böcklin haldoklik.

Egy ujságiró: Szegény. De kiváncsi vagyok, hogy kritikusunk milyen cikket fog irni róla. Az ő kedvenc témája! Örülök ennek a cikknek!

A kritikus (hazamenet.): No végre már meghal valami jó téma. Az ember folyton holmi tárlatokról és ujpesti mükiállitásokról cikkezzék! Végre alkalom van egy szép cikkre. Egészen fölvillanyoz ez a hir!

A kezdő (magában.): No, most kiteszek magamért. Itt az első alkalom a feltünésre. Böcklinről előre megirom a cikket. Igazán örülök, hogy ez a nagy szellem segitségemre van a karrierem megcsinálásában. Jaj, de örülök!

Aki nem örül.

A nyomdafőnök: Böcklin?... Na, ez megint fél kettőkor fog meghalni!

ß

A nemzeti höst, Marchand örnagy urat hirtelen szabadságolta a francia kormány. Szegény bolond ember komolyan vette magát, hát elkergették. Manapság okosan kell viselkednie a nemzeti hősnek. Párisban szükség volt hősre, hét fogtak höst. A hös azonban ezt nem látta be, tehát hirtelen meg kellett látogatnia vidéki rokonait. *Tanulság:* modern nemzeti hösök, mindig egy humoros alakkal több van a világon, mintsem ti gondoljátok!

🐎

Essék szó a szegedi orfeumdámákról is, akik miatt a katonai vagdalkozás volt. Ők az egyedüliek, akiknek hasznuk lesz a botrányból. A jelenet ilyenforma lesz:

Az igazgató: Önök szerződni akarnak?

A hölgyek: Igen.

Az igazgató: Tudnak énekelni?

A hölgyek: Nem.

Az igazgató: Táncolni?

A hölgyek: Azt sem.

Az igazgató: Hát akkor mi az ördögért óhajtanak szerződni?

A hölgyek: Mi miattunk volt Szegeden a botrány...

Az igazgató: Önök szerződtetve vannak! Titkár ur, fogalmazza meg a reklámokat!

⁂

Allig tört ki egy piszkos kis botrány Párisban, máris megjelent a határon a trónkövetelő. Minden aljas üzelemnél megjelenik a trónkövetelő. Mint hullaszagra a keselyü, mindig megjelenik. Ha lopnak, sikkasztanak, hamisitanak Párisban, ha vizbe akarják dobni Zolát, ha gyalázzák a republikát és megverik a köztársaság elnökét, rögtön megjelenik a trónkövetelő. Mondhatom, szép és uri foglalkozás!

♃

A Figaro nagyban harsogja, hogy ő mindig Dreyfus mellett volt. Mi egyebet is tudunk róla, mert mi akkor is olvastuk, amikor Dreyfusról per *gaz áruló* beszélt. Megbánni a mult büneit szép, letagadni gyávaság.

♋

EXPRESS-MESE.

Hágában ül a békekonferencia
Angol, orosz, német, francia,
Mindaz, ki híve lett idővel
A „többet észszel, mint erővel“
Cimü elvnek — semmit sem csinál,
Eredmény nélkül prédikál.

MORÁL:

Többet észszel, mint erővel.
Ámde ezt a „többet észszel“
Csinálják meg erős kézzel
És több észszel!

♉

Ahányszor csak egy áldozata van a párbajmániának, fölzudul az egész ország. Intézkedés kell, törvény — mondogatják. Aztán elhallgatnak, s mennek párbajozni. „Viszontlátásra a legközelebbi halálos párbajnál!“ — mondják egymásnak a cikkirók és a föliratozó testületek.

Scorpio.

——

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az ipar állami kedvezményei. Az iparnak adandó állami kedvezményekről szóló 1890. évi XIII. törvénycikk hatálya az 1899. év végével lejár s a kereskedelmi miniszter most foglalkozik a törvény megujításával. A miniszter az uj törvényjavaslat kidolgozása előtt kikérte az Országos iparegyesülettől és a Kereskedelmi és Iparkamaráktól véleményüket. Az országos iparegyesület már előbb, a saját iniciativájára foglalkozott a törvény eddigi hatásának és az érdekelt körök kivánságainak kipuhatolásával, amely célból irásos ankétet rendezett, s ennek eredményét legutóbb közzé is tette. A miniszterhez felterjesztendő vélemény megállapitása végett az egyesület végrehajtó bizottsága tegnap *Mailekovits* Sándor elnöklete alatt ülést tartott s a következőkben állapodott meg:

I. Az 1890. évi XIII. törvénycikkben megszabott adókedvezmények fenntartandók.

II. A kedvezményekre jogosult vállalatok taxativ felsorolásának mellőzésével kimondandó, hogy a kedvezményekben részesül:

a) az olyan vállalat, amely eddig hazánkban nem termelt iparcikkek meghonositását célozza, amennyiben ennek az iparcikknek meghonositása nálunk közgazdasági szempontból fontossággal bir és kivánatos;

b) azok a gyárak, amelyek a külföldi versenynyel szemben nehéz helyzetben lévén, a kedvezmény előnyeire rá vannak utalva.

III. Mivel lehetnek oly esetek, amelyekben a kedvezmény megadása az ugyanazon szakmabeli, már meglevő hazai gyárakat karositaná, gondoskodni kell a kedvezmény megadása körül alkalmazandó olyan eljárásról, amely az emlitett eshetőség ellen lehetőleg biztositékot nyujtson, s e végből tehát egy megfelelően szervezett szakközeg létesitendő.

IV. Habár a törvényben körülirt adókedvezmény fenntartása is fontos, mégis sokkal fontosabb ennél a *harmadosztályu kereseti adónak* méltányosabb alapon való reformálása, amely véget vetne annak az anomáliának, hogy egy-egy telep jövedelmének 10—35%-a az állam javara biztositassék; egy egészséges adóreform nemcsak a meglevő ipar helyzetét könnyitené, hanem a külföldi tőkének belföldi iparvállalatokban való elhelyezkedését is előségitené.

V. Az állami támogatáson kivül szükséges oda hatni, hogy a *municipiumok* is segitsék elő területükön iparvállalatok keletkezését, hogy ezen a réven az iparnak a *vidéken* való egészséges decentralizációja is biztositassék.

VI. Az adókedvezményeken kivül fenntartandók az 1890: XIII. törvénycikkben és más törvényben felsorolt egyéb kedvezmények is. Az ipari használatra szánt szesz, só, petroleum stb. az ipar számára kedvezményben részesitett fogyasztási cikkek körül követett eljárás könnyittessék meg, hogy a nehézkes eljárás a kedvezményeket értéküktől meg ne fossza.

VII. *A községállitások* ügye a kormánynak ez alkalommal is különös figyelmébe ajánlhatik. Kivánatos nevezetesen az, hogy:

a) a hatósági szükségletek szállitásával kizárólag hazai iparosok vagy vállalkozók bizassanak meg;

b) a mennyire lehet, köteles legyen a vállalkozó hazai készitményt szállitani;

c) lehetőleg hazai anyagból;

d) e föltételek nemcsak fölveendők a vállalkozóval kötendő szerződésbe, hanem pontos teljesitésük az átvételnél szigoruan ellenőrizendő.

Egyesült Villamossági Részvénytársaság. E vállalatnak teljesen kielégitő üzleteredményei s különösen a budapesti gyáraknak szükségessé vált kibővitése a társaság igazgatóságát rendkivüli közgyülés egybehivására inditották, amely már legközelebb meg fog tartatni s amely a részvénytőkének 1,650.000 forintról két millió forintra való felemelését fogja elhatározni. Tekintettel továbbá a vállalat bécsi fióktelepének folytonos fejlődésére, a társaság igazgatósága már hosszabb idő óta azzal az eszmével foglalkozik, hogy a bécsi gyárvállalatot önálló társasággá átalakitsa, amely egyébként is egész berendezése s helyzete, valamint müszaki feladatánál fogva fejlődésképes és önálló vállalatot képez. Ehhez képest a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* a bécsi *Niederösterreichische Escomptegesellschaft*tal egyetemben a társaságnak külön-külön magyar és osztrák társaságra való átalakitását tervezi s tényleg a Niederösterreichische Escomptegesellschaft rövid időn belül a fennálló cég alatt egy Bécsben létesitendő társaság alapitására az engedélyt kikérte és meg is kapta. Az uj társaság mindenekelőtt meg fogja szerezni s ki fogja bővíteni az Egyesült villamossági részvénytársaságnak bécsi telepeit, mig a budapesti gyárak a fennálló vállalat birtokában maradnak, mely önálló magyar részvénytársaság alakját továbbra is megtartja s a bécsi társasággal pusztán bensőbb szerződéses viszonyban fog állani. A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank*, mint az itteni társaság részvényeire alakult konzorcium vezetője, az összvállalatból tetemes részesedést biztositott magának.

Fizetésképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Rubinfeld Leizer kereskedő Lemberg, Suchan Ignác kereskedő Lemberg, Suchan ignác kereskedő Neu-Reisch, *Bay* Pál cég *Budapest*, *Balogh* István szabó *Makó*, Jellinek J. Lázár kereskedő Dolni-Tuzla.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 16.25 forint pénzben, 16.50 forint áruban. *Bécsben* a nyersszesz ára 17.80 forint pénzben, 18.20 forint árubán.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár arjegyzése 1899. junius 5-én. Készlet 481 darab. Érkezett 701 darab. Összesen: 1182 darab. Eladatott 631 darab. Maradt 551 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 47—48 krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 46—48 krajcárig, 320—380 klgr. sulyban 46——48 krig. Öreg nehéz páronkint 400—560 kilos 42—45 krajcárig. Malacok 36—38 krajcárig kilónkint. A vásár hangulata lanyha volt.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, junius 7.

A buzaüzletben csendes volt a hangulat. A kinálat mérsékelt volt és miután a vásárlásban csak néhány malom vett részt, a forgalom csekély maradt. A forgalom 9000 métermázsát tett ki és az árak változatlanok maradtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79 k. 9 frt 62½ kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 55 kr.

Felőtiszavidéki: 200 mm. 76 k. 9 frt 45 kr.

Fejérmegyei: 300 mm. 75 k. 9 frt 30 kr.

Pestvidéki: 300 mm. 79 k. 9 frt 65 kr, 400 mm. 78·5 k. 9 frt 50 kr, 1000 mm. 78·5 k. 9 frt 45 kr, 400 mm. 78 k. 9 frt 35 kr, 600 mm. 77·5 k. 9 frt 57½ kr, 500 mm. 77 k. 9 frt 42½ kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 30 kr, 100 mm. 77·5 k. 9 frt 30 kr, 150 mm. 77 k. 9 frt 30 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 30 kr.

Bácskai: 200 mm. 75 k. 9 frt 25 kr.

Ujvidéki: 2590 mm. 75 k. 9 frt 12½ kr.

Szerbiai: 1200 mm. 77.5 k. 8 frt 20 kr.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 650 mm. 7 frt.

Árpa: 100 mm. 6 frt 10 kr.

Zab: 200 mm. 5 frt 85 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	(6)									
bánsági		75 k.	9.—	9.05	78 k.	9.05	9.15	77 k.	9.15	9.25
		78 k.	9.25	9.35	79 k.	9.35	9.45	80 k.	9.55	9.65
tiszavidéki		78 k.	9.10	9.15	78 k.	9.25	9.35	77 k.	9.40	9.45
		78 k.	9.45	9.55	79 k.	9.60	9.70	80 k.	9.70	9.80
pestvidéki		75 k.	9.—	9.05	78 k.	9.10	9.20	77 k.	9.25	9.30
		78 k.	9.35	9.45	79 k.	9.50	9.60	80 k.	9.65	9.75
fejérmegyei		75 k.	9.05	9.10	78 k.	9.15	9.25	77 k.	9.30	9.40
		78 k.	9.40	9.50	79 k.	9.50	9.60	80 k.	9.65	9.75
bácskai		75 k.	9.15	9.20	78 k.	9.20	9.30	77 k.	9.35	9.45
		78 k.	9.40	9.50	79 k.	—.—	—.—	80 k.	—.—	—.—
román		75 k.	0.—	0.—	78 k.	—.—	—.—	77 k.	—.—	—.—
		78 k.	0.—	0.—	79 k.	—.—	—.—	80 k.	—.—	—.—
szerb		76 k.	—.—	—.—	78 k.	—.—	—.—	79 k.	8.80	8.85
		79 k.	—.—	—.—	81 k.	—.—	—.—	80 k.	—.—	—.—
bolgár		76 k.	—.—	—.—	77 k.	—.—	—.—			
		79 k.	—.—	—.—	81 k.	—.—	—.—			
Rozs	(6)	I. r.	70—72 k.	7.30—	7.45	II. r.	——	k.	7.15—	7.30
Árpa	(6)	tak.	60—62 k.	6.35—	6.45	égetni	62—64 k.		5.90—	6.00
„	(6)	sörfőz.	64—66 k.	6.70—	7.10	való				
Zab	(6)		39—41 k.	6.—	6.10	(6)				
Tengeri	(uj)	bánsági	— k.	4.50—	4.55	(6)			6.70	7.—
Repce		káposzta		11.60—	12.50	másn.	— k.		—.—	—.—
Köles	(6)			—.—	—.—	(uj)	bánsági		4.25	4.35

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre	8.67—8.79—8.76—8.81
Rozs októberre	6.80—6.89
Zab októberre	5.50—5.51
Tengeri májusra 1900.	4.76—4.77—4.81
Tengeri juliusra	4.61—4.64
Repce augusztusra.	—.—.—.—

Déli egy órakor a következő zárórákat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza juniusra	9.10 pénz	9.20 áru
Buza októberre	8.81 „	8.82 „
Rozs októberre	6.88 „	6.89 „
Zab októberre	5.49 „	5.51 „
Tengeri juniusra	4.56 „	4.58 „
Tengeri juliusra	4.64 „	4.65 „
Repce augusztusra	12.45 „	12.55 „

REGÉNY.

MARIETTE.

— REGÉNY. —

Irta: MARTOS FERENC.

. . . Leány? Különös. Ez a gondolat, mint rögeszme, lep meg mostanában. Csaknem egy hetes asszony vagyok már és tulajdonképpen mégis csak azt hiszem, hogy nem történt változás bennem . . . Ha ugyan egyáltalán tudok emlékezni és gondolkozni. Fejem oly kábult, gondolataim oly zavarosak. Tulajdonképpen semmi okom sincs panaszra, és mégis, néha oly örvénye tátong előttem a kétségbeesésnek, hogy elszédülök bele . . . Mi minden is történt velem egy hete? Próbáljuk csak rendezni ezeket a makrancos gondolatokat.

Tehát . . . Akkor este, midőn a vasuti kocsiba szálltunk s egyedül maradtam, férjemmel. Sugárzott a boldogságtól, s olyan alázatosan nyult kezemhez, mintha Istenét érintené. De én hidegen visszahuztam a kezemet s elmondtam előre betanult mondókámat:

— Uram! Most, hogy már a felesége vagyok, s azt tehet velem, amit akar, mielőtt bármit tenne velem, kénytelen vagyok elmondani egyetmást. Nehogy megcsaljuk egymást. Ön jól tudja, hogy nem szerelemből mentem feleségül önhöz. A szüleim és ön is ugy akarta és azt is tudom, hogy apuskáért minő áldozatot hozott ön. Ezt tehát nekünk kötelességünk volt meghálálni. De értse meg, nem szeretem önt még ugy, mint férjemet szeretnem kellene . . . Talán, valamikor. Hiszen alig ismerjük egymást, jóformán idegenek vagyunk egymáshoz. Nem mondom, hogy rokonszenvat nem érzek ön iránt; kedves, udvarias, jellemes embernek tartom önt, hiszen, ha nem igy volna a dolog, talán mégsem lettem volna a felesége . . . És azt hiszem, hogy el fog jönni az idő, amikor szeretni is fogom tudni. De most nem szeretem még, értse meg, nem szeretem . . .

Most is emlékezem, milyen falfehér lett a szavaimra. Ugy, hogy magam is megijedtem és kérlelni kezdtem:

— Bocsásson meg, édes jó barátom, (engedje, hogy igy nevezzem, ugy-e, megengedi?) én nem akartam fájdalmat okozni önnek, de ezt el kellett mondanom. Egyébként a felesége vagyok és igy engedelmeskednem kell. Ha tehát ön másként rendelkezik velem, meg kell hajolnom az akarata előtt. Mindezt jól tudom . . . Csak kérem, pusztán kérem, igy, összetett kézzel, maradjunk még egy ideig barátok, pusztán jó barátok! Én azt hiszem, ha most másként közeledne hozzám, félnem kellene és segitségért kiáltanom . . . Igy pedig, igy, bizalmasan, egymás lelkéhez s gondolkozásához lassan közeledve, kölcsönösen barátságot fogadva, igy, mint a hogy most néz a szemembe, lássa, igy csaknem boldog vagyok, hogy a közelében lehetek . . .

Aggódva néztem rá. Sápadt volt és sokáig nem tudott szóhoz jutni. Aztán, reszkető hangon:

— Ön azt mondta, — szólt — hogy jellemes embernek tart. Nem csalódott, édes Mariette. Jól tudja, mennyire szeretem, és éppen azért kétségbeesnék, ha ön miattam kellemetlenséget érezne. Ohajtása parancs előttem és e pillanattól fogva csak mint tisztelő barátja fogom gondját viselni.

Felállott, kezet csókolt, aztán rekedten kiáltott ki:

— Kalauz!

— Parancsol, méltóságos ur?

— Készitsen számomra egy másik háló fülkét.

Azzal jó éjszakát kivánt s fejfájást emlegetve, távozott. Valami lelkifurdalás-formát éreztem ugyan, de azért elég jól aludtam éjszaka.

. . . Hanem itt, Velencében, borzasztó ez az éjszakai egyedüllét. Szegény, jó férjecském, milyen szomoruvá tettem őt is! Igazán, nem érdemelte, hogy igy bánjak vele. Oly előzékeny, önfeláldozó, s mily szépen tud beszélni a müncsekről! Valóban, élvezet a társaságában lenni. Vajjon hol kószál mostan? Én küldtem el, igaz, azzal az ürügyvel, hogy kissé szunnyadni akarok. Szunnyadni! Ebben a mámoros izzó alkonyatban! Mikor oly szomjuságot érzek, hogy azt hiszem, a tenger vize sem olthatná el . . . Mikor leszáll az éj, kezdődnek kinszenvedéseim. Almatlanul hánykódom a párnákon, rossz álmok kinoznak és sóhajtásaim nem hallja senki . . . Milyen egyedül vagyok, ah! milyen egyedül!

Julius 4.

Hiába, minden hiába! Nincs nyugton ebben a városban, vérem, mint ferkorbácsolt vadállat, száguld ereimben . . . Nem birok vele többé. Járok a Piazzán s hirtelen szédület fog el, ugy hogy leroskadnék, ha férjem nem tartana fel. Ugy tetszik, rám szakad ez a mélységesen kék menyboltozat minden üdvösségével s minden kinjával! Ah, hogy minderről fogalmam sem volt azelőtt! Hogy mindezt itt kellett megtanulnom, a lagunák büvös csendjében, a tengerről áramló szellő fuvalmában! Bárhová fordulok, szerelemről susog minden: a San Marco galambjai csókolóznak reszkető karomon, vállamon; a Piazzán doldog, ifju párok, karöltve s egymás szemébe merülve, libegnek el s alá, a tengerről vidám hajósnép dala hallatszik; boldogság, jókedv mindenütt. Szépség, erő és ifjuság összeesküdni látszik ellenem. Elnézem Tintorettonak, a *robustinek* freskóit s miközben férjem a képek történetéről tart előadást, lelkem előtt megelevenül ama hatalmas, izmos bibliai férfiak alakja, az apostolok daliás szépsége, az elrablott Európa gyönyört lehelő, diadalmas, rózsás teste . . .

(Folytatása következik.)

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	8.89— 8.90
Rozs októberre	6.92— 6.93
Tengeri májusra 1900	0.— — 0.—
Tengeri juliusra	4.63— 4.64
Zab októberre	5.53— 5.54
Repce augusztusra	—.——.—

A budapesti értéktőzsde.

A mai üzlet nem mutatott fel nagy változatosságot. Az alapnangulat, tekintettel a külföldi értékpiacok szilárd magatartására elég kellemesnek volt mondható s hogy ennek dacára az internacionális értékek árfejlődése határolt volt, azon körülménynek tudandó be, miszerint a medio-halasztás küszöbön áll és az itteni spekuláció emberei hozzá vannak szokva ilyenkor árut kaphatni.

A helyi piac csendes volt. Érdeket csupán Jelzálogbank részvények keltettek, melyek árfolyamában netovábbi emelkedés volt tapasztalható. — A többi érték csendes és forgalom nélküli.

A déli tőzsde nyugodt külföldi jelentésekre változatlan maradt.

Valuták és érvaltók változatlanok.

Az *előtőzsde* emelkedő.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 389.——389.50. Osztrák hitelrészvény 360.25—360.75. Osztrák-magyar államvasuti részvény 359.60—359.80. Rimamurányi vasmü 309.50. Villamos városi vasut részvény 215.50. Jelzálogbank-részvény 251.25—251.90 forinton.

A *déli tőzsde* csendes.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 388.50—388.75. Osztrák hitelrészvény 359.70—360.60. Jelzálogbank 251.70—252.25. Rimamurányi vasmn részvény 308.50—308.85. Délivasut 66.35. Közuti részvény 380.——380.75 forinton.

Az *utótőzsdén* az irányzat csekély üzlet mellett nyugodt volt.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 359.60—359.90. Magyar hitelrészvény 388.60—388.75. Osztrák-magyar államvasut 359.10—359.30 forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 359.80 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	389.—
Osztrák hitelintézet	360.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1425.—
Pesti hazai első takarékp.	8050.—
Kőszénbánya és tégl. részv.	300.—
Magyar aszfalt részvénytársaság	218.—
Salgótarjáni kőszénbanya r. társaság	332.—
Ujlaki téglagyár r. t.	200.—
Magyar cukoripar	1070.—
Pesti városi villamos vasut	214.—

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 40.——46.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 28.——30.— forint. Vörös erdélyi —.——.— Vörös bánsági —.——.— forint. Középszemü 32.—34.—. Nagyszemü 36.—40.—. Disznózsir: budapesti 48.——48.50 forint, vidéki —.——.— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— városi 4 darabos 43.50—44.— forint. 3 darabos 46.——46.50 forint, füstölt 49.——50.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.——.— forint. 120 darabos 9.75—10.— forint. 100 darabos 10.75—11.25 forint, 85 darabos 13.50—13.75 forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 8.25—8.50 forint, 100 darabos 9.50—9.75 forint, 85 darabos 13.——13.25 forint. Szilvaiz: szlavóniai 14.——14.50 forint, szerbiai 13,25—13.50 forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, junius 7. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza május—juniusra 9.28. Buza őszre 8.28. Rozs őszre 7.15.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* a kiegyezési megujitására tartózkodó a megnyitás, de azért szilárd az irányzat a kompromisszum hirekre.

A *déli tőzsdén* kevés a változás.

A *zárlat* nagyon csöndes.

Bécs, junius 7. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% arany járadék 119.40. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.10. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 269.—. Rimamurányi vasmürészvény 309.—. Magyar koronajáradék 97.—. 4%-os Magyar földtherm. kötvény 95.—. Magyar hitelbank részvény 388.25. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 160.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 186.—. Magyar kereskedelmi bank 14.25.

Bécs, junius 7. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 100.70. 4%-os osztrák aranyjáradék 120.05. 1860-iki sorsjegy 139.—. Osztrák hitelsorsjegy 200.50. Angol-osztrák bank 152.25. Bécsi bankegyesület 277.25. Osztrák-magyar bank 915.—. Déli vasut 66.50. Dunagőzhajózási részvény 486.—. Dohányrészvény 144.—. Császári és királyi arany 5.70—. Német bankváltók 58.92. 4·2% ezüst járadék 100.40. Osztrák koronajáradék 100.40. 1864-iki sorsjegy 194.—. Osztrák hitelintézeti részvény 359.75. Unionbank 320.25. Osztrák Länderbank 241.25. Osztrák-magyar államvasut 359.25. Elbavölgyi vasut 262.75. Alpesi bányarészvény 237.10. 20 frankos arany 9.55—. Londoni váltóár 120.50. Bécsi Tramway 493.—. Az irányzat gyengébb.

Bécs, junius 7. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése. A *délutáni magántorgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 359.87 Magyar hitelrészvény 388.—. Angol-Osztrák bank 152.50 Union bank 320.75, Länderbank 241.75, bankegyesület 276.50, osztrák-magyar államvasut részvény 359.—, északnyugati vasut részv. 250.—, elbavölgyi vasut 264.—, dunagőzhajós részv. —.—, alpesi bányarészvény 237.30, májusi járadék 100.70, osztrák koronajáradék —.—, magyar arany. —.—, magyar koronajáradék 97.— német birodalmi márka májusra 58.96 juniusra —.—, török sorsjegyek 65.30 rimamurányi vasmü 309.— déli vasut —.— dohányrészvény 144.—, Napoleon d'or 9.55—. Lombard 66.75. Gyöngült.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, junius 7. (*Tőzsdei tudósitás.*) A nyugati tőzsdék tegnap szilárdan zárult a bloemfonteini konferencia kedvező eredménye reményében. Itt az irányzat megnyitáskor nyugodt volt. Bányarészvények szilárdabbak voltak. Később az irányzat bágyadt volt londoni magántáviratok következtében, amelyek szerint Krüger és Milner találkozásának nem volt kielégitő eredménye. Bankok, vasutak és járadékok csöndesek. Bányaértékek nyomottak. Spanyolok szabálytalanok. Magánleszámitolási kamatláb 3⅞%.

Berlin, junius 7. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.75. Elbavölgyi vasut 131.60. Magyar koronajáradék 96.75. Osztrák-magyar államvasut 153.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.55. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.75. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 198.75. Általános villamossági Edison 207.10. Gelsenkircheni 209.—. Laurahohó 268.—. 4·2% ezüstjáradék 100.10. 4% magyar aranyjáradék 100.25. Osztrák hitelrészvény 224.75. Déli vasut 29.80. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.90. 4% uj orosz kölcsön 100.50. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 95.50. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 170.40. Harpeni 207.30. Az irányzat gyenge.

Hamburg, junius 7. (*Zárlat.*) 4·2% ezüstjáradék 100.05. 1860. sorsjegy 147.50. Déli vasut 29.80. 4% osztrák aranyjáradék 101.50. Osztrák hitelrészvény 225.70. Osztrák-magyar államvasut 153.25. Olasz járadék 95.20. 4% magyar aranyjáradék 100.05. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, junius 7. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 100.40. 4% osztrák aranyjáradék 101.75. Magyar koronajáradék 96.80. Osztrák-magyar bank 152.60. Déli vasut 29.80. Elbavölgyi vasut ——. Londoni váltóár 204.37. Bécsi bankegyesület 138.60. Villamos részvény 160.50. 3%-os magyar aranykölcsön 85.50. 4·2%-os ezüstjáradék 100.10. 4% magyar aranyjáradék 100.20. Osztrák hitelrészvény 225.—. Osztrák-magyar államvasut 153.70. Északny. vasut —.—. Bécsi váltóár 169.57. Párisi váltóár 811.33. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 238.—. Az irányzat esendes.

Páris, junius 7. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 102.12. Olasz járadék 96.50. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törlesztő járadék 100.50. 4% magyar aranyjáradék 102.30. Török dohányrészvény 317.—. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 102.72. Osztrák földhitelintézeti részvény 1315. Déli vasut 150.—. 4% osztrák aranyjáradék 102.25. Ottomanbank 591.—. Párisi bankrészvény 1130. Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Junius 7. A sertésüzlet irányzata lanyha

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 43½—44— krajcárig. Öreg közép páronkint 300— 400 kilogrammig terjedő sulyban 44——45 krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 47½——48 krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 47—48— krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 47½—48½ krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 46——47— krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 45——46— krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 44——46 krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. junius 5. napján volt készlet 47.265 darab, 1899. junius hó 6. napján felhajtatott 583 darab. 1899. évi junius 6. napján elszállittatott 327 darab, 1899. junius 7. napjára maradi készletben 47.521 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 7. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Kerékgyártó István m. kir. államvasuti főellenőrt számvevőségi főnökké nevezte ki. — A földmivelésügyi miniszter a m. kir. országos meteorologiai és földmágnességi intézethez Róna Zsigmond adjunktust aligazgatóvá, Héjas Endre címzetes adjunktust valóságos adjunktussá, dr Stelner Lajos és Farkas Ede II. osztályu asszisztenseket és Marczell György fizetésteien II. osztályu asszisztenst I. osztályu asszisztensekké, végül Kronich Lénárd, Keller Károly, Karvázy Zsigmond és ifj. Tolnay Lajos fizetésteien II. osztályu asszisztenseket valóságos II. osztályu asszisztensekké, Lósy József volt egyetemi asszisztenst és Bakó Gábor tanárjelöltet a magyar királyi állami rovartani állomáshoz segéddé ideiglenes minőségben kinevezte. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Jäck Mártont a fiumei állami felsőbb leányiskolához rendes tanárrá nevezte ki. — A belügyminiszter a lipótmezei m. kir. állami elmegyógyintézetben megüresedett élelmezési tiszti állásra Brinzey Aurél váci országos fegyintézeti irnokot ideiglenesen nevezte ki. — A debreceni itélőtábla elnöke Müller Menyhért debreceni járásbirósági ideiglenes minőségü dijtalan joggyakornokot ideiglenes minőségü segélydijas joggyakornokká nevezte ki. — A kolozsvári itélőtábla elnöke Létai Gábor végzett joghallgatót segélydijas joggyakornokká nevezte ki. — A kolozsvári főügyész Borda László igazolványnyal ellátott őrmestert a besztercei kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki. — A győri törvényszék elnöke a tóthi kir. járásbiróságnál üresedésben levő hivatalszolgai állásra Sziládi György győri kir. központi fogházőrt III-ad osztályu hivatalszolgává nevezte ki, továbbá Surányi Sándor győri törvényszéki hivatalszolgát I-sö osztályu és Csicsai Károly győri törvényszéki hivatalszolgát másodosztályu hivatalszolgává léptette elő.

Pályázatok. Rendőrkapitányi állásra Nyiregyháza r. t. városnál junius 17-ig. — Két pénzügyőri szemlészi állásra a dévai pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt. — Adóstiszti állásra a temesvári királyi adóhivatalnál 2 hét alatt. — Katasztert becslő biztos-gyakornoki állásra az egri magyar királyi kataszteri helyszinelési felügyelőségnél 6 hét alatt.

Napirend.

Naptár. Csütörtök, junius 8. — Római katolikus: Medard hv. — Protestáns: Medard. — Görög-orosz (május 27.) Áldozó csütörtök. — Zsidó: Szivan 30. Rosch. Chod. — A nap kél reggel 3 óra 43 perckor. — Nyugszik este 7 óra 38 perckor. — A hold kél éjjel 3 óra 40 perckor. — Nyugszik este 8 óra 2 perckor.

A kereskedelemügyi miniszter fogad délután 4 órakor.
A belügyminiszter fogad délután 4—5-ig.
A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor.
Az igazságügyi miniszter fogad délután 4—5-ig.
A képviselőház elnöke fogad délután 2 órakor.
A koronázás évfordulója alkalmából ünnepély a magyar tanitók kaszinójában (József-körut 8.) délelőtt 11 órakor és az összes iskolákban reggel 8 órakor.
A nemzetközi gyermekvédő kongresszus irodalmi bizottságának alakuló gyülése délután 4 órakor a kongresszusi irodában (VIII. József-körut 43. sz.)
A magyar szövögyárosok országos egyesületének közgyülése, délután 5 órakor.
A budapesti ev. ref. főgimnázium juniálisa a zugligeti Disznófő vendéglőben.
Nemzeti Muzeum: Természetrajzitára, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.
Tavaszi nemzetközi tárlat a mücsarnokban, nyitva délelőtt 9 órától. este 11 óráig. Belépő-dij 50 krajcár.
Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. (Ferenciek-tere 9. szám) nyitva délelőtt 9-től este 9-ig. Belépő-dij 20 krajcár.
Iparmüvészeti Muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.
Teknologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.
Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.
A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyüjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig.
Iparmüvészeti muzeumi könyvtár nyitva délután fél 7 órától fél 9 óráig.
Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.
Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.
Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.
A Hőlölő diszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási kör képe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.
Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.
Állatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, junius 7.

Az időjárási helyzet átalakult. A légnyomási depresszió tőlünk északkeletre jelentékenyen mélyebb lett, a maximum pedig Angolország fölött megerősödött.

Az idő valamivel borultabb s keleten esős lett, a hőmérséklet a depresszió hátsó oldalán süllyedt.

Hazánkban csak Nagy-Szebenben volt eső, az idő egyébként derült, száraz és meleg.

Kilátás: Megélénkülő északnyugoti szelekkel helyenkint (főleg keleten) eső és zivatarok várhatók a hőmérséklet süllyedésével.

Vizállás.

		junius. 7.	junius. 6.			junius. 7.	junius. 6.
		méter				méter	
Inn	Schärding	2.29	2.05	Tisza	M.-Sziget	0.68	0.72
Duna	Passau	2.98	2.85	„	Tokaház	0.40	0.43
„	Linz	0.58	0.41	„	V.-Namény	1.35	1.34
„	Bécs	0.22	0.18	„	Tokaj	2.02	2.34
„	Pozsony	2.88	2.86	„	Tisza-Füred	3.22	3.30
„	Komárom	3.00	3.06	„	Szolnok	3.96	4.38
„	Budapest	2.77	2.94	„	Csongrád	4.38	4.80
„	Paks	3.70	3.62	„	Szeged	4.80	4.60
„	Mohács	4.54	4.36	„	Török-Becse	3.87	3.86
„	Gombos	5.68	0.—	„	Titel	0.—	4.97
„	Ujvidék	5.09	5.10	Ondova	Bártfa	0.35	0.35
„	Pancsova	4.77	4.70	Topolva	Hoór	0.85	0.80
„	Orsova	4.52	4.57	Bodrog	Zemplén	2.—	2.24
Morva	Magyarfalva	0.—	0.—	Sajó	Szolca	1.56	1.98
Vág	Zsolna	0.10	0.70	Hernád	H.-Németi	0.21	0.28
„	Trencsén	0.61	0.55	Berettyó	Marcita	0.40	0.53
„	Szered	0.72	0.74	„	B.-Ujfalu	0.10	0.18
Rába	Sz.-Gotthárd	0.20	0.50	Körös	Csucsa	0.10	0.15
„	Sárvár	0.33	0.36	„	N.-Várad	0.28	0.32
„	Győr	2.56	2.62	„	Belényes	0.36	0.38
Dráva	Pottau	0.—	0.—	„	Tenke	0.28	0.31
„	Zákány	0.64	0.58	„	Gurahonc	0.40	0.40
„	Barcs	1.26	1.24	„	Forosjenő	0.30	0.28
„	Eszék	3.92	3.47	„	Békés	1.90	2.48
Mura	M.-Szerdah.	1.70	0.80	„	Gyoma	3.14	3.54
Szava	Zágráb	0.78	0.70	Maros	Gy.-Fehérvár	0.28	0.30
„	Szisszek	5.78	4.15	„	Branyicska	0.82	0.85
„	Mitrovica	0.48	6.48	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.—	0.40	„	Arad	0.56	0.46
„	Szatmár	1.21	1.34	„	Makó	9.76	9.80
Kraszna	N.-Mályely	0.—	0.02	Temes	K.-Kostély	1.92	0.98
Laborcz	Munkács	0.10	0.14	Béga	Kiszető	0.55	0.55
Laborcz	Homonna	0.—	0.05	„	Temesvár	0.22	0.25
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Becskerek	1.16	1.15

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi junius hó 8-án

Alfonz ur.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta ifj. Dumas Sándor. Forditotta Paulay Ede.

Személyek:

Montaiglin	Gyenes	Raymonde	Hegyesi M.
Octáve	Náday	Guichardné	Vizváriné
Rémi	Faludi	Adriénne	Csendes A.
Dieudonnené	Mészáros		

Kezdete 7½ órakor.

Pénteken Hamlet. Szombaton Első vihar. Vasárnap Zsolt vezér ifjusága.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi junius hó 8-án.

I. Coppélia.

Ballett két felvonásban. Irták Nuitter és Saint Leon. Zenéjét Delibes Leo, a táncokat Petipa Marius balletmester szerzette.

II. Paquita.

Ballet; irták Touchére és Mazillier, berendezte Petipa Marius balletmester. Zenéje Deldeweztől.

III. Táncegyveleg.

Kezdete 7½ órakor.

Pénteken Roland mester. Szombaton a szentpétervári orosz császári operaház balletje tagjainak hatodik vendégjátéka. Vasárnap ugyanaz.

VIGSZINHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi junius hó 8-án.

Az „Arany Kakas".

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarositotta Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julis	Haraszthy H.	Klárika	Kalmár P.
Fürge Antal	Hegedüs	Dr. Gyárfás	Góth
Dachslmayer	Szathmáry	Müller	Tapolczai
Erzsi	Varsányi	Flóris	Gyöngyi
Liza	Rostagni	Treszka	Sugár M.
Horváth	Gál	Körmös A.	Kazaliczky

Kezdete 7½ órakor.

Pénteken Családi örömök. Szombaton Az Arany Kakas. Vasárnap Az Arany Kakas.

NÉPSZINHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi junius hó 8-án.

Lili.

Énekes szinmü 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Millaud. Forditották Fái J. Béla és Evva Lajos. Zenéjét szerzette Hervé.

Személyek.

Plinchard	Szirmai	Bouzincourt	Szabó
Bateliére	Lubinszky	Bouzincourtné	Siposné
Hypothese	Kovács	Amelie)	Hegyi A.
Bompan	Horváth	Antonine)	
René	Raskó	Victorine	Vidorné.

Kezdete 7½ órakor.

Pénteken: Toledad. Szombaton: A görög rabszolga. Vasárnap d. u. Solymosi színésziskolájának vizsgálata. Este: Holtomiglan.

MAGYAR SZINHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi junius hó 8-án.

Vasuti baleset,

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irta Faragó Jenő. Zenéjét szerzette Donáth Lajos.

Személyek:

Dákó	Rózsahegyi	Lidi	Gombaszögi
Emma	Ráskai	Anna	Béres
Sári	Komáromi	Rosztopesin	Dezséry
Gyönge	Füredi	A szerző	Sarlai
A hősszer.	Iványi	A kritikus	Várdafi
Morzsa	Mátrai	Szereposztó	Palásthy

Ezt megelőzi

Robinzonok

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Makai Emil.

Pénteken A gésák. Szombaton Vasuti baleset. Robinzonok. Vasárnap d. u. Egy szegény ifju története. Este A Gyurkovics-lányok.

Kezdete 7½ órakor.

FOVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

a Krisztinavárosban.

Csütörtök, 1899. évi junius hó 8-án.

A lemondás,

Szinmü 4 felvonásban. Irta Karczag Vilmos.

Pénteken Jáfet 12 felesége. Szombaton Ugyanez Vasárnap d. u. Háromláb kapitány, este Felhő Klári.

Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Csütörtök, 1899. évi junius hó 8-án.

Narciss.

Kezdete 7 órakor.

Ös-Budavára.

Csütörtök, 1899. junius hó 8-án

A fényes juniusi müsoron kivül

Little Tich

a leghiresebb angol komikus rövid vendégszereplése.

Belépő dij este 7 óráig 30 krajcár, azontul 50 kr. Mérsékelt áru belépő jegyek a dohánytőzsdékben.

Az ujonnan alakult országos

fürdőszolga szakegylet

jó kiképzett masszőreit, frottőreit, tyukszem-mütő- és uszómestereit ajánlja az igen tisztelt fürdőtulajdonosoknak és magánfeleknek. Bővebbet 7716

Üllői-ut 42. sz.. I. emelet. iroda.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kezdete ½9 órakor, vége 12 órakor.

A rendes nyári idényhelyárak mellett.

Ma először!!

Madame Potiphar

bohózat 1 felv. Doppler C.-től.

Személyek:

MAYER, harisnyagyártulajdonos Freund ur.
HELOJSE, a neje, Svoboda ur.
REBECCA, szobalánya, Hassmann k. a.
MARKOVITS, tenorista Trebitsch ur.
NOVÁK, Göltecz ur.

Hatásos sikere az uj juniusi müsornak.

I. **Les Jooé**

a jelenkor legjobb légtornászai.

II. **Broth. Broklin**

a komikus eredeti zenélő ollóköszörüsök,

páratlanok a maguk nemében.

III. **Les Welton**

a kitünő kézi akrobaták,

ugymint az összes mücrők.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanar urak által gyógycélokra ajánlott

GOLIÁT

MALÁTASÖRE

ideghajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal

Legkellemesebb üditő ital.

Ára vidékre kőbányai vasuti állomáshoz szállit va: nagy palack 19 kr. kis palack 13 kr. fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállitmány 30 palack.

Betét: nagy ládáért: 1 frt 60 kr, kis ládáért: 1 frt 20 kr, palackért 6 kr. mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb füszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automata buffet-kben is.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéz

reklamációkat,

mennyezet **utleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket,** elbír a **tisztorunk** és **önkéntesek összes személyes ügyeiben** stb. a **Dominkó János** v. osász. és kir. számados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Adler Adolf és Tsa butortermei most

Kossuth Lajos- és Ujvilág-utca sarok, I. em.,

feljárat Ujvilág-utca 2.

Az összes butorok mélyen leszállitott árak mellett adatnak el.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

1 összehajtható vaságy 3 matráccal	10.—	1 nagy sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifü fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ satin cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	3.80
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	12.—
1 „ fodros atl. selv. paplan	12.—	1 párnázott rugányos matrác	16.—
1 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.5
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.5
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 bouret ágyteritő	2.2
1 drb jó lópokróc	1.50	Fütősönyeg méterenkint krtól 4 frtig.	25

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalteritő stb. nagy vál asztalban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadju

Nyaralók

tulajdonosainak,

„AEOL"-hangszerek.

A szabadban természetes léghuzam által zengnek és önmagukban igen kellemes varázszerü összhangzást idéznek elő, ami minden fogékony kedélyre mélyedő és kedves benyomást gyakorol.

Ily hangszerek kiválóan kertek, lugasok és villák stb. igazi diszül szolgálnak és a helyekről nem is volna szabad azoknak hiányozni. — Részletes árjegyzők díjtalan.

Sternberg Ármin és Testv.

cs. és kir. udvari szállitók

BUDAPEST,

Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sarok.) Zongorapalota.

Tavaszi és nyári évad 1899.

Valódi brünni szövetek

Egy **3·10 méter** hosszu szelvény, elegendő teljes férfiöltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak	2.95, 3.70, 4.80 *frt jó* / 6.— *és* 6.90 *frt jobb* / 7.75 *frt finom* / 8.65 *frt legfinomabb* / 10.— *frt legelegánsabb*	*valódi gyapjubúl*

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz **10.— frtért,** valamint felöltő-szövetet, turista-lodent, legfinomabb kammgarnokat szállit gyári árakon a legjobb hirnevünek és szolidnak elismert posztó gyáriraktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.

A **magán**vevőnek, aki a szöveteket **közvetlenül** a fenti cégnél a gyár székhelyén megrendeli, **előnyei** jelentékenyek.

Hévizi gyógyfürdő

Keszthely vasuti állomás.

Kénes Héviz (megnyitás május 1-től szeptember hó végéig) iszakorpával.

Világszerte ismeretes fürdő, gyógyulást nyujt csuz, köszvény, csont-izület és közbántalmaknál, csonttörés, csontszu. Neuralgia (Ischiás), görvélykór, oly eseteknél is, a melyek már sehol sem voltak gyógyithatók. — Massirozás, massirozó terem massirozóval.

Prospectust kivánatra ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Az „ANKER"

élet- és járadékbiztositó-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén	**65 millió forint**
Biztositási állomány 1898 végén	**243 millió forint**
Eddigi kifizetések	**103 millió forint**

A nyereményrészesüléssel biztositottak **A** osztalékterv szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztositási dij 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztalékterv szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897, 1898 és 1899. években az összes — az egész biztositási tartamon keresztül befizetett dijak **3**%-a, illetőleg az évi dijnak **9**%, **12**% és **15**%-a fizettetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasitási és vegyes biztositások.

Mindennemü haláleseti, életeseti és járadékbiztositás.

Prospektussal és felvilágositással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

Éppen most jelent meg!

Vig történetek.

Irta

Murai Károly.

Ara 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

Alsó-Tátrafüred

gyógyfürdő 1899.

Bátor vagyok azokat, kik a nyaratot Alsó-Tátrafüreden tölteni szándékoznak, tisztelettel figyelmeztetni, méltóztassanak a lakás megrendelése iránt mielőtt előbb intézkedni, hogy a kivánt **lakás kijelölése** és **fenntartása körül** akadályok elő ne fordulhassanak.

Fölvilágositással készséggel szolgál és fürdőleirást szivesen küld

HORTI VALÉR igazgató.

Posta és távirda cim: **Alsó-Tátrafüred.**

Graz. Graz.

Hotel „zur goldenen Birne"

a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb felvésü szálló, ujonnan kényelmesen berendezve.

HUTTER J., tulajdonos.

VASBUTOROK. DIVATÁRUK. PÉNZSZEKRÉNYEK GYERMEK-RUHÁK. FA-BUTOROK KALAPOK. UTAZÓ-CZIKKEK CZIPŐK. EZÜST-ÉKSZER.
PORCELLÁN-ÁRUK FÜGGŐ-LÁMPÁK OPTIKUS-CZIKKEK SZŐNYEGEK
FEGYVEREK. JÁTÉK-ÁRUK. INGA-ÓRÁK. DISZMŰ-ÁRUK. ZSEB-ÓRÁK. CHINA-EZÜST. ESERNYŐK. SZÖVETEK. KOSÁR-ÁRUK.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII., KEREPESI UT 38.

NÁSZ- és ALKALMI AJÁNDÉKOK.

TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.

KÉPES NAGY-ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

SENSATIO Minden 10 frtnyi bevásárlásnál, egy életnagyságu fényképet 1899. junius havában INGYEN a Párisi Nagy Áruház bármely fénykép után, műveszies hű kivitelben, 60 cm. nagyságban 3 napalatt szállit. — A világ egy műintézete sem képes egy ily ingyen képet önmagában 10 frtért elkésziteni.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásaban páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és onnek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Magyar kölcsönös állatbiztositó társaság mint szövetkezet

Budapest, VII., Erzsébet-körut 27.

Biztositásokat elfogad:

lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállott károsetek megtérítésére.

Kártérités igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha a szövetkezet kényszervágást kénytelen elrendelni.

A dijak rendkivül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Béldy László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jeszenák Gábor, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Kornissz Károly, förendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon, földbirtokos, dr. Simay Aladár, a „Magyar agrár és járadékbank r.-t." gazdasági tanácsosa, dr. Tetétleni Armin, ügyvéd, Tahy István, cs. és kir. kamarás, a pestmegyei gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalessky Jenő, földbirtokos, dr. Pajor Ignác, földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágositással szivesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Jutalomdijazott a **SACHS ÁRMIN-féle** első magy. cs. és kir. szabadalmazott **hordozható jégszekrénygyár**

Budapesten. Gyár: VIII. ...r., Bezerédi-utca 19. sz. és főraktárhelyiség: VIII., József-körut 18. sz.

Kitüntetve a nagy milleniumi éremmel!

Ajánlja ujonnan szerkesztett jégkészületeit a sör, bor, tej, viz, hus, étel stb. behütésére, valamint tartályait fagylalt számára s gépeit annak előállitására, minden nagyságban és alakban, nemkülönben szabadalmazott legujabb és legyakorlatibb jégmhazó és önhabzó csapjait és hordóalnákat, szellentyük sörhöz, melyek folyton a legnagyobb választékban raktáron tartatnak, a legolcsóbb árak mellett.

Raktár a Fleischmann-féle tejszállitó kannákból eredeti árakon.

Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell és gyomor fájdalmaknál, nemkülönben az üdülők legjobb és legizletesebb erősitőszerét képezi

HOFF JÁNOS FÉLE MÁLÁTA KIVONAT EGÉSZSÉGI-ITAL

Egy palack ára 75 kr., 5 palack bérmentve 3 frt 75 kr.

Kapható az összes gyógyszertárakban, drogua-, csemege- és füszerkereskedésekben.

Magyarországi kizárólagos főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Király-utca 12. sz

GUMMI!

A legfinomabb francia és angol **gummi-különlegességek, valódi jótállás mellett.** Roulé eredeti dobozban, tucatja 3, 4, 6 és 8 frt. Roulé egyenként csomagolva, tucatja 3, 4, 6, 6 és 8 frt. Capotte americ. (rövid) fehér szinü, tucatja 3 és 4 frt, narancssziuü 5 és 6 frt. Viktoria, tucatja 4, 6 és 8 frt. **Halhólyag** (hosszu) tucatja 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tucatja 4 és 6 frt. Pely Porus Haase, dbrja 2 frt. Pely Porus Mensingar, dbrja 2.50 frt. Párisiói spongya, tucatja 4, és 6 frt. Nőknek legujabb **Dianaóv**, Teufel-féle, 3—8 frtig.

Csakis **Pollitzer Mór és Fiánál,** Bpest, Deák Ferenc-utca 10. kaphatók.

Fényképező készülékek

(kerékpárosoknak is) minden árban.

Ismert pillanat felvételeink a napieseményekről legjobb tanuságot tesznek készülékeink minőségéről.

Lechner R. (Müller Vilm.)

cs. és kir. udv. fényképező kellékek gyára.

Bécs, Graben 31.

(Müasztalosság.) (Szerk.- mühely.)

Szabadalmazott, fogazott tüzrostély

„UNICUM"

kemény acélöntvényből

Nagy tüzelőanyag-megtakarítás!!

Tartósságra utolérhetetlen!!

49½% szabad rostélyfelülettel!

Alkalmazható a legrosszabb tüzelő anyaggal, de különösen **„porszénnel"** való tüzelésnél előnyös.

Ezer elismerő levél!

Kapható:

POLLITZER és TÁRSA

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 20.

Árjegyzék és prospectus bérmentve és ingyen.

A magy. kir. államvasutak nyári menetrendje.

Érvényes 1899. évi május hó 1-étől.

A vonatok INDULÁSA Budapestről.

A keleti pályaudvaron

vonat-szám	óra	perez	vonat neme	Délelőtt
1902	12	20	k. e. v.	Konstantinápoly
2102	12	40	„	Bécs, Páris, London
32	6	20	v. v.	N.-Kanizsa
604	6	50	gy. v.	Gyékényes, N.-Szeben
10	6	50	sz. v.	Bécs, Graz
402	7	10	gy. v.	Kassa, Munkács
1002	7	15	„	Zágráb, Fiume, Róma
304	7	30	„	Ruttka, Berlin
2320	7	35	sz. v.	Hatvan
906	7	35	„	Belgrád, Brod, N.-Kan.
1508	7	50	„	Kassa, Poprád-Felka
1008	8	00	„	Zágráb, Fiume, Pécs
606	8	10	„	Arad, Brassó
506	8	30	„	Kolozsvár, Brassó
6	8	50	gy. v.	Bécs, Graz
408	8	50	sz. v.	Munkács, M.-Sziget
820	9	00	„	Belgrád
1708	9	15	„	M.-Sziget, Stanislau
306	9	35	„	Ruttka, Berlin

Délután

512	12	10	sz. v.	Nagy-Káta
22	12	25	„	Bicske
310	12	55	„	Hatvan
316	1	30	„	Gödöllő
1302	1	45	gy. v.	Fehring, Graz
804	1	55	„	Tövis, Köröstnező
602	2	15	„	Arad, Kolozsvár
4	2	20	„	Bécs, Páris
16	2	50	sz. v.	Bicske
404	2	55	gy. v.	Kassa, Lawoncze, Lemb.
904	2	40	„	Konstantinápoly
812	2	45	sz. v.	Hatvan
510	2	55	„	Szolnok
1004	3	00	gy. v.	Zágráb, Fiume, Eszék
1902	3	20	v. v.	Arany-Szabolcs, Paks
302	3	45	gy. v.	Ruttka, Berlin
910	4	00	sz. v.	Szabadka
12	4	30	„	Győr, Székesfehérvár
308	5	20	„	Ruttka, Berlin
508	5	45	„	Kolozsvár, Brassó
318	6	25	„	Hatvan
1709	7	05	„	M.-Sziget, Stanislau
418	7	15	„	N.-Kanizsa, Triest
1506	8	00	„	Kassa, Poprád-Felka
1000	8	50	„	Zágráb, Fiume, Eszék
508	8	00	„	Ungvár, Lemberg
48	9	05	tv. szsz.	Bicske
502	9	15	gy. v.	Kolozsvár, Bukarest
1904	9	30	sz. v.	Eszék, Brod
1304	9	55	„	Fehring, Graz
608	10	00	„	Arad, Brassó
908	10	20	„	Belgrád, Eszék, Brod
2150	10	40	gy. v.	Kassa, Poprád-Felka
8	10	45	sz. v.	Bécs
822	11	00	v. v.	Ruttka, Miskolcz

¹ Közlekedik kedden és pénteken.
² „ szerdán és szombaton.
³ ünnep és vasárnapokon május 15-től bez. szeptember 15-ig.
⁴ Közlek. junius 1-től bez. szept. 15-ig
⁵ „ „ „ „ 8 „

A nyugoti pályaudvaron

vonat-szám	óra	perez	vonat neme	Délelőtt
702	12	05	k. e. v.	Konstantin.
2102	1	00	„	Bécs, Pár. Lond.
106	5	55	sz. v.	Palota-Ujpest
2110	6	10	ost. e. v.	Bécs, Ostende
124	6	15	sz. v.	Érsekujvár
2102	6	30	„	Esztergom
902	6	40	„	Czegléd, Szoln.
108	6	50	„	Palota-Ujpest
2012	7	09	v. v.	Lajos-Mizse
1402	7	50	gy. v.	Zselna, Berlin
106	8	00	„	Bécs
708	8	15	gy. v.	Temesvár, Ors.
712	8	50	sz. v.	Temesvár
1149	8	40	„	Nagy Maros
170	9	05	„	Palota-Ujpest
116	9	15	„	Bécs

Délután

3104	12	05	sz. v.	Czegléd, Szoln
174	12	15	„	Palota-Ujpest
136	12	25	„	Nagy-Maros
2140	12	40	„	„
4102	12	30	„	Pilis-Csaba
174	1	05	„	Palota-Ujpest
104	1	15	gy. v.	B cs, Páris
126	2	15	sz. v.	Párkány-Nána
176	2	20	„	Palota-Ujpest
704	2	30	gy. v.	Bukarest
1404	3	05	sz. v.	Érsekujvár
4102	2	30	„	Esztergom
104	3	15	v. v.	Lajos-Mizse
720	3	05	sz. v.	Czegléd, Szoln.
2186	3	20	„	Palota-Ujpest
7	6	25	„	Szeged
178	4	30	„	Palota-Ujpest
138	5	40	„	Nagy-Maros
178	5	15	gy. v.	Bécs
1404	5	45	sz. v.	Bécs
180	6	00	„	Palota-Ujpest
1404	6	25	gy. v.	Zselna, Berlin
140	6	30	sz. v.	Nagy-Maros
710	7	30	„	Verciorova
4112	7	10	v. v.	Esztergom
182	7	40	sz. v.	Palota-Ujpest
128	7	50	„	Párkány-Nána
2184	9	05	tv. szsz.	Zselna, Berlin
184	9	25	sz. v.	Palota-Ujpest
118	9	35	„	Bécs
2700	10	15	ost. e. v.	Konstantin.
4188	10	25	sz. v.	Palota-Ujpest
714	10	35	„	Szeged, Temesv.
2052	10	45	„	Vácz

¹ Közlekedik minden vasárnap, „ „ esütörtökön.
„ „ hétfőn
„ ünnep és vasárnap, május 15-től bez. szept. 15-ig
⁶ Közlekedik Junius 1-től bez. szeptember 15-ig
⁷ Közlekedik Jun. 1-ig P.-Nánáig
„ junius 1-től.
„ minden szerdán.
„ jun. 1-től bez. aug. 31.

A vonatok indulása Buda-Császárfürdő kitérőről.

					d. e.				d. u.
4002	6	16	sz. v.	Esztergom	4006	12	30	sz. v.	Pilis-Csaba
					4004	2	20	„	Esztergom
					4012	7	05	v. v.	Esztergom

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapestre.

A keleti pályaudvaron.

vonat-szám	óra	perez	vonat neme	Délelőtt
3101	12	10	k. e. v.	London, Páris, Bécs
2001	12	30	„	Konstantinápoly
105	5	03	tv. szsz.	Arad
321	5	20	v. v.	Ruttka, Berlin
1702	5	45	sz. v.	M.-Sziget
907	6	10	„	Brassó, Arad
47	6	15	tv. szsz.	Bicske
405	6	55	sz. v.	Lemberg, Miskolcz
7	6	40	„	Bécs, Sopron
2356	6	55	gy. v.	Poprád-Felka, Kassa
907	7	05	sz. v.	Belgrád, Brod
507	7	10	„	Brassó, Kolozsvár
309	7	30	„	Hatvan
1503	7	55	„	Graz, Fehring
501	7	50	gy. v.	Bukarest, Brassó
1021	7	55	v. v.	Paks, Adony-Szabolcs
1505	8	15	sz. v.	Kassa, P.-Felka
1005	8	20	„	Fiume, Zágráb, Eszék
1011	8	50	gy. v.	Fiume
211	8	45	sz. v.	Tükzihó
509	9	45	„	Szőlősök
11	9	25	„	Győr
23	10	15	„	Triest, Fiume
307	10	29	„	Ruttka, Fülek
909	10	35	„	Szabadka

Délután

311	12	25	sz. v.	Hatvan
301	12	50	gy. v.	Gelin, Ruttka
903	1	05	„	Konstantinápoly
401	1	19	„	Bukarest, Arad
601	1	40	„	Gyékényes, Pécs
403	1	20	„	Lemberg, Kassa
3	1	15	„	London, Páris, Bécs
503	1	50	„	Tövis, M.-Sziget
1301	2	05	„	Graz, Fehring
21	4	50	sz. v.	Bicske
313	5	38	„	Gödöllő
5	6	30	„	Brassó, Kolozsvár
9	6	55	v. v.	Győr
3	7	15	gy. v.	Bécs, Graz
905	7	20	sz. v.	Brassó, Arad
905	7	55	„	Belgrád, Eszék
505	7	15	„	Berlin, Ruttka, Szerencs
1007	8	09	„	Fiume, Zágráb, Pécs
1705	8	10	„	Stanislau, M.-Sziget
5	8	30	„	Fiume, N.-Kan., Bicske
1909	8	25	gy. v.	Róma, Fiume, Zágráb
407	8	50	sz. v.	Munkács, M.-Sziget
819	9	00	„	Bicske
1507	9	05	„	Kassa, P.-Felka
9	9	20	„	Bécs, Graz
203	9	25	gy. v.	Berlin, Ruttka
609	9	30	„	N.-Szeb, Gyulafehérv.
25	9	45	sz. v.	Triest, Fiume
401	10	05	gy. v.	Munkács, Kassa
2711	10	20	sz. v.	Nagy-Káta
317	10	50	„	Hatvan
217	11	09	„	Bicske

¹ Közlekedik kedden és pénteken.
² „ szerdán és szombaton.
⁴ „ jun. 15. bez. szept. 15-ig.
⁵ „ május 15-től.
„ jun. 1-től bez. szept. 15-ig.
⁶ „ ünnep- és vasárnap május 15-től bez. szept. 15-ig

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdő kitérőbe.

					d. e.				d. u.
4013	7	34	v. v.	Pilis-Csaba	4003	4	16	sz. v.	Esztergom
4001	9	02	sz. v.	Esztergom	4005	8	19	„	Pilis-Csaba
					4011	9	35	v. v.	Esztergom

¹ Közlekedik ünnep és vasárnapokon május 15-től.

A nyugoti pályaudvaron.

vonat-szám	óra	perez	vonat neme	Délelőtt
1701	12	50	k. e. v.	Konstantin.
161	4	40	sz. v.	Palota-Ujpest
2705	5	30	ost. e. v.	Konstantin.
163	5	40	sz. v.	Palota-Ujpest
105	6	35	„	„
6101	6	45	„	Szolnok, Czegl.
2151	6	55	„	Vácz
117	7	05	„	Bécs
709	7	15	„	Verciorova
4105	7	25	tv. szsz.	Pilis-Csaba
167	7	35	sz. v.	Palota-Ujpest
6011	7	45	v. v.	Lajos-Mizse
217	7	55	tv. szsz.	Berlin, Zselna
4159	8	10	sz. v.	Nagy-Maros
713	8	25	„	Czegléd
4101	8	35	„	Esztergom
121	8	45	„	Párkány-Nána
1403	9	45	gy. v.	Berlin, Zselna
169	10	10	sz. v.	Palota-Ujpest
715	10	55	„	Szeged
143	11	05	„	Érsekujvár

Délután

171	12	55	sz. v.	Palota-Ujpest
141	1	15	„	Nagy-Maros
703	1	25	gy. v.	Bukarest
173	1	45	sz. v.	Palota-Ujpest
103	1	50	gy. v.	Paris, Bécs
175	3	00	sz. v.	Palota-Ujpest
155	4	06	„	Nagy-Maros
185	4	10	„	Palota-Ujpest
6103	4	20	„	Szolnok, Czegl.
4103	4	30	„	Esztergom
145	5	55	„	Nagy-Maros
177	5	45	„	Palota-Ujpest
115	5	55	„	Bécs
179	6	50	„	Palota-Ujpest
711	7	00	„	Temesvár
707	7	30	gy. v.	Orsova, Temesv.
147	8	05	sz. v.	Vácz
4105	8	15	„	Pilis-Csaba
181	8	25	„	Palota-Ujpest
125	8	35	„	Párkány-Nána
5013	8	45	v. v.	Lajos-Mizse
105	9	00	gy. v.	Bécs
1401	9	25	„	Berlin, Zselna
4111	9	35	v. v.	Esztergom
1109	9	55	ost. e. v.	Ostende, Bécs
719	10	05	sz. v	Szolnok, Czegl.
183	10	15	„	Palota-Ujpest
127	10	10	„	Nagy-Maros
187	10	55	gy. v.	Bécs
123	11	25	sz. v.	Esztergom
187	11	35	„	Palota-Ujpest
1101	11	50	k. e. v.	Loud. Pár. Bécs

¹ Érkezik minden esütörtökön.
„ „ hétfőn.
³ Közlekedik junius 1-től bezár. aug. 31-ig.
⁴ Közlekedik junius 1-től.
„ ünnep és vasárnap május 15-től bez. szept. 15-ig.
Közlekedik ünnep és vasárnap május 15-től.
⁷ Érkezik minden szerdán.
⁸ Közl. junius 1-től bez. szept. 15, Érkezik minden szombaton.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levelbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és **ELŐFIZETÉSEK** felvételnek a **BUDAPESTI NAPLÓ** részére **a kiadóhivatalban** József-körut **18.**, valamint a következő dohánytőzsdékben:

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weltzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

A legkedvesebb gyöngyvirágnak lelke mélyéből mond köszönetet és számtalanszor csókolja aranyos szivét, kezét
4422 Egon.

Menyecske 24. Kissé későn kaptam levelét és sajnálom, hogy nem jelezte mindjárt abban az órát mikor érkezik. Ha idején nem kapnám b. sorait, akkor bizom abban, hogy ittlétekor tudósit arról, hol láthatom. Este mindég szabad vagyok. 6799

Nyolc év. 10-én innen elutazom, uton vagyok folyton. — 20-án Pesten leszek, délután 3 órakor a szokott helyen várlak. 18 napig maradok; csak, ha nem kapnék szabadságot — akkor csak junius 20-tól 24-ig. Jöjj okvetetlenül.
4423 —ád.

Parisien diplómé enseigne le français á bas prix. Adresse á l'expédition. 4424

Intelligens uri asszonyka ismeretségét óhajtja egy fiatal ember. Leveleket „Jött-ment“ cimre kérek a kiadóba. 4221

Szép irásu hivatalnok a délutáni esetleg esti órákra megfelelő mellék foglalkozást keres. Levelet „Ügyes“ cimre továbbit a kiadóhivatal. 4220

Erős egészséges munkás ember bárminő foglalkozást keres. Cime megtudható a kiadóhivatalban. 2350

Kerestetik egy elsőrendü állandó színházhoz egy tizezer forint biztositékkal biró ellenőr, illetve főpénztáros, gazda, megfelelő szakértelemmel és a könyvelést, valamint a magyar, német levelezést birja — biztositéka kamatozólag helyeztetik el egy pénzintézetbe, fizetése az első évben ezer forint, később képességéhez mért fizetésemelés. Cim a kiadóhivatalban. 4410

Magyar ruha teljesen jó karban és sarkantyus lakkcsizmák olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2228

Nevelőnőt keresek csinos vidéki városba 300—350 frt évi fizetéssel, francia nyelv és zongoraoktatás is kivántatik. Ajánlatokat kérek „Belényes“ jeligével e laphoz, hol a cim is megtudható. 2339

COPYING OFFICE. Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven, ugymint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST“ irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.

Jobb középkoru nő kerestetik egy fürdőbe utazó urhölgyhöz mint társalgó- és ápolónő. Massirozást értők előnyben részesülnek. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 2351

Gyermektelen házaspár házmesteri teendőkért és takaritásért, magánházban szép lakást kap. Értekezés fél 2—fél 3-ig naponta. Cim a kiadóban. 2334

Házmester fiatal gyermektelen házas, kaucióképes, épület- és müasztalos alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2345

Szépen berendezett különbejáratu utcai szoba fürdőszobahasználattal junius 1-re 12 frtért egy urnak vagy hölgynek kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2304

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemetefücukorkát.

Fiatal szigorló orvos irodai teendőkre vagy magántitkári állásra, esetleg állandó szerény igények mellett ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 2315

Marmorin. Melyik háziasszonynak nincsenek márványlapjai? Mely márványlapok nem foltosak? Marmorin a legjobb szer márványlapok tisztántartására. 1 doboz használ. utasitással 1 korona. Előre beküldése (levélbélyegben is) vagy utánvéttel. Rendelési cim: Schalk A., Budapest, VII., Bálint-uca 6. Molnár és Moser (drognisták IV., Koronaherceg-utca 9. sz.

10 frttal lakótárs. Kerestetik elegáns alkovos külön bejáratu szobába egy intelligens, ur mellé egy vagy két ur szobatárs havonta 10 frt lakbér mellett a szoba bármely percben elfoglalható. Cim a kiadóhivatalban. 2344

Született angol hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt ar ért. Megkeresésket a „Albion“ jeligével e laphoz kér, hol esetleg cime is megtudható.

A nyári idény tartama alatt a Balaton-és Siófokhoz közel fekvő **Köröshegyen** (Somogymegyében) tanit gymnáziumi és reáliskolai tantárgyakból: magyarul, németül, franciául, latinul, görögül elismert legjobb módszer szerint kitünő philologus és mathematikus. Elfogad magántanulókat (penzióval vagy anélkül). Előkészit pótvizsgára, egyéves önkéntességi szolgálatra jogositó vizsgára és érettségire.
Goitein Henrik
Budapest, VI., Teréz-körut 32., II. emelet 14. 4400

Bárminő csontbántalmak, hasogatások, szaggatások, derékfájás, csuz, köszvényben szenvedők 80 krajcárért Erényi-féle „Nervint“.

Villa részletfizetésre, az Ujpest-Palotai állomás és a villamos vasut közvetlen közelében jutányos áron azonnal átvehető készpénzfizetés mellett. A 4 szoba, fürdő és gyermekszobán kivül szép nagy gyümölcsös és virágkert is tartozik hozzá. Cim a kiadóban. 2340

Saison! beálltával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szép és jó uj berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegans kidolgozott Makart-fényképeket készittetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztetni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készitek. Vidéki fényképek után nagyitások lelkiismeretes kivitelben jutányos árban ezközöltetnek. **WAITZNER fényképész, Budapest, Erzsébet-körut 20. szám.**

Nagyon szépen butorozott szalon kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejáratu, féregmentes és tiszta, egy-két urnak vagy hölgynek azonnal kiadó. Vidékről jövőknek is. Cim a kiadóhivatalban. 2290

Gyárak közelében 2 kemencével ellátott földszintes pékség 1899. Augusztus 1-ére kiadó, ugyanott szoba konyhából álló lakások 106 frt évi bérért kaphatók. 2337

Bazinvasas-fürdőben Pozsony mellett nyaraló uraságok részére nagyon szép butorozott szobák kiadók. Májusban és juniusban tetemesen mérsékelt árak. **Két vendéglő** (ezek közt az egyik kóser) a házban. Távolság Budapesttől 4 óra, vasuti állomás. Csodaszép fekvés az erdőben. Felvilágositást nyujt **Dr. Réti**, Bécs. Singerstrasse Nro 1. vagy Bazin fürdőintézőség.

Olcsó arany és ezüsteladás, részletfizetésre is, valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiórák 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyürük, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 krtól kezdve.
12 darab valódi ezüst evőeszközt 6 frt 25 kr., étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve.
Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Veszünk zálogházi cédulákat.
Grünberger A. Béla örökösei
Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hölgyeim. Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látnak az arc apolásához, mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arccal birni. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdetett és ajánlott arccrémekből nem birnak választani. Legyenek teljes **bizalommal hozzám**, kisértsék meg csak egyszer **Mille Fleurs-Crémet**, meg vagyok győződve, hogy céljukat elérik. — **Mille-Fleurs-Créme** próbatégely 50 kr. könyvvel; **Mille-Fleurs-poudre**, fehér, rózsa v. creol (barnáknak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: **Török József** gyógytára, Király-utca 12. — **Továbbá csakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajviz**, mely bármily ősz hajnak $1/2$ óra alatt eredeti szinét visszaadja, 2 üveg 3 frt utasitással (2 hóig elegendő), fekete, barna és aranyszőkére kapható. **Nem elégg ajánlhatom a t. hölgyeknek a homlokkötőt**, mely rövid idei használat után a **redőket végképp kisimitja**, a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy ily kötő évekig eltart, **drbja 1 frt 50 kr.** utasitással. Mily kellemetlen és rut a **szőr az arcban vagy ajk körül**, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt eltávolithatják az általam küldött próba tégelylyel 60 kr. utasitással. **Vörös kezeket v.** ha még oly elhanyagoltak is, **kézpasztám** által **gyönyörü** fehér puhává változik, 1 próbatégely 35 kr. utasitással. **Számos elismerő levelekkel bizonyithatom** felsorolt cikkeim bámulatos hatását, melyekért és biztos **eredményért kezeskedem.** — Utánvéttellel akár itt **Budapesten**, vagy bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12. sz.

Ügyes szabónő ajánlkozik házba és házon kivül is mérsékelt dijazásért. Cim a kiadóban. 2341

Jégszekrényt használtat, de jókarban keresek azonnali megvételre. Legalább 60—70 literes üvegnek kell elférni benne. Ajánlatokat „Jégszekrény“ jeligével közvetit a kiadó. 2352

Kárpit-raktárak
Franczke János
Főüzlet: Kerepesi-ut 6. Fióküzlet: Irányi-u. 25.
Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitokban; kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és ujtányosan elvégzi.

Férfi-ruhák:
Felöltő 9 frt, London öltöny 15 frt, Havelok 8 frt, Kerékpár öltöny 10 f.

Rothberger Jakab cs. és kir. udvari szállitónál Budapesten, IV., váci-utca 23.

Használt ruhák ujra kicseréltetnek és a legmagasabb árban beszámittatnak.

Az országos magyar gyorsirászati egyesület junius hó 1-én
Báthori Dezső
középiskolai tanár ur vezetése alatt
uj magyar és németnyelvü gép- és gyorsirászati
tanfolyamot nyit. Jelentkezőket felvesz a
„YOST“ irógép
részvénytársaság
Erzsébet-körut 9—11.
New-York palota.

Weisz M. Miklós
oklev. gépészmérnök szabadalmi és müszaki irodája
Budapest, Bécsi-utca 6.
Ugy szabadalmi, mint müszaki ügyekben felvilágositások ingyen adatnak.

Legolcsóbb, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek.

Filléres könyvtár.
Egy-egy kötet ára **25 kr.**
Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fiuknak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és ugy a tartalom, mint pedig kiállitás és ár tekintetében páratlanok a maguk nemében.
Szerkeszti: **Pósa Lajos.**

1. **Mikszáth Kálmán** Huszár a teknőben és egyéb elbeszélések. Képekkel ... ... 25 kr.
2. **Bársony István** Jó az Isten. Elbeszélések. Képekkel ... ... — 25 kr.
3. **Bodonyi Nándor** Matyi meg Kati. Mese. Képekkel ... ... 25 kr.
4—5 **Madarassy László** A kis hadsereg. Történeti elbeszélés. Sok képekkel ... ... 50 kr.
6. **Pósa Lajos** Haza. Szabadság. Hazafias költemény és szavalmányok. Képekkel ... ... 25 kr.
7. **Fáy J. Béla** A kinai órás. Az aranytollu tyuk. Két mese. Képekkel ... ... 25 kr.
8. **Margitay D.** Illés gróf és Olga grófkisasszony. Képpel ... ... 25 kr.
9. **Murai K.** Komédiás Palkó. Róka Pál furfangjai. Két tréfás történet. Képpel ... 25 kr.
10—12. **Jókai M.** A medvék országában. Elbeszélés. Képpel ... 75 kr.
13. **Hetyei Gábor.** Mondák. Regék ... ... 25 kr.
14. **Szalai Emil** A zöld madár. Mese sok képpel ... ... 25 kr.
15. **Bodonyi N.** A kistornyai lelkész. Elbeszélés. Képpel ... ... 25 kr.
16—17. **Madarassy L.** Harc az állatokkal. Elbeszélés. Képekkel ... 50 kr.
18. **Magyar költők** Irták többen. Arcképekkel ... ... 25 kr.
19. **Gyermekszinház** Három egyfelvonásos szindarab ... ... 25 kr.
20. **Gárdonyi Géza** Tarkabarka történetek. Képekkel ... ... 25 kr.
21—23. **Gaál Mózes.** Mindent a hazáért. Történeti elbeszélés ... 75 kr.
24. **Tábori Róbert** Vidám történelem. Vig elbeszélés képpel ... ... 25 kr.
25. **Árpád népe.** Képek hazánk ezredéves multjából. Irták: Sebők Zs. Pósa L., Tábori R., Gaál M., Kemechey J., Egri Gy., Tutsek A. Sok képpel ... ... 25 kr.
26—28. **Malonyai D.** A Nilus országából. Sok képpel ... ... 75 kr.
29. **Herman Ottóné.** Sok vers, sok kép Gyerekekről-gyerekeknek 25 kr.
30. **Kacziány Ödön.** Három ajándék. Sok képpel ... ... 25 kr.
31. **Tábori Róbertné** Hét mese ... ... 25 kr.
32. **Sebők Gyula.** Egér a kaszárnyában. Sok képpel ... ... 25 kr.
33. **Tábori Róbert Gábor Áron.** Történelmi elbeszélés. Sok képpel 25 kr.
34—35. **Herman Ottóné** A Csóri és a Móri. Történetek az állatvilágból. Sok képpel ... ... 50 kr.
36. **Herman Ottóné** Seregély kisasszony emlékiratai. Képekkel 25 kr.
37. **Herczeg Ferenc** Az uj nevelő. Elbeszélés. Képekkel ... ... 25 kr.
38—39. **Madarassy László** Mari és Tamás. Elbeszélés. Képekkel 50 kr.
40. **Sas Ede** Cirmos Cica királysága. 3 képpel ... ... 25 kr.
41. **Gegus Ida** Mesék 1 képpel ... ... 25 kr.
42. **Benedek Elek** Kis Miklós. 1 képpel 25 kr.
43. **A szabadság hősei** Képek az 1848—49. szabadságharcból. Képekkel. Szerkesztette Pósa bácsi ... ... 25 kr.
44—45. **Andrássy Lidike** Tarka könyv. Mesék, elbeszélések, versek 1. képpel ... ... 50 kr.
46. **Gárdonyi Géza** Mindenttudó Gergely bácsi első könyve 1 képpel ... ... 25 kr.
47. **Egri György** Karika király haragja 1 képpel ... ... 25 kr.
48—50. **Gaál Mózes** Balassa vitéz. Történeti elb. Képekkel ... 75 kr.
51. **Gauss Viktor** Hegyenvölgyön. Képek az állatvilágból ... ... 25 kr.
52. **Lőrinczy György** Kis falum. Elbeszélés. 1 képpel ... ... 25 kr.
53. **Sebők Zsigmond** Erzsébet királyné 25 kr.

Minden kötet külön is kapható. — A gyüjteményt folytatjuk.
Megrendelésnél legcélszerübb minden számért 25 krt, és 2 krt portóra postautalványon előre beküldeni, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kötetért 5 frt.
Megrendelhető:
a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körut 18.

Butorok

Barok, ebédlő, angol, hálószoba és szalongarnitura, kevéssé használt, családi körülmények folytán szobánként is olcsón eladó. Megtekinthető d. e. 9—11-ig. d u, 3—5-ig Kerepesi-ut 9. a **Patyi Testvéreknél.**

Butort minden stilben jót és olcsón vehet
Sárkány és Schütz
butorcégnél
VII., Erzsébet-körut 12. szám,
a New-York kávéház átellenében. Árjegyzék 25 kr. bélyeg ellenében bérmentve.

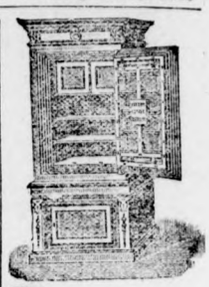

PANZER

Pénzszekrény, tresor- és vasipar részv.-társ.
Szabadalmazott uj rendszerü tüz- és betörésmentes acél páncél
pénzszekrények
tresor, safes-deposits, páncélszobák
különleges gyára,
BUDAPEST,
Károly-körut 9. sz.

Kávé

Fiuméból
közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

1 zsák 4 kgr. Kiló kávé jó irá	4,00
1 zsák 4 k. Portorikó kávé nagyszemü	5,00
1 zsák 4 k. Kuba kávé nagyszemü	5,76
1 zsák 4 k. Portorikó gyöngykávé n. sz.	6,12
1 zsák 4 k. kék Java gyöngykávé	6,80

elvámolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül.
Árjegyzéket és látképes levelezőlapot kivánatra ingyen küld:
Fratelli Deisinger
Fiume.
SCAFALO 231.
A magyarországi kávések bevásárlási forrása.

85 százalék pénzelőleg mindenféle **sorsjegyre:** Jószív, Bazilika, magyar, osztrák olasz vöröskereszt sorsjegyekre olcsó kamatokra 3—6 hónapra **WOHL**, banküzletben osztálysorsjegyforgalmárusító Budapest, V., Dianafürdő.

Könnyü fizetési feltételek! Diszes, olcsó **vasbutorok, gyermekkocsik, gyermekágyak,** ruganyos acélsodrony-ágybetétek, afrik- és lószőr-matracok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztalteritők, kárpitozott fa-butorok, tükrök, és függőlámpák kaphatók **Pápai és Nathan** gyárosoknál, **Budapest, VI., Andrássy-ut 2.** (Fonciere-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépén, Budapest, IX., Üllői-ut 29.